

Bijlagen

Bijlage 1

Beeldkwaliteitplan De Priensenije

DE PRIENSENIJE

Beeldkwaliteitsplan Ontwikkeling De Priensenije te Ruinen

30 maart 2012

"DE PRIENSENIJE"

COLOFON

opdrachtgever

Woonstichting Actium

contactpersoon Actium

J. de Vries

contactpersoon Gemeente De Wolden

M. van der Vinne

ontwerp

HKB Stedenbouwkundigen

Zuiderpark 21

9724 AH Groningen

050-3183100

contactpersoon

Sacha Schram

project

Beeldkwaliteitplan De Priensenije Ruinen

datum

30 maart 2012

1.	ALGEMEEN	5
2.	ANALYSE PLANGEBIED EN OMGEVING	7
3.	VISIE	11
4.	BEELDKWALITEIT OPENBARE RUIMTE	13
5.	REFERENTIEBEELDEN OPENBARE RUIMTE	17
6.	BEELDKWALITEIT GEBOUWEN	19

Ligging De Priensentje

1 ALGEMEEN

| 5

Het zorgcentrum De Priensenije wordt herontwikkeld. Een deel van de bestaande bebouwing zal worden gesloopt en een deel zal voor andere zorgvormen in gebruik worden genomen. Momenteel zijn er 55 appartementen in het zorgcentrum en 56 aanleunwoningen die worden aangepakt. Hiervoor in de plaats komen 30 seniorenappartementen en 58 zorgplaatsen. Een aantal bewoners zal naar een andere locatie verhuizen. Zowel de aanleunwoningen als de appartementen zullen in oppervlakte worden vergroot. Een deel van de huidige bebouwing blijft staan. Het plangebied ligt grotendeels binnen gebied 21 'planmatig gerealiseerde woongebieden' van de welstandsnota en gedeeltelijk binnen gebied 2 'Ruinen oude wegen'.

De welstandsnota biedt niet voldoende toetsingskader voor het toekomstige Priensenije. Dit beeldkwaliteitplan is opgesteld om willekeur in het welstandsadvies te voorkomen. Het beeldkwaliteitplan zal geen stedenbouwkundige randvoorwaarden ten aanzien van de volumes van de nieuwe bebouwing bevatten, het uitgangspunt is het ontwikkelde plan. Het beeldkwaliteitplan is derhalve voornamelijk gericht op het opstellen van toetsingscriteria voor de openbare ruimte en de uiterlijke vormgeving van de nieuwe bebouwing: de gevelopmaak en het kleur- en materiaalgebruik. In het beeldkwaliteitplan zal voor de toetsingscriteria ten aanzien van plaatsing en massa/vorm worden uitgegaan van de situering, hoogtes en volumes die in het plan van HJK architecten door Actium met de gemeente zijn overeengekomen.

Zicht op de Esweg. Dit maakt deel uit van gebied "Planmatig gerealiseerde woningen".

Zicht op de Oosterstraat. Achter de boerderijen ligt het plangebied van De Priensenije

2 ANALYSE PLANGEBIED EN OMGEVING

| 7

2.1 Ligging plangebied

Het plangebied bevindt zich aan de Jan Wierengaweg 5 t/m 59 in Ruinen. Het heeft een oppervlakte van circa 2 hectare en ligt aan de oostkant van Ruinen. Momenteel is in het plangebied het zorgcentrum “De Priensenije” gevestigd dat bestaat uit een gebouw met verschillende vertakkingen. Het plangebied bevindt zich te midden van andere (deels historische) bebouwing aan de Jan Wierengaweg, Oosterstraat en Esweg. Ten noordwesten van het plangebied bevinden zich enkele winkels en de museumboerderij. In oostelijke richting op circa 150 meter vanuit het plangebied is een tankstation gevestigd aan de Oosterstraat.

2.2 Oosterstraat

Vanaf het centrum bij de brink in Ruinen lopen historische wegen naar de omliggende dorpen. Eén van deze wegen, de Oosterstraat, loopt aan de noord- en oostzijde langs het plangebied van de Priensenije.

De Oosterstraat heeft nog veel van zijn historische karakteristiek weten te behouden.

Aan de weg liggen (voormalige) boerderijen en woonhuizen op vrij grote kavels. De weg fungeert als een dorpsrand. Vanaf de weg kun je de omliggende weilanden inkijken. Hierdoor krijgt de weg een sterk landelijk karakter.

Alle aanliggende bebouwing is op de Oosterstraat georiënteerd. De nokrichting is meestal haaks op de Oosterstraat maar loopt af en toe ook evenwijdig hieraan. De boerderijen hebben brede en diepe kavels. De woonhuizen hebben een kleinere en smallere kavel.

De bebouwing bestaat uit één tot twee lagen met een kap. De boerderijen hebben meestal één laag met een kap. De gevel bestaat meestal uit lichtbruine of roodbruine baksteen. Het dak is bedekt met donkere pannen of met riet.

2.3 Planmatig gerealiseerde woningen

Ten westen en zuiden van de Priensenije liggen planmatig gerealiseerde woongebieden. Deze bestaan uit vrijstaande of semi-vrijstaande gebouwen van één tot twee lagen met een flauwe kap. Het dak bestaat uit donkere pannen. De woningen zijn steeds op de straat georiënteerd met een tuin aan de achterzijde. De gevels zijn opgebouwd uit bakstenen. De kleurstelling loopt van geel of lichtbruin naar donkerder roodbruin.

De woonbuurten stralen rust uit. De wegen zijn smal, waardoor er veel ruimte is voor groen in het straatprofiel. In combinatie met woningen die relatief laag zijn, geeft dit een ontspannen uitstraling, met name aan de Esweg ten zuiden van Priensenije.

2.4 Kenmerken gebied Priensenije

Het plangebied wordt omgeven door bebouwing welke zich op het openbaar gebied (de weg) oriënteert. Als een hoefijzer vouwt deze zich rondom de Priensenije. Dat zorgt ervoor dat de noordoostzijde van het plangebied grenst aan achterkanten van de boerderijkavels (de tuinen).

Hierdoor grenst het plangebied slechts aan twee zijden aan de openbare weg en heeft de Priensenije een beperkt aantal representatieve zijdes. Een gevolg hiervan is dat het plangebied gedeeltelijk een enclave wordt die naar binnen is gekeerd.

Oriëntatie en groepen van bebouwing van dezelfde typologie

Wonen in een park

Luchtfoto van het plangebied

3 VISIE

De Priensenije bestaat uit een zorgcomplex en een aantal woonclusters in een groene setting. Bovendien is de bebouwing deels naar binnen gericht, waardoor het gebied als een soort campus of park wordt ervaren. Om deze kwaliteiten te versterken is een aantal ingrepen nodig.

Om te beginnen een eenduidige identiteit. Dit geeft het gebied orde en betekenis. Priensenije is meer dan een aantal losse gebouwtjes op een grasveld. De Priensenije presenteert zich als een park met gebouwen erin, een park waarin je woont.

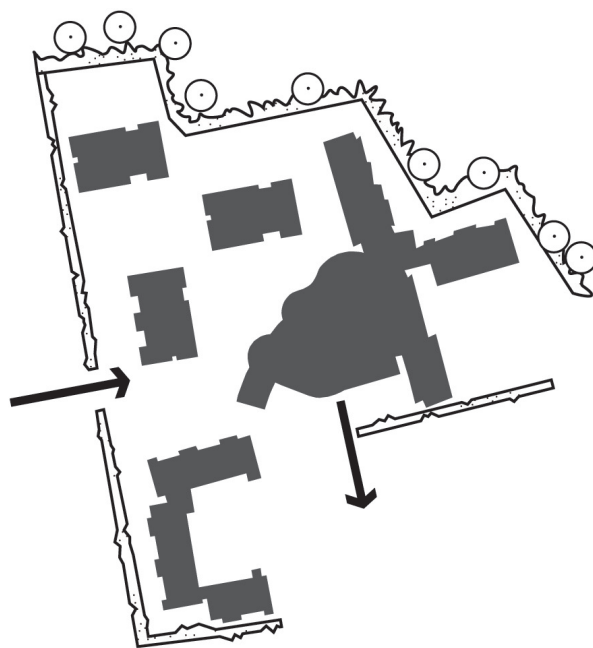
Een duidelijke afbakening definieert de plaats waar het park (de Priensenije) begint en waar het openbaar gebied (straat) stopt.

De Priensenije bestaat uit meerdere clusters met ieder een eigen adres. De hoofdentree bevindt zich aan de Jan Wierengaweg. Het meeste verkeer zal via deze weg het gebied inrijden en doorsteken naar de Esweg. Daarnaast zijn de andere clusters te bereiken via één van de twee secundaire entrees of de smalle paden welke aansluiten op de omgeving.

Binnen het park van de Priensenije moet worden getracht alles een zo groen mogelijke uitstraling te geven.

Verkeersstructuur

Duidelijke randen

*Adres van het hoofdgebouw en de dorpsvoorzieningen aan de Jan Wierengaweg
overige gebouwen hebben adres aan de Esweg en de Jan Wierengaweg*

De nieuwbouw van het zorgcomplex gaat uit van een aantal bouwclusters in een groene setting: zorgwoningen in het park. Er wordt een semi-openbaar gebied van redelijke omvang gecreëerd. In dit hoofdstuk worden de ingrepen met betrekking tot de openbare ruimte toegelicht.

4.1 Groene rand

De groene rand zorgt voor een duidelijke afbakening van het gebied. Deze draagt bij aan de uitstraling en de beleving van het gebied.

Aan de noordzijde grenst het plangebied aan de tuinen van de woningen die liggen aan de Oosterstraat. Deze rand is er ook in de bestaande situatie. Dit maakt het relatief eenvoudig om hier een goede groene rand te realiseren.

Aan de west- en zuidzijde van de Priensenije kan de rand worden gerealiseerd in de vorm van een heg, hek of een combinatie van beide. Lage heggen hebben de voorkeur. Langs het bouwblok op de hoek van de Jan Wierengaweg en de Esweg staat al een haag. Hierop kan worden aangesloten. De keuze voor een hek kan voortkomen uit de wens om het terrein af te sluiten. Indien er een hek wordt geplaatst, dient het hek vergelijkbaar te zijn met hekken zoals die in parken worden gebruikt. Eventueel kan dit hek gedeeltelijk worden opgenomen in een gemetseld muurtje of een heg.

4.2 Oriëntatie

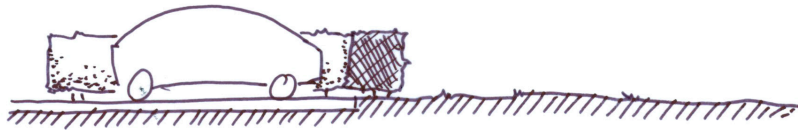
Het plangebied is deels naar binnen gekeerd. In plaats van zich op de straat te richten, richt zowel de nieuwe bebouwing als een deel van de bestaande zich op het 'park'. Dit is een typologie van bebouwing die afwijkt ten opzichte van die uit de omgeving.

Omdat het plangebied aan bijna alle zijden wordt omsloten door bebouwing is er maar één zijde waar het gebied echt zichtbaar is vanaf de straat. Dit is de Jan Wierengaweg. De hoofdentree van de Priensenije bevindt zich aan deze weg en loopt vervolgens door naar de Esweg.

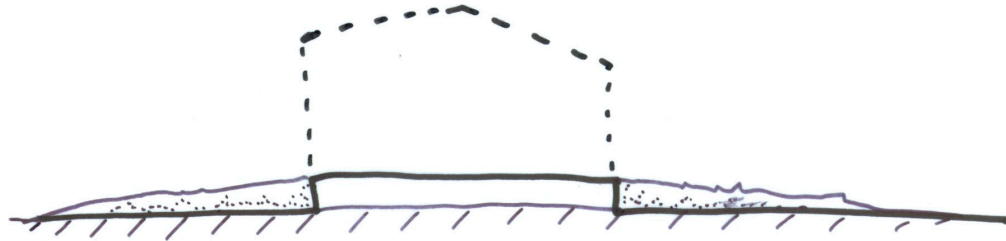
Omdat de Jan Wierengaweg de representatieve zijde is, is het belangrijk dat deze zijde een extra groene uitstraling krijgt. Om dit beeld te versterken kan men vanaf de weg relatief diep in het plangebied kijken. Hier ziet men dan de bouwclusters tussen de grasvelden en bomen liggen.

Ook moet de groene rand niet te hoog of te dicht zijn, omdat dan het zicht wordt belemmerd.

In verband met de zichtbaarheid en groene uitstraling komen er aan de Jan Wierengaweg geen parkeerplaatsen aan de straat te liggen.

De parkeerplaats kan worden ingepakt door middel van een heg.

Om glooiingen mogelijk te maken kan het gebouw met een halve meter worden opgetild zodat het maaiveld goed aansluit.

Voorbeeld van parkeren met groene struiken als beeldbepalend element

4.3 Parkachtige omgeving

Priensenije wordt een park waarin een zorgcomplex en woningen liggen. Dit betekent dat de openbare ruimte een parkachtige invulling krijgt, bestaande uit grasvelden en bomen.

De grasvelden grenzen aan de woonclusters, zodat deze vrij in het veld komen te liggen. Om de parkachtige uitstraling te versterken, kan gekozen worden voor behoud van de bestaande natuurlijke glooiing van de grasvelden.

In de glooiingen kunnen bomen en struiken worden geplaatst. De begroeiing dient niet te dicht te zijn, zodat doorzichten worden behouden. De struiken dienen in groepjes te worden geconcentreerd.

Bomen krijgen de volle ruimte. Indien ze aan of in een verharding liggen krijgen ze een royale cirkel zodat ze goed kunnen groeien. Elementen die het parkachtige beeld verstoren, zoals bijvoorbeeld infrastructuur, worden zoveel mogelijk gecamoufleerd of zorgvuldig ingepast.

4.4 Paden en wegen

Vanaf de Jan Wierengaweg loopt de primaire entreeweg naar de entree van het zorgcomplex om vervolgens aan te sluiten op de Esweg. Daarnaast lopen er twee secundaire entreewegen vanaf de Jan Wierengaweg richting de verschillende gebouwenclusters. Alle wegen en paden binnen het plangebied bestaan uit klinkers, halfverharding of ingestrooid asfalt met als doel een parkachtige sfeer.

4.5 Parkeren

Het parkeren dient zo veel mogelijk in een groene setting te gebeuren. Een te grote zichtbaarheid van auto's of parkeerplaatsen tast de beleving aan.

Om ze goed in te passen kunnen hagen worden gebruikt van 50 tot 100 cm hoog of groepjes struiken. Hiermee worden de auto's gedeeltelijk aan het zicht onttrokken.

De parkeerplaatsen bestaan uit klinkers (waar al dan niet gras doorheen groeit) of halfverharding.

Wonen aan groene velden die doorlopen tot aan de gevel

Een parkachtige setting waarbinnen gewoond wordt

Parkeren in een groene setting

Hagen en bomen bakenen het parkeren af en onttrekken dit gedeeltelijk aan het zicht

Grote hagen definiëren de randen van het plangebied

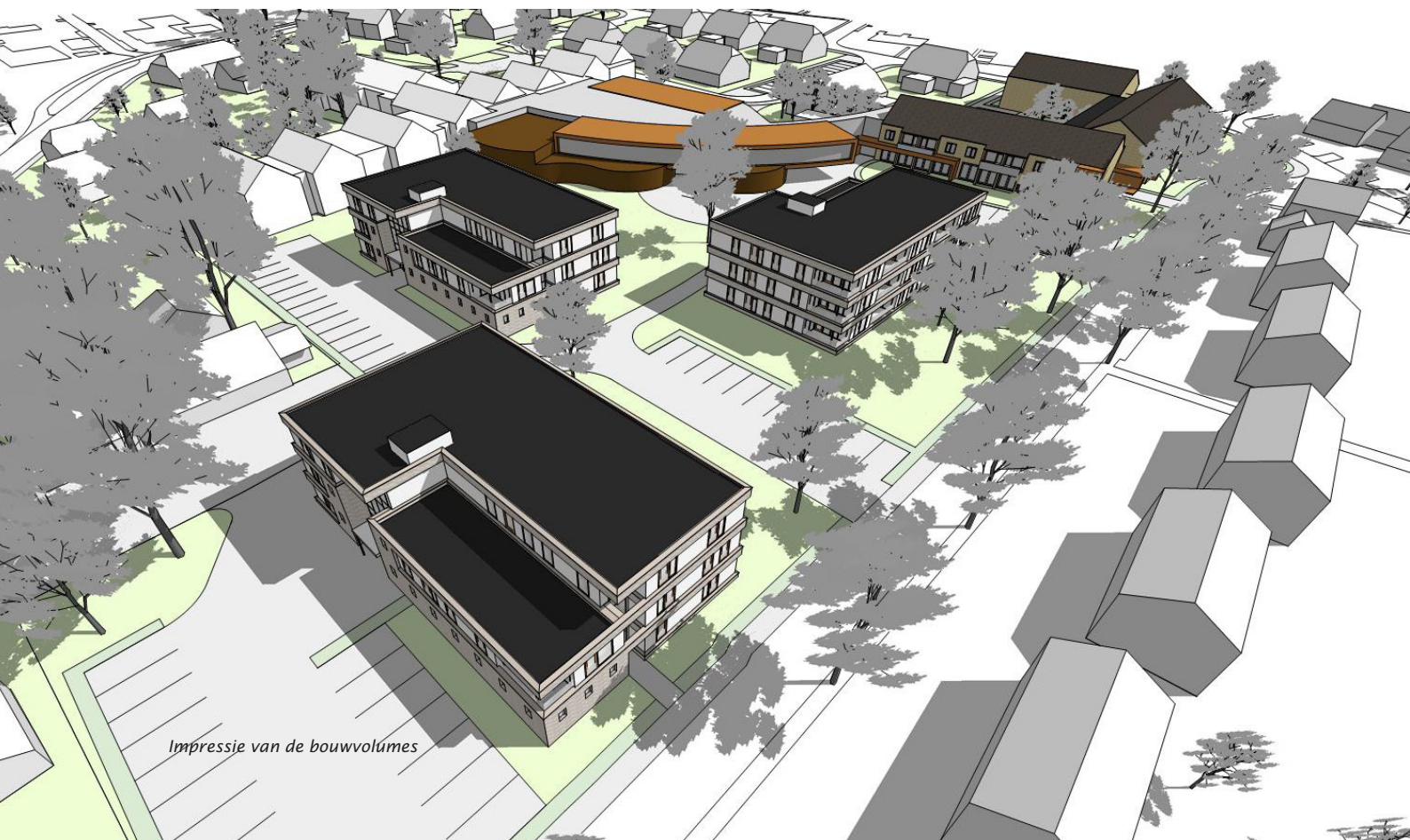
Voorbeeld van een pad met parksfeer

Voorbeeld van parkeren met struiken

Vogelvlucht van de huidige situatie van het gebied

Impressie van de bouwvolumes

Voor de welstandstoetsing van de nieuwe volumes en de aan te passen bebouwing worden in deze paragraaf de kernkwaliteiten en uitgangspunten uiteengezet. Op basis daarvan zijn de toetsingscriteria opgesteld.

Het merendeel van de bebouwing valt binnen het deelgebied 'Planmatig gerealiseerde woongebieden'. Slechts een vleugel van het meest noordelijke wooncomplex valt binnen het deelgebied 'Ruinen Oude Wegen'. Omdat dit deel zich in de tweede linie vanaf de Oosterstraat bevindt en om de eenheid binnen de Priensenije-ontwikkeling te versterken, wordt ervoor gekozen om voor het gehele gebied aan te sluiten op de sfeer van de planmatig gerealiseerde omgeving.

Het gebied zal als één parkachtige omgeving worden ervaren, waarbij de bebouwing in het groen staat. De aan te passen bebouwing zal in hoofdlijnen in uiterlijke verschijningsvorm aansluiten op de bestaande bebouwing om de samenhang binnen het gebied te versterken: met name door toepassing van flauwe dakhellingen en aansluiting in kleurstelling. De nieuwe woongebouwen vormen een apart cluster met een eigen identiteit.

Daarnaast zal enige variatie worden aangebracht door per cluster een eigen identiteit te creëren. Het voorzieningencomplex onderscheidt zich hierin het duidelijkst van de andere gebouwen, vanwege de op het dorp gerichte openbare voorzieningen, door afwijkende vormen en materiaalgebruik. Deze eigen identiteit kan gecreëerd worden door bijvoorbeeld per cluster verschillende kleurstellingen of verschillen in materialisering toe te passen. Hieronder zijn de criteria per cluster uiteengezet.

Zorgcomplex/koopwoningen

De koopwoningen samen met het zorgcomplex bevinden zich aan de oostzijde van het gebied. Deze cluster zal naar aanleiding van de ontwikkeling nauwelijks veranderingen ondergaan. De gebouwen in de cluster hebben in de gevel een verticale geleding en een flauwe dakhelling. Samen met de lichtbruine kleurstelling zijn dit de uitgangspunten voor een samenhangend geheel met de andere clusters.

Het zorgcomplex en de koopwoningen gezien vanuit het zuidoosten

Kleinschalig wonen

Deze u-vormige cluster bevindt zich op de hoek van de Jan Wierengaweg en de Esweg. Bij het kleinschalig wonen zal enkel een opwaardering van de gevels plaatsvinden. Door in de gevels accenten aan te brengen door middel van een horizontale en/of verticale geleding zal de door de flauwe daken en overeenkomstige kleurstelling al bestaande samenhang tussen het zorgcomplex/de koopwoningen en het kleinschalig wonen worden versterkt.

De voornaamste ingrepen zijn de accenten, daarnaast komt er aan de hofzijde een uitbreiding. Hier komen glazen gevels uitkijkend op het nog te realiseren groene binnenhof.

Criteria:

Ligging

- Bouwblok is langs de straat georiënteerd
- Afgestemd op het zorgcomplex en de koopwoningen
- Voorzien van een groen binnenhof

Massa en vorm

- Rechthoekige grondvorm of samengesteld uit rechthoekige grondvormen
- Dak met een flauwe dakhelling

Gevelopbouw

- Versterken van de geleding van het gevelbeeld door de horizontale en/of verticale accenten qua materiaal of kleur te laten afwijken van de hoofdvorm. Dit geldt ook voor de binnenhof.

Materiaal- en kleurgebruik

- De gevels zijn gemetseld in lichtbruine tot donkerbruine baksteen
- Donkere keramische dakbedekking
- Materiaal bijgebouwen afgestemd op het hoofdgebouw
- Binnenhof en de horizontale en/of verticale accenten kunnen uitgevoerd worden in afwijkende gevelmaterialen

Kleinschalig wonen gezien vanaf de Jan Wierengaweg

Huidige uitkijk op het binnenhof van het kleinschalig wonen

Woongebouwen

Deze drie nieuwe gebouwen zullen aan de westkant van het gebied, in een parkachtige omgeving, gepositioneerd worden. Door een verspringende gevellijn en een overwegend horizontale geleding binnen het gebouw ontstaat een compositie van zelfstandige volumes welke een paviljoenachtige uitstraling krijgen. Ze hebben een eigen identiteit in het gebied.

Criteria:

Ligging

- Een t.o.v. elkaar wisselende gevellijn
- Op het park gerichte oriëntatie (in een parkachtige omgeving)

Massa en vorm

- Rechthoekige grondvorm of samengesteld uit rechthoekige grondvormen
- Gebouwen worden plat afgedekt
- Buitenruimte op begane grond maakt onderdeel uit van de massa

Gevelopbouw

- Overwegend horizontale geleding ter benadrukking van de paviljoenachtige uitstraling, waarbij een samenspel van horizontale en verticale geleding mogelijk is

Materiaal- en kleurgebruik

- Gevels in baksteen in lichte tinten
- Ondergeschikte toepassing van andere materialen mogelijk in bijvoorbeeld verticale accenten

Perspectieven van het ontwerp: Geleding in de bouwmassa en licht getinte baksteen

Algemene voorzieningen

Deze centraal gepositioneerde cluster vormt straks de verbinding tussen het bestaande zorgcomplex en het kleinschalig wonen. De bebouwing onderscheidt zich ten opzichte van de andere clusters door het gebruik van bijzondere vormen en materialisering.

Het gebouw krijgt een onderscheidende gevelopbouw waardoor het een eigen identiteit krijgt. De algemene voorzieningen krijgen een uitstraling die past bij het openbaar verblijven in het gebouw en bij de open relatie met de omgeving. Door dezelfde kleurtinten toe te passen als in andere clusters zal de samenhang van het gebied in zijn geheel versterkt worden.

Criteria:

Ligging

- Centraal geplaatst
- Op het park gerichte oriëntatie (in een parkachtige omgeving)

Massa en vorm

- Onderscheid tussen de algemene voorzieningen en de appartementen

Gevelopbouw

- Versterkt de verschillende functies
- Gericht op het park

Materiaal- en kleurgebruik

- Versterkt het beeld van de voorgaand genoemde criteria
- Door onderscheid met andere clusters is ook een afwijkende vormgeving en materialisering mogelijk

Huidige entree

Zicht op het gebouw met algemene voorzieningen vanaf de Jan Wierengaweg

Bovenaanzicht op het gebouw met algemene voorzieningen

Bijlage 2

Bodemonderzoek

**Historisch onderzoek
zorgcentrum De Priensenije te
Ruinen**

opdrachtgever
datum
projectleider
projectnummer
status

HKB Stedenbouwkundigen
29 november 2011
de heer J. Goudberg
92103311
definitief

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding	1
2	Uitvoering historisch onderzoek	2
2.1	Onderzoeksstrategie	2
2.2	Locatiegegevens	2
2.3	Bronnen	2
3	Resultaten historisch onderzoek	3
3.1	Historisch onderzoek	3
3.2	Geologie, bodemopbouw en geohydrologie	3
4	Conclusie en aanbevelingen	5

BIJLAGEN

Bijlage 1	Situatietekening
Bijlage 2	Overzichtstekening
Bijlage 3	Kadastrale gegevens

1 Inleiding

In opdracht van HKB Stedenbouwkundigen heeft MUG Ingenieursbureau een historisch onderzoek uitgevoerd voor de locatie van zorgcentrum De Priensenije te Ruinen.

Woningcorporatie Actium en Stichting Zorgcentra Zuidwest Drenthe (ZZWD) gaan de komende jaren aan de slag met een grondige verbouwing en modernisering van zorgcentrum De Priensenije en de aangrenzende huurwoningen. Het huidige complex voldoet niet meer aan de groeiende en veranderende vraag naar zorg. Actium en ZZWD hebben samen een plan uitgewerkt om een zorgcentrum te bouwen dat beantwoordt aan de veranderde zorgvraag en de gewenste ruimere huisvesting. De 56 bestaande aanleunwoningen bij zorgcentrum De Priensenije worden verbouwd tot 58 moderne en ruime zorgplaatsen en het huidige zorgcentrum zal plaatsmaken voor 29 nieuwe driekamerseniorenappartementen. In het nieuwe aanbod wordt het concept 'kleinschalig groepswonen' geïntegreerd, met drie groepswoningen voor elk zes bewoners met geheugenproblemen. Hierdoor ontstaat een moderne voorziening met een breed zorgaanbod. Daarnaast investeren beide partijen in extra voorzieningen, zoals een ontmoetingsruimte, een restaurant en winkels, om beter in te spelen op de behoeften van cliënten en bewoners uit de omgeving. De metamorfose van De Priensenije vindt stapsgewijs plaats. Het streven is om eind 2012 te starten met de sloop van (een deel van) het zorgcentrum en eind 2015 de laatste fase van de nieuwbouw op te leveren.

De voorgenomen ontwikkelingen op de locatie vormen de aanleiding tot de uitvoering van dit historisch onderzoek. Het doel van het historisch onderzoek is bepalen of er ter plaatse van de onderzoekslocatie bodembedreigende activiteiten plaatsvinden of hebben plaatsgevonden die aanleiding geven tot het uitvoeren van een verkennend of oriënterend bodemonderzoek. Daarnaast zal worden nagegaan of er ter plaatse van de onderzoekslocatie reeds bodemonderzoeken zijn uitgevoerd of dat de locatie deel heeft uitgemaakt van een groter terrein dat in het verleden is onderzocht.

In de onderhavige rapportage wordt een beschrijving weergegeven van het uitgevoerde onderzoek en de hieraan verbonden conclusies en aanbevelingen.

2 Uitvoering historisch onderzoek

2.1 Onderzoeksstrategie

Het historisch onderzoek is uitgevoerd volgens een beperkt vooronderzoek, conform NEN 5725. Gezien de ligging en het (historische) gebruik van de locatie wordt deze strategie voldoende representatief geacht voor het historisch onderzoek.

2.2 Locatiegegevens

Het onderzoeksgebied betreft de locatie van zorgcentrum De Priensenije dat gelegen is aan de Jan Wierengaweg 7 te Ruinen, gemeente De Wolden, provincie Drenthe. Deze locatie ligt aan de oostzijde van Ruinen en wordt omringd door woonpercelen. Het plangebied staat kadastraal bekend als gemeente Ruinen, sectie H met nummers 5007, 6583 en 6887 en heeft een totale oppervlakte van circa 1 ha. De globale X- en Y-coördinaten van de locatie zijn: X = 220.802 en Y = 530.938. De locatie is deels bebouwd in de vorm van het genoemde zorgcomplex. De omliggende terreindelen zijn in gebruik als groenstrook, tuin, parkeerplaats, toegangsweg of wandelpad.

Bijlage 1 toont de topografische situering van de onderzoekslocatie en bijlage 2 een overzicht van de onderzoekslocatie. De kadastrale gegevens zijn opgenomen in bijlage 3.

2.3 Bronnen

Ten behoeve van het vooronderzoek is informatie verzameld conform NEN 5725. De informatie ten behoeve van het vooronderzoek is afkomstig van/uit:

- de Grondwaterkaart van Nederland;
- het DINOLoket (www.dinoloket.nl);
- (historisch) kaartmateriaal;
- luchtfoto's;
- het bodemarchief van gemeente De Wolden;
- het tankenbestand/BOOT-archief van gemeente De Wolden;
- het Hinderwet-/Wet milieubeheerarchief van gemeente De Wolden;
- het bodemarchief van provincie Drenthe;
- de landelijke website met bodeminformatie (<http://www.bodemloket.nl>);
- de provinciale website met bodeminformatie (<http://www.drenthe.info/kaarten/website/fmc2/bodeminformatie.html>).

Op 8 november 2011 heeft een medewerker van MUG Ingenieursbureau een bezoek gebracht aan gemeente De Wolden. Later die dag is er een terreininspectie uitgevoerd en heeft er overleg plaatsgevonden met de locatiemanager van zorgcentrum De Priensenije.

3 Resultaten historisch onderzoek

3.1 Historisch onderzoek

Na het raadplegen van de landelijke bodeminformatiewebsite blijkt dat op de locatie Jan Wierengaweg 7 te Ruinen een ondergrondse huisbrandolietank (HBO-tank) aanwezig is of aanwezig is geweest. Hierover is op de website geen nadere informatie beschikbaar. Uit navraag hierover bij provincie Drenthe blijkt dat de gegevens afkomstig zijn uit het Rijksarchief. De provincie geeft aan dat op een notitie van 27 april 1987 staat vermeld dat het gebouw in het verleden werd gestookt op huisbrandolie. Verder is op een notitie van 6 januari 1992 door de heer Gebben aangegeven dat de tank vermoedelijk is verwijderd bij de uitbreiding van het bejaardentehuis. Er zijn geen tekeningen van de (voormalige) ligging van de tank beschikbaar.

Op de provinciale bodeminformatiewebsite zijn geen gegevens beschikbaar over verdachte activiteiten, eerder uitgevoerde bodemonderzoeken of de aanwezigheid van (voormalige) onder- of bovengrondse brandstoftanks.

Uit het archiefonderzoek bij gemeente De Wolden blijkt het volgende.

Historische activiteiten

Er zijn met betrekking tot deze locatie geen bodembedreigende activiteiten uit het verleden bekend.

Uitgevoerde bodemonderzoeken

Op de locatie is door Heidemij Adviesbureau in 1992 een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd (kenmerk 631/NA92/A438/3.4827, van februari 1992). Uit de resultaten van dit onderzoek blijkt dat in de bovengrond plaatselijk licht verhoogde gehalten aan cadmium en EOX zijn aangetoond. De ondergrond bevatte licht verhoogde gehalten aan cadmium, koper en EOX. In het grondwater zijn licht verhoogde concentraties aan chroom, koper en één of meerdere vluchtige aromaten gemeten. Geconcludeerd is dat de gemeten waarden geen belemmering vormen voor de voorgenomen bouwactiviteiten op het terrein.

Ondergrondse tanks

Op de locatie is een HBO-tank geregistreerd. Deze is vermoedelijk gebruikt voor de opslag van huisbrandolie voor het stoken van de ketels ten behoeve van de verwarming van het gebouw. Het is niet bekend of de tank nog aanwezig is of dat deze verwijderd of gesaneerd is. Verder is niet bekend waar de tank ligt of heeft gelegen.

Milieuvergunningen

Er zijn met betrekking tot deze locatie geen milieuvergunningen afgegeven.

Uit een gesprek met de locatiemanager blijkt dat het complex omstreeks 1966 is gebouwd. Op historische kaarten van 1965 staat het complex inderdaad nog niet aangegeven. Op die kaart is het gebied aangegeven als grasland.

3.2 Geologie, bodemopbouw en geohydrologie

De in dit hoofdstuk beschreven gegevens zijn afkomstig van/uit de volgende bronnen:

1. Geologische overzichtskaarten van Nederland, Rijks Geologische Dienst, 1995;
2. Grondwaterstromingsstelsels in Nederland, Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, 1989;
3. Het Dinoloket (www.dinoloket.nl);
4. Grondwaterkaarten van Nederland.

Geologie en bodemopbouw

De bovenste laag, de deklaag, (circa 6-7 m+NAP) is in het laatholocene afgezet. Het holocene pakket is van plaats tot plaats zeer wisselend van opbouw. In het algemeen komen enkele meters veen en klei voor, daarnaast kunnen ook fijne zanden deel uitmaken van het pakket. De deklaag behoort tot de Formatie van Twente en heeft een dikte die varieert van enkele decimeters tot circa 7 m. Onder de deklaag bevindt zich tot een diepte van circa 20 m-mv de Formatie van Kreftenheye. Deze formatie bestaat uit

fluviale afzettingen, grof zand met ingeschakeld leem of veen. Op een diepte van circa 25 m begint de kleiige Eemformatie. Deze formatie bestaat voornamelijk uit klei of fijne tot grove zanden.

Geohydrologie

De onderzoekslocatie bevindt zich in een grondwaterstelsel dat behoort tot de holocene systemen. De geschematiseerde geohydrologische opbouw is gebaseerd op lithologische, hydrochemische en geofysische gegevens. De deklaag die op 6-11 m+NAP gelegen is heeft op diverse plaatsen een slecht doorlatende structuur. De mate van verticale doorlatendheid en de dikte van het eerste watervoerende pakket is van plaats tot plaats wisselend. De tweede ondoorlatende laag bevindt zich op een diepte van circa 25 m-mv. Het tweede watervoerende pakket is zeer goed doorlatend en heeft een KD -waarde van $>3.000 \text{ m}^2/\text{dag}$. Regionaal gezien beweegt het diepere grondwater van het watervoerende pakket zich in westelijke richting. De stromingsrichting van het ondiepe grondwater van het eerste watervoerende pakket is in dit onderzoek niet vastgesteld. Opgemerkt dient te worden dat de stromingsrichting van het grondwater beïnvloed kan worden door de ligging van sloten, riolering, kabels, leidingen en funderingen.

4 Conclusie en aanbevelingen

In opdracht van HKB Stedenbouwkundigen heeft MUG Ingenieursbureau een historisch onderzoek uitgevoerd voor de locatie van zorgcentrum De Priensenije te Ruinen.

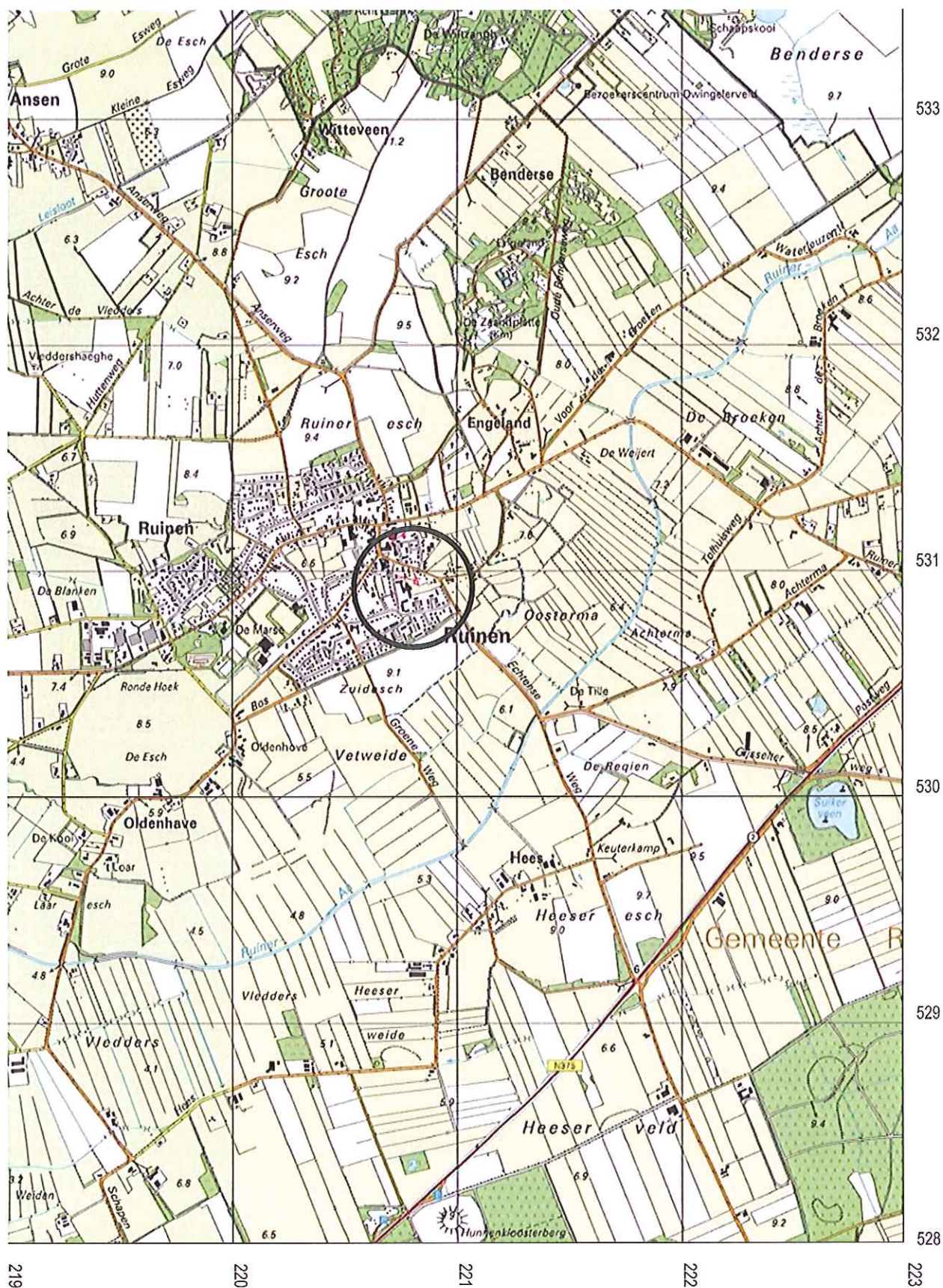
De voorgenomen ontwikkelingen op de locatie vormen de aanleiding tot de uitvoering van dit historisch onderzoek. Het doel van het vooronderzoek is bepalen of er ter plaatse van de onderzoekslocatie bodembedreigende activiteiten plaatsvinden of hebben plaatsgevonden die aanleiding geven tot het uitvoeren van een verkennend of oriënterend bodemonderzoek. Daarnaast is nagegaan of er ter plaatse van de onderzoekslocatie reeds bodemonderzoeken zijn uitgevoerd of dat de locatie deel heeft uitgemaakt van een groter terrein dat in het verleden is onderzocht.

Uit de resultaten van het historisch onderzoek blijkt dat op de locatie in 1992 een bodemonderzoek is uitgevoerd. De resultaten duiden niet op noemenswaardige verontreinigingen of een noodzaak tot vervolgonderzoek. Wel zou op de locatie een HBO-tank aanwezig zijn of aanwezig zijn geweest. Nadere gegevens over de status en ligging van de tank zijn zowel bij provincie Drenthe als bij gemeente De Wolden niet beschikbaar. Ook de locatiemanager is niet bekend met de (voormalige) aanwezigheid van een ondergrondse brandstoftank.

Verder hebben op en/of in de directe nabijheid van de locatie, voor zover dit bekend is, geen bedrijfsmatige en/of bodembedreigende activiteiten plaatsgevonden. Er is ook geen informatie over huidige bodembedreigende activiteiten bekend.

Op basis van de resultaten van dit historisch onderzoek wordt geconcludeerd dat er ten aanzien van de aanwezigheid van bodemverontreiniging sprake is van één verdachte locatie op het terrein. Het betreft hier de vermoedelijke (voormalige) aanwezigheid van een ondergrondse HBO-tank. Omdat er geen gegevens voorhanden zijn over de (voormalige) ligging van de tank, kan er geen gericht bodemonderzoek worden verricht naar de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem ter plaatse van deze verdachte locatie. Indien de (voormalige) locatie van de tank in de toekomst alsnog wordt achterhaald, dient hier een bodemonderzoek te worden uitgevoerd op basis van de onderzoeksstrategie voor een verdachte locatie met één of meer ondergrondse opslagtanks (VEP-OO), zoals genoemd in NEN 5740. Indien de locatie niet achterhaald kan worden, dient de aannemer tijdens graafwerkzaamheden op de locatie extra alert te zijn op plaatselijk voorkomende (zintuiglijke) afwijkingen of op de aanwezigheid van obstakels in de bodem.

Bijlage 1 Situatietekening

Bijlage 2 Overzichtstekening

LEGENDA

- bestaande bebouwing
- huisnummer
- kadastrale grens
- grens onderzoekslocatie

0 50 meter

0	SKI	Eerste uitgave	22-11-2011
Wjz.	Get.	Gec.	Omschrijving

MUG ingenieursbureau

Project: Historisch onderzoek
zorgcentrum 'De Priensenije' te Ruinen

Opdrachtgever: HKB Stedenbouwkundigen

Onderdeel: Overzicht van de onderzoekslocatie

Projectnummer: 92103311 Schaal: 1:1000 Formaat: A3 Bijlagenummer: 2

MUG
ingenieursbureau

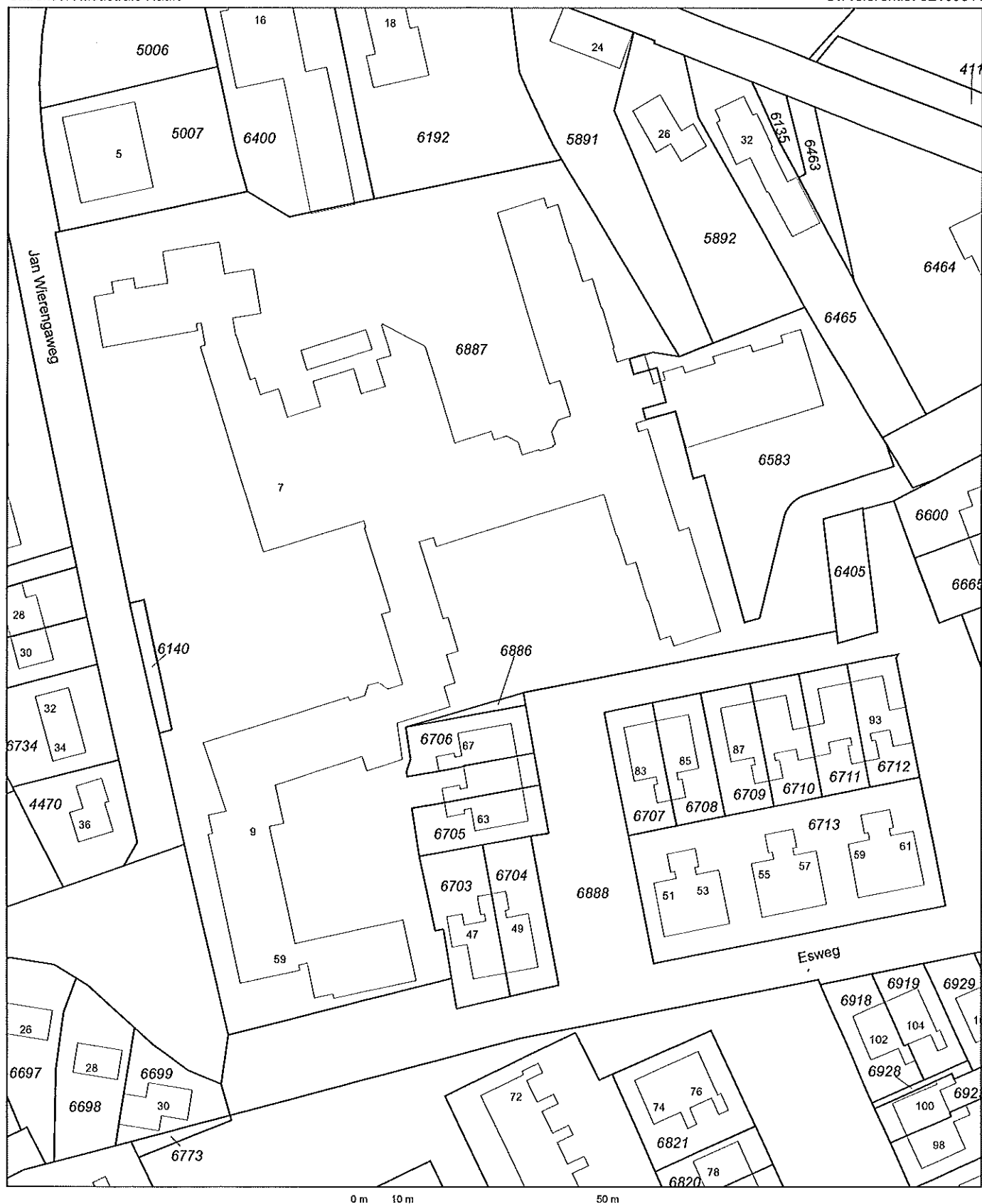
Infra
Milieu
Geo-ICT
Archeologie
Geo-informatie

Zernikelaan 8
Postbus 135
9350 AC LEEK
Tel. (0594) 55 24 20
Fax. (0594) 55 24 99

E-mail
info@mug.nl
Internet
www.mug.nl

DEFINITIEF

Bijlage 3 Kadastrale gegevens

0 m 10 m 50 m

Deze kaart is noordgericht

Schaal 1:1000

12345 Perceelnummer

25 Huisnummer

Kadastrale grens

Voorlopige grens

Bebouwing

Overige topografie

Kadastrale gemeente

Sectie

Perceel

RUINEN

H

6887

Voor een aansluitend uittreksel, Apeldoorn, 22 november 2011
De bewaarder van het kadaster en de openbare registers

Aan dit uittreksel kunnen geen betrouwbare maten worden ontleend.
De Dienst voor het kadaster en de openbare registers behoudt zich de intellectuele
eigendomsrechten voor, waaronder het auteursrecht en het databankenrecht.

Dienst voor het kadaster en de openbare registers in Nederland

Gegevens over de rechtstoestand van kadastrale objecten, met uitzondering van de gegevens inzake hypotheek en beslagen

Betreft: RUINEN H 6887
Esweg 9 7963 CD RUINEN
Uw referentie: 92103311
Toestandsdatum: 21-11-2011

22-11-2011
10:01:26

Kadastraal object

Kadastrale aanduiding: RUINEN H 6887
Grootte: 1 ha 42 a 27 ca
Coördinaten: 220802-530938
Omschrijving kadastraal object: WONEN (APPARTEMENT) ERF - TUIN

Betreft: RUINEN H 6887
Esweg 9 7963 CD RUINEN
Uw referentie: 92103311
Toestandsdatum: 21-11-2011

22-11-2011
10:01:26

Locatie: Esweg 9
7963 CD RUINEN
Esweg 11
7963 CD RUINEN
Esweg 13
7963 CD RUINEN
Esweg 15
7963 CD RUINEN
Esweg 17
7963 CD RUINEN
Esweg 19
7963 CD RUINEN
Esweg 21
7963 CD RUINEN
Esweg 65
7963 CE RUINEN
Jan Wierengaweg 7 12
7963 CN RUINEN
Jan Wierengaweg 7 13
7963 CN RUINEN
Jan Wierengaweg 7 14
7963 CN RUINEN
Jan Wierengaweg 7 15
7963 CN RUINEN
Jan Wierengaweg 7 16
7963 CN RUINEN
Jan Wierengaweg 7 17
7963 CN RUINEN
Jan Wierengaweg 7 18
7963 CN RUINEN
Jan Wierengaweg 7 19
7963 CN RUINEN
Jan Wierengaweg 7 2
7963 CN RUINEN
Jan Wierengaweg 7 21
7963 CN RUINEN
Jan Wierengaweg 7 22
7963 CN RUINEN
Jan Wierengaweg 7 23
7963 CN RUINEN
Jan Wierengaweg 7 25
7963 CN RUINEN
Jan Wierengaweg 7 28
7963 CN RUINEN
Jan Wierengaweg 7 29
7963 CN RUINEN
Jan Wierengaweg 7 3
7963 CN RUINEN
Jan Wierengaweg 7 30
7963 CN RUINEN
(Er zijn meer adressen bij dit kadastraal object)
Ontstaan op: 7-11-2008

Betreft: RUINEN H 6887
Esweg 9 7963 CD RUINEN
Uw referentie: 92103311
Toestandsdatum: 21-11-2011

22-11-2011
10:01:26

Ontstaan uit: RUINEN H 6746 gedeeltelijk

Publiekrechtelijke beperkingen

Er zijn geen beperkingen bekend in de gemeentelijke beperkingenregistratie en de kadastrale registratie.

Gerechtigde**EIGENDOM**

Stichting Actium
Industrieweg 15
9402 NP ASSEN
Postadres:

Postbus: 500
9400 AM ASSEN
ASSEN

Zetel:

Recht ontleend aan:
Eerst genoemde object in
brondocument:

HYP4 ASSEN 2760/83
RUINEN H 6746 gedeeltelijk

Recht ontleend aan:
Eerst genoemde object in
brondocument:

HYP4 ASSEN 6051/28 d.d. 24-5-1996
RUINEN H 6746 gedeeltelijk

Recht ontleend aan:
Eerst genoemde object in
brondocument:

HYP4 ASSEN 4279/46
RUINEN H 6746 gedeeltelijk

Recht ontleend aan:
Eerst genoemde object in
brondocument:

HYP4 ASSEN 5691/20 d.d. 30-1-1995
RUINEN H 6746 gedeeltelijk

Recht ontleend aan:
Eerst genoemde object in
brondocument:

HYP4 ASSEN 7866/189 d.d. 30-12-2002
RUINEN H 6746 gedeeltelijk

Recht ontleend aan:
Eerst genoemde object in
brondocument:

HYP4 ASSEN 7288/6 d.d. 12-7-2000
RUINEN H 6746 gedeeltelijk

Recht ontleend aan:
Eerst genoemde object in
brondocument:

HYP4 54931/87 d.d. 30-6-2008
RUINEN H 6746 gedeeltelijk

Nog niet (volledig) verwerkte brondocumenten:

ACG 73618 d.d. 21-11-2011
HYP4 54931/87 d.d. 30-6-2008
NAAMSWIJZIGING

Einde overzicht

De Dienst voor het kadaster en de openbare registers behoudt ten aanzien van de kadastrale gegevens zich het recht voor als bedoeld in artikel 2 lid 1 juncto artikel 6 lid 3 van de Databankenwet.

Dienst voor het kadaster en de openbare registers in Nederland

Gegevens over de rechtstoestand van kadastrale objecten, met uitzondering van de gegevens inzake hypotheek en beslagen

Betreft: RUINEN H 6405

22-11-2011

Esweg RUINEN

10:10:02

Uw referentie: 92103311

Toestandsdatum: 21-11-2011

Kadastraal object

Kadastrale aanduiding: RUINEN H 6405

Grootte: 1 a 94 ca

Coördinaten: 220876-530895

Omschrijving kadastraal object: PARKEREN

Locatie: Esweg

RUINEN

Ontstaan op: 29-1-1996

Ontstaan uit: RUINEN H 4046

Publiekrechtelijke Beperkingen

Er zijn geen beperkingen bekend in de gemeentelijke beperkingenregistratie en de kadastrale registratie.

In de (onder)splitsing betrokken zakelijk recht

EIGENDOM

Recht ontleend aan: HYP4 ASSEN 6122/33 d.d. 28-8-1996

Eerst genoemde object in
brondocument: RUINEN H 6405

Brondocumenten mogelijk van
belang: HYP4 ASSEN 6228/24 d.d. 8-1-1997

Vereniging van eigenaren

Vereniging Van Eigenaars Appartementen De Nijenstede

Zetel: RUINEN

Einde overzicht

De Dienst voor het kadaster en de openbare registers behoudt ten aanzien van de kadastrale gegevens zich het recht voor als bedoeld in artikel 2 lid 1 juncto artikel 6 lid 3 van de Databankenwet.

Dienst voor het kadaster en de openbare registers in Nederland

Gegevens over de rechtstoestand van kadastrale objecten, met uitzondering van de gegevens inzake hypotheeken en beslagen

Betreft: RUINEN H 6583
Jan Wierengaweg 7 7963 CN RUINEN
Uw referentie: 92103311
Toestandsdatum: 21-11-2011

22-11-2011

10:09:39

Kadastraal object

Kadastrale aanduiding: RUINEN H 6583
Grootte: 13 a 72 ca
Coördinaten: 220861-530917
Omschrijving kadastraal object: GEZONDHEID ERF - TUIN

Locatie: Jan Wierengaweg 7
7963 CN RUINEN
Ontstaan op: 13-3-1998

Ontstaan uit: RUINEN H 6404

Publiekrechtelijke Beperkingen

Er zijn geen beperkingen bekend in de gemeentelijke beperkingenregistratie en de kadastrale registratie.

In de (onder)splitsing betrokken zakelijk recht**EIGENDOM**

Recht ontleend aan: HYP4 ASSEN 6122/33 d.d. 28-8-1996
Eerst genoemde object in RUINEN H 6404
brondocument:

Brondocumenten mogelijk van HYP4 ASSEN 6228/24 d.d. 8-1-1997
belang:

Vereniging van eigenaren

Vereniging Van Eigenaars Appartementen De Nijenstede
Zetel: RUINEN

Einde overzicht

De Dienst voor het kadaster en de openbare registers behoudt ten aanzien van de kadastrale gegevens zich het recht voor als bedoeld in artikel 2 lid 1 juncto artikel 6 lid 3 van de Databankenwet.

0 m 5 m 25 m

Deze kaart is noordgericht

Schaal 1:500

12345 Perceelnummer
 25 Huisnummer
 — Kadastrale grens
 — Voorlopige grens
 — Bebouwing
 — Overige topografie

Kadastrale gemeente
 Sectie
 Perceel

RUINEN
 H
 5007

Voor een eensluidend uittreksel, Apeldoorn, 22 november 2011
 De bewaarder van het kadaster en de openbare registers

Aan dit uittreksel kunnen geen betrouwbare maten worden ontleend.
 De Dienst voor het kadaster en de openbare registers behoudt zich de intellectuele
 eigendomsrechten voor, waaronder het auteursrecht en het databankenrecht.

Kadaster

Dienst voor het kadaster en de openbare registers in Nederland

Gegevens over de rechtstoestand van kadastrale objecten, met uitzondering van de gegevens inzake hypotheek en beslagen

Betreft: RUINEN H 5007 22-11-2011
Jan Wierengaweg 5 7963 CN RUINEN 10:07:36
Uw referentie: 92103311
Toestandsdatum: 21-11-2011

Kadastraal object

Kadastrale aanduiding: RUINEN H 5007
Grootte: 9 a 8 ca
Coördinaten: 220747-530980
Omschrijving kadastraal object: BEDRIJFVIGHEID (KANTOOR)
Locatie: Jan Wierengaweg 5
7963 CN RUINEN

Jaar: 2000

(Met meer onroerend goed verkregen)

Ontstaan op: 2-5-1989

Aantekening kadastraal object

LOCATIEGEGEVENS ONTLEEND AAN BASISREGISTRATIES ADRESSEN EN GEBOUWEN
Ontleend aan: ATG 75225 d.d. 10-8-2011

Publiekrechtelijke beperkingen

Er zijn geen beperkingen bekend in de gemeentelijke beperkingenregistratie en de kadastrale registratie.

Gerechtigde**EIGENDOM**

PostNL Real Estate B.V.
Prinses Beatrixlaan 23
2595 AK 'S-GRAVENHAGE
Zetel:

'S-GRAVENHAGE

Recht ontleend aan: HYP4 ASSEN 7389/37 d.d. 1-12-2000
Eerst genoemde object in RUINEN H 5007
brondocument:

Nog niet (volledig) verwerkte brondocumenten:

HYP4 60134/138 d.d. 29-6-2011
NAAMSWIJZIGING

Einde overzicht

De Dienst voor het kadaster en de openbare registers behoudt ten aanzien van de kadastrale gegevens zich het recht voor als bedoeld in artikel 2 lid 1 juncto artikel 6 lid 3 van de Databankenwet.

Bijlage 3

Archeologisch onderzoek

**Archeologisch bureau- en
booronderzoek De Priensenije te
Ruinen, gemeente De Wolden
(DR)**

opdrachtgever	HKB Stedenbouwkundigen
datum	22 november 2011
projectleider	mevrouw T.N. Krol
projectnummer	92103311
status	concept
ISSN-nummer	1875-5313
MUG-publicatie	2011-121

MUG-projectnummer	92103311
Opdrachtgever	HKB Stedenbouwkundigen
MUG-publicatie	2011-121
Bevoegd gezag	gemeente De Wolden
Beheer en plaats documentatie	MUG Ingenieursbureau b.v.
Onderzoek meldingsnummer bureauonderzoek en booronderzoek	49228
Tekst	mevrouw T.N. Krol Ma
Afbeeldingen	de heer A. Huygen
Redactie	mevrouw J. Bolink-Nanninga
Status	concept
Autorisatie	de heer drs. B. Bijl
Uitgegeven door	MUG Ingenieursbureau b.v. Postbus 136 9350 AC Leek
Datum	22 november 2011
ISSN	1875-5313

INHOUDSOPGAVE

Samenvatting	1
1 Inleiding	2
1.1 Algemeen	2
1.2 Ligging van het onderzoeksgebied	2
1.3 Doel van het onderzoek	3
1.3.1 Doel van het bureauonderzoek	3
1.3.2 Doel van het verkennend booronderzoek	3
1.4 Werkwijze	4
1.4.1 Werkwijze bureauonderzoek	4
1.4.2 Werkwijze booronderzoek	4
2 Resultaten	5
2.1 Bureauonderzoek	5
2.1.1 Huidige situatie en aardwetenschappelijke waarden	5
2.1.2 Bekende archeologische waarden	7
2.1.3 Historische situatie en bekende verstoringen	9
2.1.4 Toekomstige ingreep	12
2.1.5 Conclusie en archeologische verwachting	13
2.1.6 Aanbeveling	13
2.2 Inventariserend booronderzoek	13
2.2.1 Bodemopbouw	13
2.2.2 Archeologische indicatoren	14
3 Conclusie en aanbeveling	17
3.1 Conclusie	17
3.2 Aanbeveling	17
Literatuur	18

BIJLAGEN

Bijlage 1	Boorstaten
Bijlage 2	Overzicht van de onderzoekslocatie, boorpuntenkaart

Samenvatting

Aanleiding tot het hier beschreven archeologisch inventariserend veldonderzoek (IVO) zijn de plannen voor de herstructurering van het zorgcentrum De Priensenije aan Jan Wierengaweg 7 te Ruinen. Een deel van de bestaande bebouwing zal worden gesloopt en daarvoor in de plaats zal nieuwe bebouwing komen. Omdat deze plannen met bodemversturende ingrepen gepaard gaan, is een archeologisch vooronderzoek noodzakelijk. Dit onderzoek wordt uitgevoerd conform de Wet op de archeologische monumentenzorg. HKB Stedenbouwkundigen heeft MUG Ingenieursbureau, afdeling Archeologie, opdracht gegeven het onderzoek uit te voeren. Het onderzoek bestond uit een bureaustudie en een inventariserend en karterend booronderzoek.

Uit het bureauonderzoek blijkt dat de bodem in het onderzoeksgebied waarschijnlijk bestaat uit een esdek (hoge zwarte enkeerdgrond) op een grondmorenerug. In het onderzoeksgebied is nog niet eerder archeologisch onderzoek uitgevoerd en er zijn geen archeologische waarden bekend. Vlak ten noorden van het onderzoeksgebied ligt de middeleeuwse bewoningskern van Ruinen, waar vondsten uit de middeleeuwen en nieuwe tijd zijn aangetroffen. Verder zijn in de directe omgeving van het onderzoeksgebied onder meer aardewerk uit de bronstijd (waaronder fragmenten van één of meer voor Noord-Nederland unieke lappenschalen), een urnenveld uit de ijzertijd en nederzettingssporen uit de Romeinse tijd tot de middeleeuwen aangetroffen.

De bodemopbouw in het onderzoeksgebied bestaat uit een bouwvoor/verstoorde laag tot een diepte van 0,45-1,20 m-mv (alleen in boring 6 tot 0,10 m-mv). Hieronder volgt esgrond, behalve in vier boringen die zijn gestuit in de toplaag (boring 1, 3, 5 en 8). Deze es heeft een dikte van 0,35-1,30 m. Hieronder volgt keileem en in sommige gevallen dekzand of keizand. In de bemonsterde boringen zijn in het esdek een scherp roodbakkend aardewerk (nieuwe tijd), twee fragmenten rood puin (ondetermineerbaar) en een scherp steengoed aardewerk (late middeleeuwen tot nieuwe tijd) aangetroffen.

Aangezien de bodem in het onderzoeksgebied grotendeels intact is en er een esdek aanwezig is waardoor eventueel aanwezige archeologische waarden die zich onder het esdek kunnen bevinden beschermd zijn. Tevens zijn in het esdek archeologische indicatoren aanwezig. Er wordt aanbevolen een vervolgonderzoek uit te voeren in de vorm van een proefsleuvenonderzoek.

Tijdens het proefsleuvenonderzoek wordt een klein deel van het terrein ontgraven om vast te stellen of er daadwerkelijk archeologische resten aanwezig zijn.

Voorafgaand aan het proefsleuvenonderzoek is een door het bevoegd gezag goedgekeurd Programma van Eisen (PvE) noodzakelijk. Het onderzoek dient uitgevoerd te worden door een daartoe gecertificeerd bedrijf.

1 Inleiding

1.1 Algemeen

Aanleiding tot het hier beschreven archeologisch inventariserend veldonderzoek (IVO) zijn de plannen voor de herstructurering van het zorgcentrum De Priensenije aan Jan Wierengaweg 7 te Ruinen. Een deel van de bestaande bebouwing zal worden gesloopt en daarvoor in de plaats zal nieuwe bebouwing komen. Omdat deze plannen met bodemversturende ingrepen gepaard gaan, is een archeologisch vooronderzoek noodzakelijk. Dit onderzoek wordt uitgevoerd conform de Wet op de archeologische monumentenzorg. HKB Stedenbouwkundigen heeft MUG Ingenieursbureau, afdeling Archeologie, opdracht gegeven het onderzoek uit te voeren. Voorafgaand aan het veldwerk heeft mevrouw T.N. Krol op 11 november 2011 een bureaustudie verricht. Het archeologisch booronderzoek heeft plaatsgevonden op 14 november 2011 en is uitgevoerd door mevrouw T.N. Krol, conform de eisen van de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA), versie 3.2.

Tabel 1.1 Overzicht van de objectgegevens

Objectgegevens	
Provincie	Drenthe
Gemeente	De Wolden
Plaats	Ruinen
Toponiem	Jan Wierengaweg 7
Kaartblad	17C
Coördinaten	220717 / 530978 NW 220805 / 530984 NO 220845 / 530877 ZO 220752 / 530811 ZW
Periode	alle
Grondsoort	zand
Geomorfologie	grondmorenerug/dalvormige laagte zonder veen
Grondwatertrap	V – VII

1.2 Ligging van het onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied ligt aan Jan Wierengaweg 7 te Ruinen, gemeente De Wolden, provincie Drenthe. In het onderzoeksgebied staat de huidige bebouwing van zorgcentrum De Priensenije, rond de bebouwing zijn bestrating, groenstroken en tuinen aanwezig. De totale oppervlakte van het onderzoeksgebied bedraagt circa 1 ha.

220/531

221/530

Afbeelding 1. Topografische kaart (het onderzoeksgebied is met een rood kader aangegeven)
(bron: Topografische Dienst Nederland)

1.3 Doel van het onderzoek

1.3.1 Doel van het bureauonderzoek

Het bureauonderzoek heeft als doel inzicht te krijgen in bekende en de te verwachten archeologische waarden van het plangebied. Aan de hand van deze informatie wordt een archeologisch verwachtingsmodel opgesteld. Voor het bureauonderzoek dienen de volgende vragen te worden beantwoord.

- Vraag 1. Wat is de archeologische verwachting van het gebied buiten de reeds bekende AMK-terreinen (indien mogelijk gespecificeerd naar aard, vindplaatsen en perioden?)
- Vraag 2. Zijn er binnen de verwachtingszones specifieke aandachtslocaties aan te geven (zandkoppen of -ruggen, veentjes, historische bebouwing en infrastructuur)?
- Vraag 3. Wat is er bekend over bodemverstorende ingrepen in het plan-/onderzoeksgebied?
- Vraag 4. Welk vervolgonderzoek is er nodig om de door het bureauonderzoek in beeld gebrachte specifieke archeologische verwachting te toetsen?

1.3.2 Doel van het verkennend booronderzoek

Het veldonderzoek heeft als doel het verwachtingsmodel te toetsen en waar nodig aan te vullen. Daarnaast dienen de volgende vragen te worden beantwoord.

- Vraag 1. Is de bodemopbouw intact en hoe ziet die eruit?
- Vraag 2. Zijn er archeologische indicatoren aanwezig en zo ja, wat is de aard, datering en horizontale en verticale spreiding hiervan?
- Vraag 3. Komt het verwachtingsmodel overeen met de veldgegevens?

Aan de hand van de gegevens van beide onderzoeken kan worden nagegaan of er in het onderzoeksgebied archeologische waarden te verwachten zijn en of de voorgenomen ingrepen een bedreiging vormen voor het archeologische bodemarchief. Indien dit het geval is, wordt geadviseerd hoe hiermee omgegaan dient te worden.

1.4 Werkwijze

1.4.1 Werkwijze bureauonderzoek

In het bureauonderzoek wordt het huidige grondgebruik beschreven, de historische situatie en mogelijke verstoringen alsmede de bekende archeologische en aardwetenschappelijke waarden. Hiertoe worden onder andere topografische kaarten gebruikt, de plannen en gegevens van de opdrachtgever, luchtfoto's en, indien aanwezig, gegevens van milieukundig onderzoek.

Een beschrijving van de historische situatie is gebaseerd op historisch topografisch kaartmateriaal, zoals kadastrale kaarten en de website van Wat was waar (<http://ngz.watwaswaar.nl>). Voor de bekende bodemkundige en geologische waarden wordt gebruikgemaakt van bodemkaarten en geomorfologische kaarten. De archeologische waarden zijn gebaseerd op de gegevens in Archis (digitale database van de Nederlandse archeologie van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE)) waar de archeologische monumentenkaart deel van uitmaakt. Daarnaast wordt, indien mogelijk, teruggegrepen op gegevens van al eerder uitgevoerd onderzoek in de directe omgeving. Met behulp van deze gegevens wordt een gespecificeerde verwachting voor het onderzoeksgebied opgesteld.

1.4.2 Werkwijze booronderzoek

Om het gespecificeerde verwachtingsmodel te toetsen, is een inventariserend booronderzoek uitgevoerd dat bestaat uit een boorgrid van zes boringen per ha. Om een juiste indruk van de bodemopbouw te kunnen krijgen, zijn deze boringen verspreid over het terrein gezet. Omdat alleen geboord kan worden tussen de huidige bebouwing in en rekening houdende met aanwezige kabels en leidingen (met goedkeuring van het Drents Plateau) kon niet in vaste raaien geboord worden. Voor het boren is gebruikgemaakt van een verlengbare edelmanboor met een diameter van 7 cm.

De boorkernen zijn uitgelegd waarbij de verschillende bodemlagen nauwkeurig zijn beschreven en opgemeten. De boorbeschrijvingen zijn volgens de Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode die is gebaseerd op NEN 5104. Tijdens het verkennend booronderzoek is door het verbrekken van de boorkern ook gelet op de aanwezigheid van archeologische indicatoren zoals aardewerkscherven, vuursteen, bot, houtskool, fosfaat, verbrand leem en natuursteen. De boorpunten zijn met behulp van een meetlint ingemeten. Naast het boren wordt een oppervlaktekartering uitgevoerd, waarbij ontsluitingen zoals slootkanten en molshopen worden geïnspecteerd op het voorkomen van archeologische indicatoren.

Waar de bodem intact blijkt, diende (voor dat deel van het onderzoeksgebied) direct een karterend booronderzoek uitgevoerd, met een boorgrid van twintig boringen per ha en een edelmanboor met een diameter van 15 cm (megaboor). Gezien de aanwezige bebouwing en kabels en leidingen zijn in totaal veertien boringen gezet, waarvan tien megaboringen. Van de grond van deze boringen zijn de relevante lagen gezeefd over een zeef met een maaswijdte van 4 mm. Het zeefresidu is gecontroleerd op archeologische indicatoren.

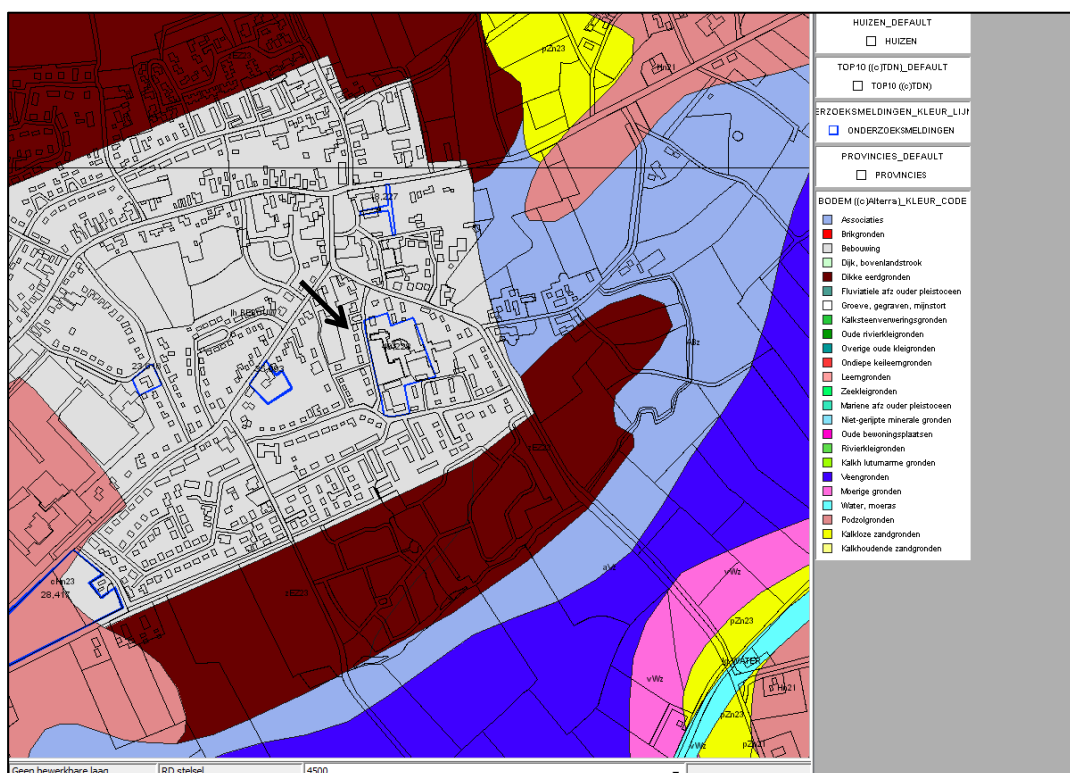
2 Resultaten

2.1 Bureauonderzoek

2.1.1 Huidige situatie en aardwetenschappelijke waarden

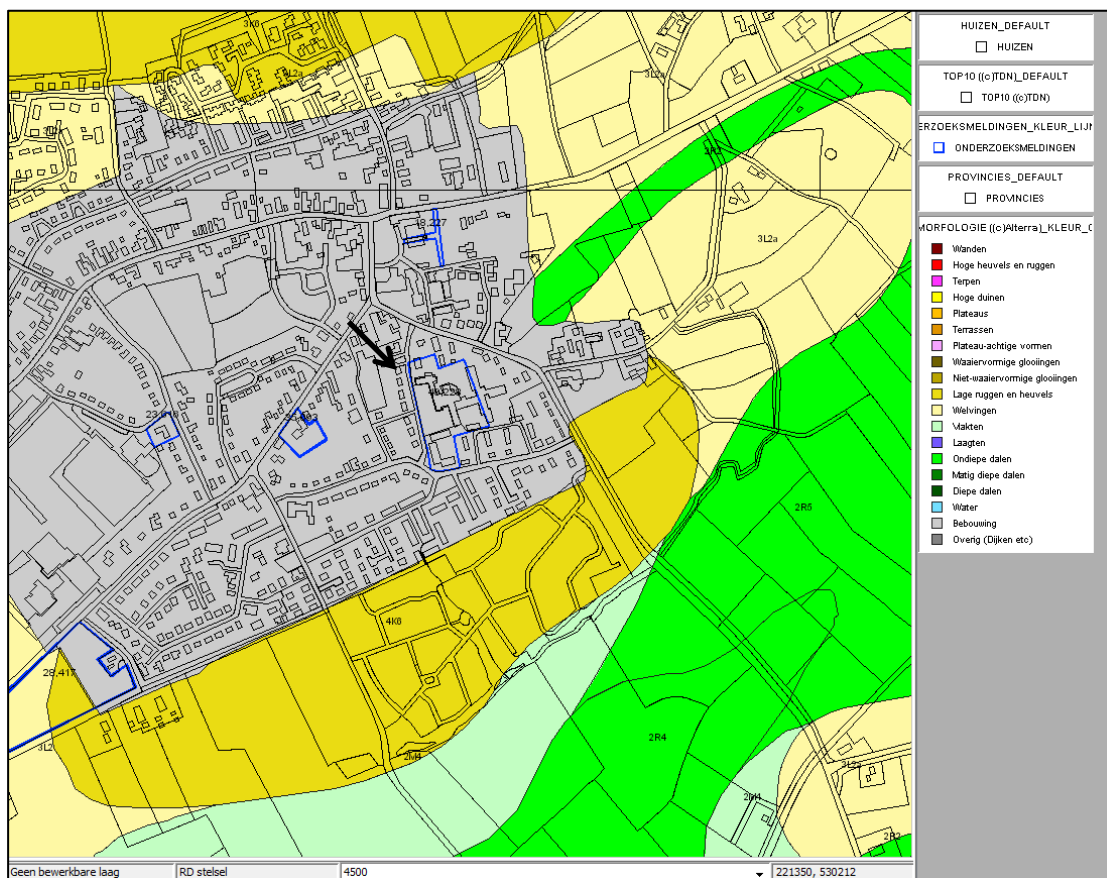
Omdat het onderzoeksgebied binnen de bebouwde kom van Ruinen valt, is het niet gekarteerd op de bodemkaart (zie afbeelding 2). Gezien het bodemtype in de directe omgeving zal de bodem in het onderzoeksgebied waarschijnlijk een hoge zwarte enkeerdgrond zijn (code zEZ23). Hoge zwarte enkeerdgronden staan ook wel bekend als essen. Enkeerdgronden zijn ontstaan als gevolg van bemesting met plaggen. Deze gronden hebben een humeus dek met een dikte van meer dan 50 cm. De zwarte eerdgronden ontstaan als gevolg van bemesting met heideplaggen (Koeslag 1970, Berendsen 2005). In Drenthe ontstonden de essen vanaf de 17^e eeuw (Spek, 2004).

In het humeuze dek kunnen resten aangetroffen worden van bewoning en landbouw uit de nieuwe tijd. Resten van bewoning uit oudere perioden, die zich eventueel onder het esdek kunnen bevinden, zijn over het algemeen goed geconserveerd door de afdekking door het esdek. Veelal hebben nederzettingen zich in de loop der tijd verplaatst en kunnen er nederzettingen uit diverse perioden onder het esdek worden aangetroffen (Doesburg et al, 2007).

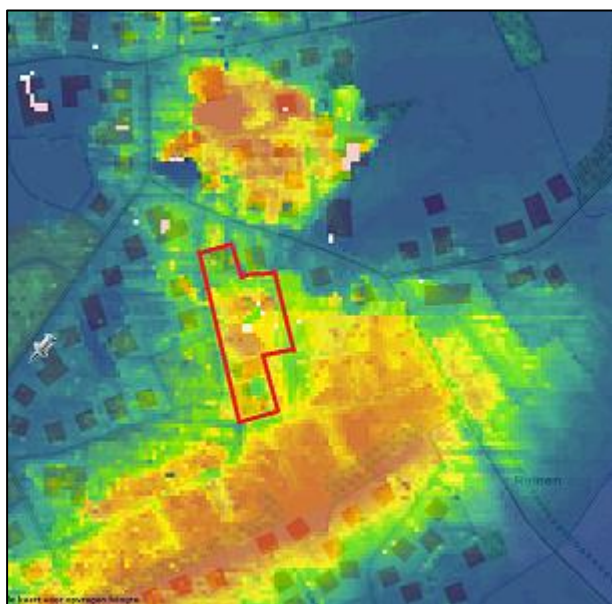

Afbeelding 2. Het onderzoeksgebied op een uitsnede van de bodemkaart. Het onderzoeksgebied is aangegeven met een blauw kader, bij de pijl (bron: Archis 2, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed)

Op de geomorfologische kaart is het onderzoeksgebied eveneens ongekarteerd (zie afbeelding 3). Gezien de directe omgeving zal het gebied liggen op een gondmorenerug (code 4K6; geelgroen gekleurd) of eventueel in een dalvormige laagte zonder veen (code 2R2; aangegeven met fel groen). De classificering als grondmorenerug komt het best overeen met de relatief hoge ligging van het onderzoeksgebied op de hoogtekaart (zie afbeelding 4) en is daarom het meest waarschijnlijk.

Afbeelding 3. Het onderzoeksgebied op een uitsnede van de geomorfologische kaart. Het onderzoeksgebied is aangegeven met een blauw kader, bij de pijl (bron: Archis 2, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed)

Afbeelding 4. Het onderzoeksgebied op een uitsnede van de hoogtekaart. Het onderzoeksgebied is aangegeven met een rood kader (bron: www.ahn.nl)

2.1.2 Bekende archeologische waarden

Het onderzoeksgebied is niet gekarteerd op de Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (IKAW; zie afbeelding 5). Gezien de directe omgeving van het onderzoeksgebied zal voor het onderzoeksgebied zelf waarschijnlijk een hoge trefkans voor het aantreffen van archeologische waarden gelden.

In het onderzoeksgebied zelf is nog niet eerder archeologisch onderzoek uitgevoerd en zijn geen archeologische waarden bekend in Archis (zie afbeelding 6). In de directe omgeving van het onderzoeksgebied zijn wel enkele onderzoeken en archeologische waarden in Archis opgenomen. Voor een overzicht van de datering van de hieronder genoemde archeologische periodes, zie tabel 2.1.

Vlak ten noorden van het onderzoeksgebied bevindt zich een terrein van hoge archeologische waarde (monument-nummer 14491). Het betreft de middeleeuwse bewoningskern van Ruinen. In de middeleeuwse bewoningskern heeft een archeologische begeleiding plaatsgevonden (onderzoeksmeldingsnummer 18227). Hierbij zijn restanten van een keienpaadje (ondateerbaar), muurrestanten (mogelijk 17^e of 18^e eeuw) en twee kuilen met aardewerk uit 11^e tot 17^e eeuw en bot aangetroffen (Soetens, 2008). Ook in de middeleeuwse bewoningskern, vlak bij dit onderzoek, zijn twee waarnemingen gedaan. Waarnemingsnummer 300079 betreft een middeleeuwse funderingssteen. Waarnemingsnummer 238580 betreft middeleeuwse bouw materiaal, een kam en menselijk botmateriaal uit een bodemlaag op het kerkhof.

Ten westen van het onderzoeksgebied is een aantal onderzoeken uitgevoerd. Op de eerste locatie is een booronderzoek uitgevoerd, waarbij een cultuurlaag is aangetroffen (onderzoeksmeldingsnummer 258081). Vervolgens is een archeologische begeleiding uitgevoerd op deze locatie (onderzoeksmeldingsnummer 35093). Hierbij zijn scherven van een voor Noord-Nederland unieke lappenschaal (mogelijk meerdere) aangetroffen en ander aardewerk uit de Bronstijd (De Roller, 2009; vondstmeldingsnummer 413965).

Onderzoeksmeldingsnummer 23616 betreft een booronderzoek. Hierbij is een podzolbodem met E-horizont aangetroffen en is vervolgonderzoek in de vorm van een archeologische begeleiding geadviseerd.

Op de laatste onderzoekslocatie ten westen van het onderzoeksgebied zijn een bureau- en een booronderzoek uitgevoerd en vervolgens een archeologische begeleiding (onderzoeksmeldingsnummers 28416, 28417 en 48395). Tijdens het booronderzoek is dekzand met alleen een C-horizont aangetroffen en is een brok vuursteen gevonden (Buitenhuis, 2008; waarnemingsnummer 410544). Wegens de mogelijkheid voor de aanwezigheid van diepere archeologische sporen is een archeologische begeleiding geadviseerd. Hiervan is nog geen rapportage bekend).

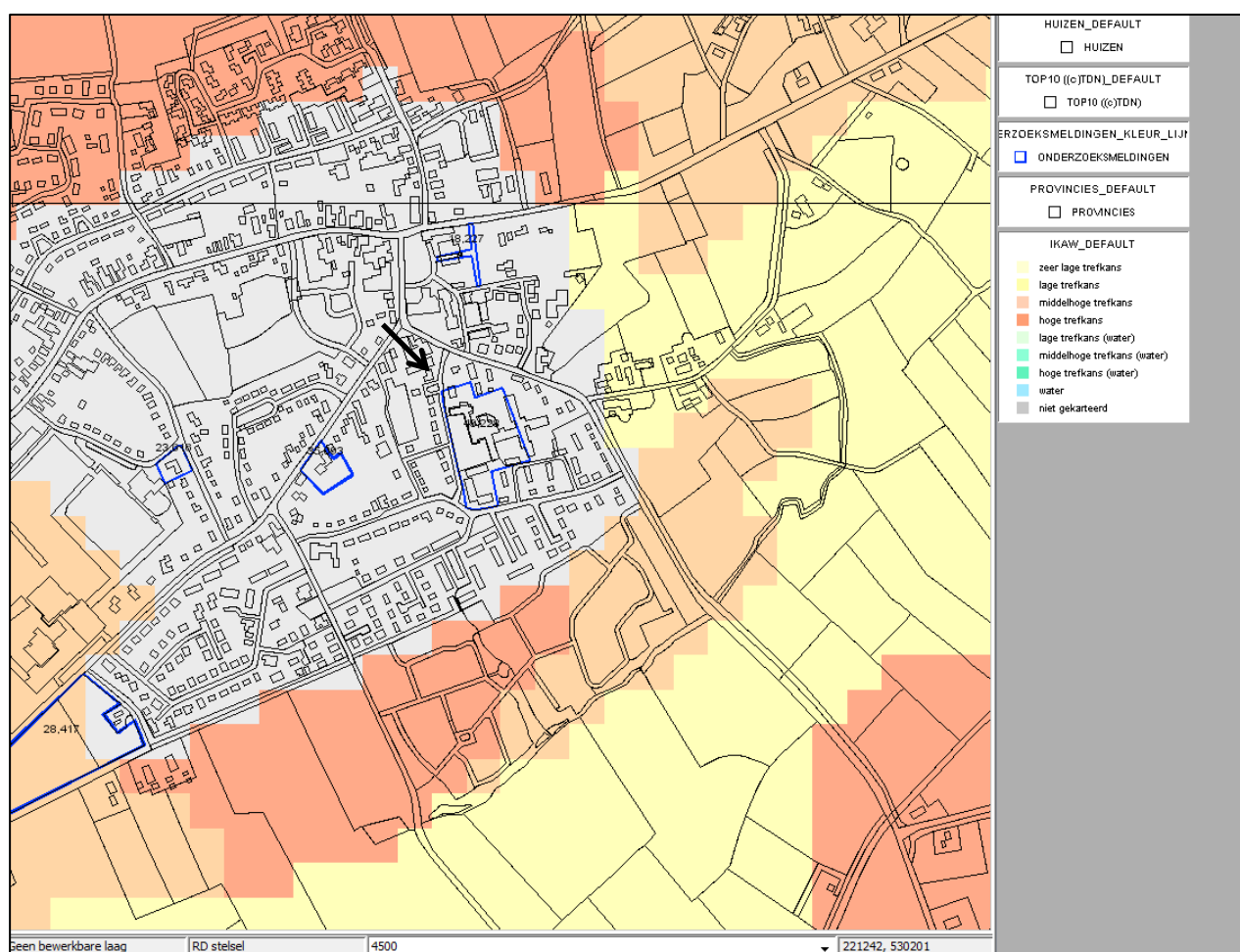
Behalve deze onderzoeken is ten westen van het onderzoeksgebied waarnemingsnummer 238582 bekend. Het betreft een urnenveld uit de ijzertijd en nederzettingssporen uit de Romeinse tijd tot de middeleeuwen (Waterbolk 1959, 1965; Kooi, 1979).

Ten zuiden van het onderzoeksgebied zijn de volgende drie waarnemingen bekend:

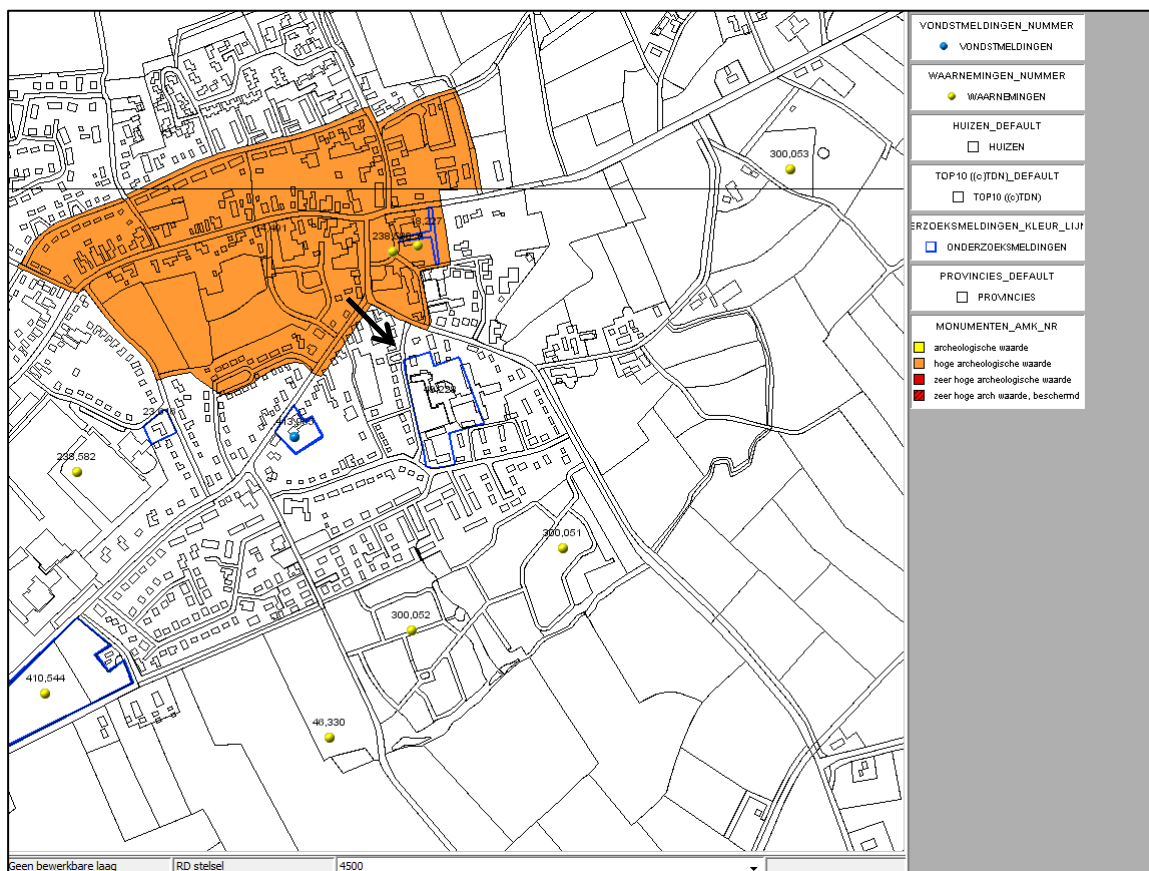
- waarnemingsnummer 46630 betreft een losse vondst van een maalsteen uit late bronstijd tot late middeleeuwen
- waarnemingsnummer 300051 en 300052 betreffen vondsten van neolithisch vuursteen van een archeologische veldkartering.

Tabel 2.1 Vereenvoudigde archeologische tijdsschaal. (naar Brandt et. al. 1992)

Periode	Datering
Paleolithicum	tot 8800 voor Chr.
Mesolithicum	8800 - 4900 voor Chr.
Neolithicum	5300 - 2000 voor Chr.
Bronstijd	2000 - 800 voor Chr.
IJzertijd	800 - 12 voor Chr.
Romeinse tijd	12 voor Chr. - 450 na Chr.
Vroege middeleeuwen	450 - 1050 na Chr.
Late middeleeuwen	1050 - 1500 na Chr.
Nieuwe tijd	1500 - heden

Afbeelding 5. Het onderzoeksgebied op de IKAW. Het onderzoeksgebied is aangegeven met een blauw kader, bij de pijl (bron: Archis 2, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed)

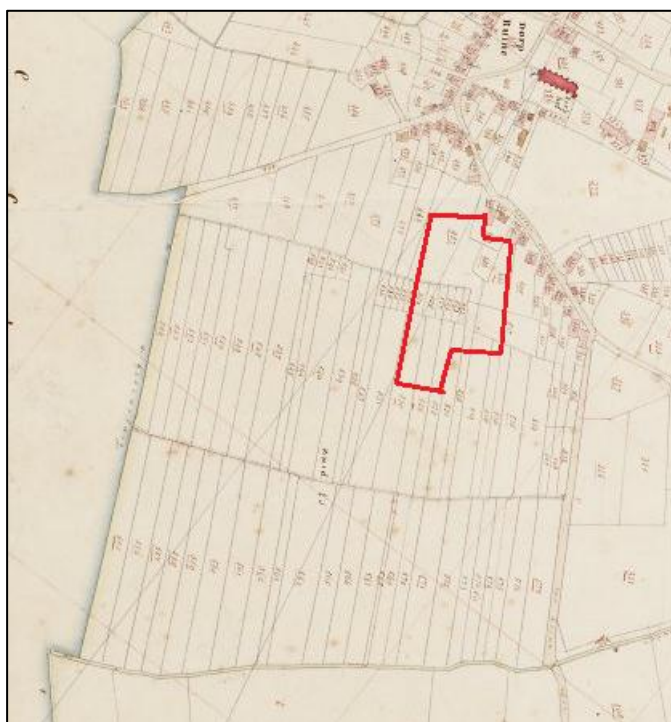

Afbeelding 6. Het onderzoeksgebied en de directe omgeving, met bekende archeologische waarden. Het onderzoeksgebied is aangegeven met een blauw kader, bij de pijl (*bron: Archis 2, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed*)

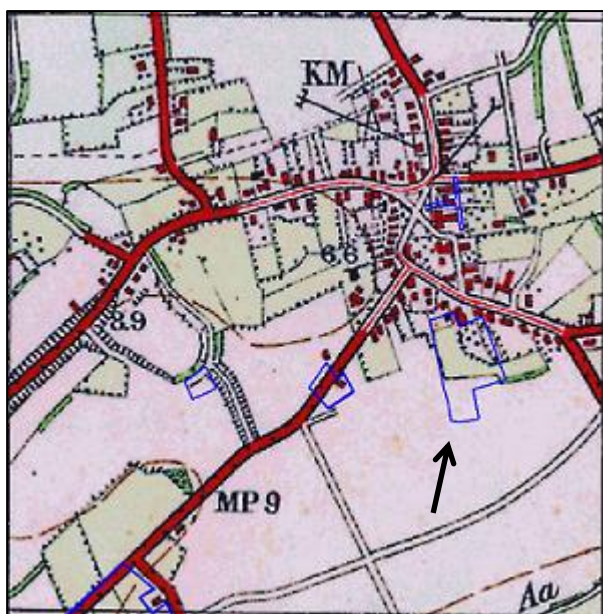
2.1.3 Historische situatie en bekende verstoringen

Op de kadastrale minuut van 1811-1832 (zie afbeelding 7) ligt het onderzoeksgebied net ten zuiden van de bebouwde kom van Ruinen. Het gebied is in gebruik als bouwland en één van de percelen is in gebruik als tuin. Er is geen bebouwing in het onderzoeksgebied aanwezig. De percelen zijn nog klein. Op de kaart van rond 1900 (zie afbeelding 8) is een aantal percelen bij elkaar gevoegd. In de noordwestelijke hoek van het onderzoeksgebied is een gebouw aanwezig. Een groot deel van het onderzoeksgebied bestaat uit grasland en er zijn enkele bomen aanwezig. Tot en met de kaarten van 1954 verandert de situatie niet. In 1956 is in het zuidwesten van het onderzoeksgebied een straat aanwezig (zie afbeelding 9). Het beeld is in 1965 hetzelfde. In 1975 is de huidige bebouwing van de Priensenije aanwezig, met enkele bijgebouwen. In 1988 is er een gebouwtje in de noordwesthoek van het onderzoeksgebied bijgekomen (zie afbeelding 10). Na 1988 is de huidige westelijke uitbouw gebouwd (zie afbeelding 11). Deze uitbouw blijft bestaan en valt buiten het onderzoeksgebied.

Het onderzoeksgebied ligt ten zuiden van de oorspronkelijke bebouwde kern van Ruinen. Het is in gebruik als bouwland en grasland. Vanaf de kaarten van 1975 is de huidige bebouwing aanwezig. De grootste bekende verstoring in het onderzoeksgebied betreft de huidige bebouwing. De bebouwing beslaat een groot deel van het onderzoeksgebied. Behalve de bebouwing zijn ook diverse kabels en leidingen aanwezig, bekend van de KLIC-kaarten (zie afbeelding 11).

Afbeelding 7. Het onderzoeksgebied op een uitsnede van de kadastrale minuut van 1811-1832, (globaal) aangegeven met een rood kader (bron: *watwaswaar.nl*)

Afbeelding 8. Het onderzoeksgebied op de kaart van rond 1900. Het onderzoeksgebied is aangegeven met een blauw kader, bij de pijl (bron: *Archis 2, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed*)

Afbeelding 9. Het onderzoeksgebied op de kaart van 1956. Het onderzoeksgebied is aangegeven met een geel kader (bron: watwaswaar.nl)

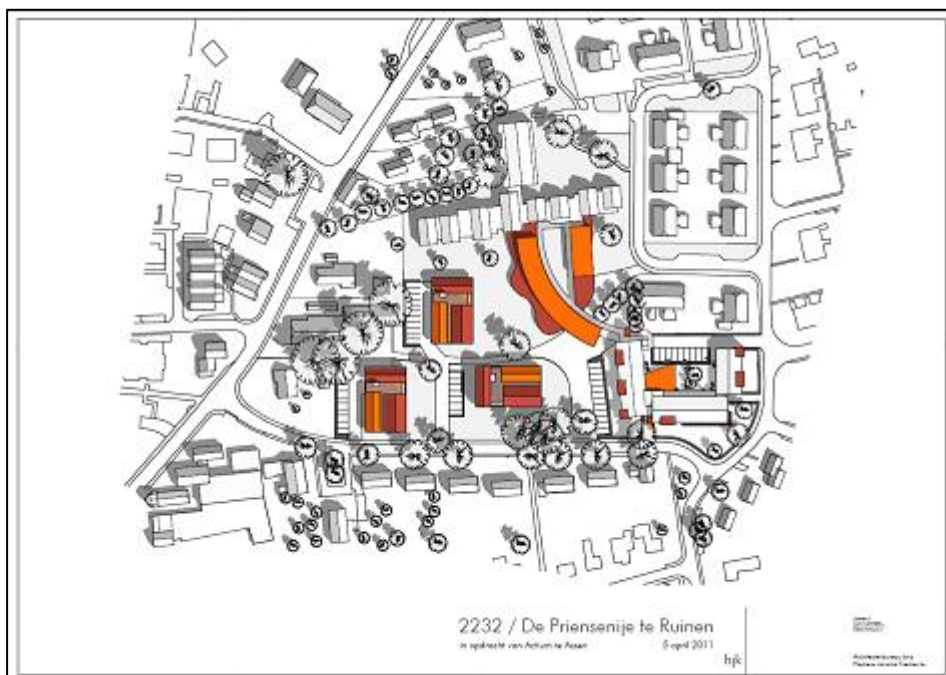
Afbeelding 10. Het onderzoeksgebied op de kaart van 1975. Het onderzoeksgebied is aangegeven met een rood kader (bron: watwaswaar.nl)

Afbeelding 11. Weergave van het onderzoeksgebied met de huidige bebouwing en aanwezige kabels en leidingen (de gekleurde lijnen) (bron: KLIC)

2.1.4 Toekomstige ingreep

De geplande werkzaamheden betreffen herstructurering van het zorgcentrum de Priesenije. Een deel van de bestaande bebouwing wordt gesloopt en zal vervangen worden door nieuwbouw. De toekomstige situatie is weergegeven in afbeelding 12. De verstoringsdiepte van de werkzaamheden is vooralsnog niet bij opdrachtgever bekend.

Afbeelding 12. De toekomstige situatie (bron: opdrachtgever)

2.1.5 Conclusie en archeologische verwachting

Uit het bureauonderzoek blijkt dat de bodem in het onderzoeksgebied waarschijnlijk bestaat uit een esdek (hoge zwarte enkeerdgrond) op een grondmorenerug. In het onderzoeksgebied is nog niet eerder archeologisch onderzoek uitgevoerd en zijn geen archeologische waarden bekend. Vlak ten noorden van het onderzoeksgebied ligt de middeleeuwse bewoningskern van Ruinen, waar vondsten uit de middeleeuwen en nieuwe tijd zijn aangetroffen. Verder zijn in de directe omgeving van het onderzoeksgebied onder meer aardewerk uit de bronstijd (waaronder fragmenten van één of meer voor Noord-Nederland unieke lappenschalen), een urnenveld uit de ijzertijd en nederzettingssporen uit de Romeinse tijd tot de middeleeuwen aangetroffen.

De vragen uit de inleiding kunnen als volgt beantwoord worden:

- Vraag 1. Wat is de archeologische verwachting van het gebied buiten de reeds bekende AMK-terreinen (indien mogelijk gespecificeerd naar aard, vindplaatsen en perioden)?
Gezien de vondsten uit de omgeving kunnen er vooral vondsten uit de bronstijd of later worden verwacht, maar voor alle perioden geldt een hoge verwachting voor het aantreffen van archeologische resten. Uit paleolithicum en mesolithicum kunnen tijdelijk nederzettingen van jager-verzamelaars worden verwacht en losse vondsten. Uit neolithicum tot nieuwe tijd kunnen ook vlaknederzettingen worden verwacht. Oudere vondsten kunnen worden verwacht onder het esdek (indien aanwezig). Vondsten van de 17^e eeuw of later kunnen worden verwacht in het esdek of de bouwvoor.
- Vraag 2. Zijn er binnen de verwachtingszones specifieke aandachtslocaties aan te geven (zandkoppen of -ruggen, veentjes, historische bebouwing en infrastructuur)?
Voor het hele onderzoeksgebied geldt dezelfde verwachting.
- Vraag 3. Wat is er bekend over bodemverstorende ingrepen in het plan-/onderzoeksgebied?
De voornaamste bodemverstorende ingrepen die bekend zijn in het onderzoeksgebied zijn veroorzaakt door de huidige bebouwing en de daarbij horende kabels en leidingen.
- Vraag 4. Welk vervolgonderzoek is er nodig om de door het bureauonderzoek in beeld gebrachte specifieke archeologische verwachting te toetsen?
Er wordt een vervolgonderzoek in de vorm van een booronderzoek aanbevolen.

2.1.6 Aanbeveling

Naar aanleiding van het bureauonderzoek wordt een verkennend inventariserend booronderzoek aanbevolen. Hierbij dient vooral gelet te worden op de intactheid van de bodem en de aan- of afwezigheid van een esdek.

2.2 Inventariserend booronderzoek

2.2.1 Bodemopbouw

In totaal zijn in het onderzoeksgebied veertien boringen gezet, waarvan tien megaboringen. De boringen zijn beschreven in de boorstaten (bijlage 1). De locatie van de boringen is aangegeven op de boorpuntenkaart (bijlage 2).

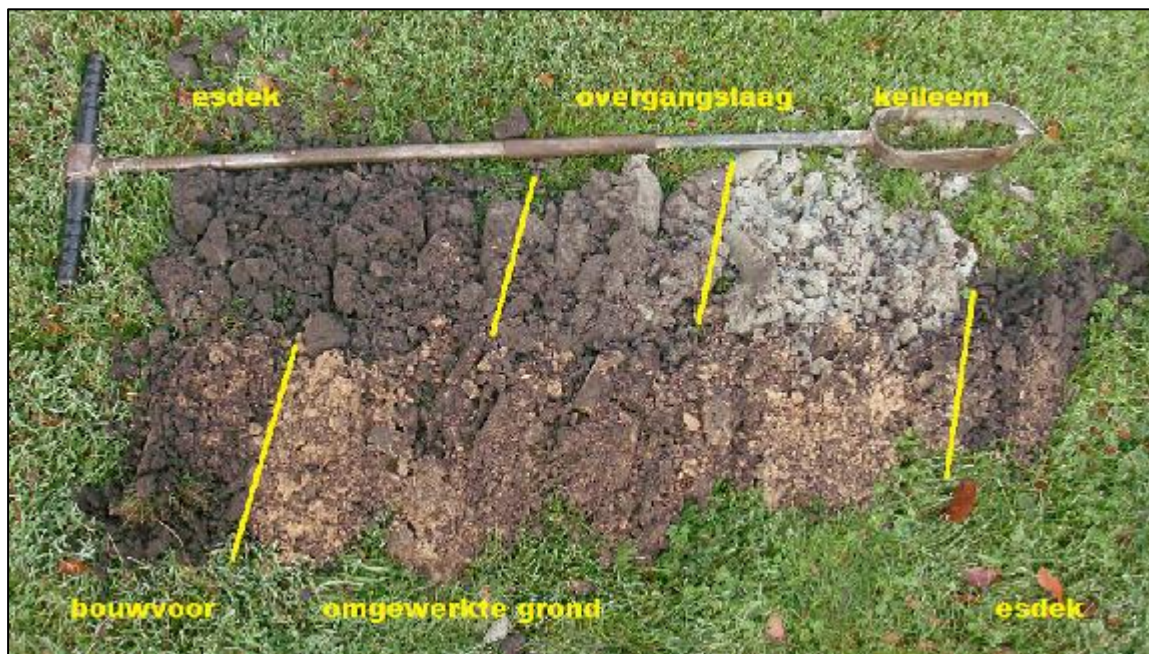
De bodemopbouw in het onderzoeksgebied bestaat uit een verstoorde toplaag (bouwvoor en/of opgebrachte of omgewerkte laag), met hieronder een esdek (hoge enkeerdgrond). Hieronder volgt de natuurlijke ondergrond, die bestaat uit dekzand (C-horizont), keizand en/of keileem (zie afbeelding 13).

In de meeste boringen is een bouwvoor aanwezig van matig humeus zand (matig fijn, zwak siltig, donker bruingrijs of grijsbruin van kleur). De dikte van de bouwvoor is 0,10 tot 0,20 m en in boring 11 0,55 m. In boring 8 is aan het oppervlak in plaats van een bouwvoor opgebracht geel zand aanwezig, dat bij de huidige bestrating hoort. Onder de bouwvoor (of het opgebrachte zand in boring 8) is een pakket omgewerkte grond (pakket grond met zandbrokken en veelal recent puin) en/of opgebrachte grond (geel bouwzand) aanwezig, met uitzondering van boring 6. Samen met de bouwvoor vormt dit pakket de

verstoorde toplaag. Deze verstoorde toplaag loopt door tot een diepte van 0,45 tot maximaal 1,20 m-mv (mogelijk dieper, boring 1 is op deze diepte gestuit).

Na de verstoorde toplaag volgt een esdek (hoge zwarte enkeerd grond). Dit esdek is aanwezig in alle boringen, behalve de boringen die gestuit zijn op ondoordringbaar puin of grind (boring 1, 3, 5 en 8). In de gestuite boringen is alleen de verstoorde toplaag aanwezig. Het esdek bestaat uit humeus zand en is (donker) grijsbruin of bruingrijs van kleur. Het is veelal matig humeus, onderin de boring soms zwak humeus. De dikte van de es is 0,35-1,30 m. In zes boringen zijn twee lagen in de opbouw van het esdek te onderscheiden. Het onderste deel van het esdek is hier in een aantal gevallen wat lichter van kleur, wat kan duiden op de aanwezigheid van een oude akkerlaag die over gaat in esdek. In boring 9 en 10 is het bovenste deel van es wat omgewerkt, maar wel als esgrond te herkennen. De boringen met eslaag zijn met een megaboer uitgeboord en de relevante lagen zijn gezeefd (zie paragraaf 2.2.2.).

Onder het esdek volgt de natuurlijke ondergrond. Deze bestaat overwegend uit keileem, samenhangend met de ligging van het onderzoeksgebied op een grondmorenerug. Het keileem is sterk zandig en zwak grindig (geel tot grijs van kleur, veelal met roestvlekken). Soms is dekzand of keizand aanwezig (boring 10-14, in het noordoostelijke deel van het onderzoeksgebied). Hieronder zal keileem aanwezig zijn, maar dat is in deze boringen niet aangeboord. De diepte waarop het keileem is aangetroffen varieert van 0,85-1,80 m-mv. Het dekzand is aangetroffen op 1,20-1,85 m-mv.

Abbeelding 13. Beeld van boring 2

2.2.2 Archeologische indicatoren

Tijdens het boren en tijdens de oppervlaktekarteringen zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen. Wel zijn in de bemonsterde boringen archeologische indicatoren aangetroffen.

Van alle boringen waarin esdek is aangetroffen (alle boringen behalve de gestuite boringen 1, 3, 5 en 8) is de opgeboorde grond van het esdek gezeefd en is het zeefresidu gecontroleerd op de aanwezigheid van archeologische indicatoren. Waar meerdere lagen in het esdek zijn waargenomen is elke laag apart bemonsterd. Het omgewerkte esdek is eveneens bemonsterd (zie tabel 2.2 voor een overzicht van bemonsterde lagen en de aanwezige indicatoren).

In boring 9 zijn in het omgewerkte deel van het esdek recent puin en recent glas aangetroffen, wat de verstoring van dit deel van het esdek bevestigt. In het onverstoorde esdek hieronder is een fragment roodbakkend aardewerk uit de nieuwe tijd aangetroffen (zie afbeelding 14).

Afbeelding 14. De scherp roodbakkend aardewerk uit boring 9

In boring 12 zijn in het esdek twee fragmenten roodbakkend puin aangetroffen. Deze zijn niet nader te determineren (zie afbeelding 15). In boring 14 is in de bovenste laag van het esdek een fragment steengoed aardewerk aangetroffen uit de late middeleeuwen tot nieuwe tijd (zie afbeelding 16).

Afbeelding 15. Het puin uit boring 12

Afbeelding 16. De scherf steengoed uit boring 14

Tabel 2.2. Overzicht van bemonsterde lagen en de aanwezige indicatoren

boring	bovenkant laag cm - Mv	onderkant laag cm - Mv	type laag	archeologische indicatoren
2	90.0	150.0	esgrond	-
2	150.0	170.0	esgrond	-
4	70.0	130.0	esgrond	-
4	130.0	160.0	esgrond	-
6	10.0	130.0	esgrond	-
7	50.0	70.0	esgrond	-
7	70.0	85.0	esgrond	-
9	50.0	90.0	omgewerkte es	twee fragmenten recent puin, een fragment recent glas
9	90.0	105.0	esgrond	een wandscherf roodbakkend aardewerk met loodglazuur, datering: nieuwe tijd
10	35.0	75.0	omgewerkte es	-
10	75.0	90.0	esgrond	-
10	90.0	120.0	esgrond	-
11	100.0	165.0	esgrond	-
12	45.0	175.0	esgrond	twee fragmenten rood puin, onbepaald
13	60.0	160.0	esgrond	-
13	160.0	185.0	esgrond	-
14	70.0	95.0	esgrond	wandscherf steengoed, datering: late middeleeuwen t/m nieuwe tijd
14	95.0	125.0	esgrond	-

3 Conclusie en aanbeveling

3.1 Conclusie

De bodemopbouw in het onderzoeksgebied bestaat uit een bouwvoor/verstoorde laag tot een diepte van 0,45-1,20 m-mv (alleen in boring 6 tot 0,10 m-mv). Hieronder volgt esgrond, behalve in de vier boringen die zijn gestuit in de top laag (boring 1, 3, 5 en 8). Deze es heeft een dikte van 0,35-1,30 m. In een aantal boringen is een tweedeling in het esdek te onderscheiden. Hieronder volgt keileem en in sommige gevallen dekzand of keizand. In de bemonsterde boringen zijn in het esdek een scherp roodbakkend aardewerk (nieuwe tijd), twee fragmenten rood puin (ondetermineerbaar) en een scherp steengoed aardewerk (late middeleeuwen tot nieuwe tijd) aangetroffen.

De vragen uit de inleiding kunnen als volgt beantwoord worden:

Vraag 1. Is de bodemopbouw intact en hoe ziet die eruit?

De bodemopbouw is grotendeels intact. Er is sprake van een verstoorde top laag tot maximaal 1,20 m-mv, hieronder is een intact esdek aanwezig.

Vraag 2. Zijn er archeologische indicatoren aanwezig en zo ja, wat is de aard, datering en horizontale en verticale spreiding hiervan?

In de bemonsterde boringen zijn in het esdek een scherp roodbakkend aardewerk (nieuwe tijd), twee fragmenten rood puin (ondetermineerbaar) en een scherp steengoed aardewerk (late middeleeuwen tot nieuwe tijd) aangetroffen. Deze komen van een diepte van 0,45-1,75 m-mv.

Vraag 3. Komt het verwachtingsmodel overeen met de veldgegevens?

Op basis van het bureauonderzoek werd een esdek op een grondmorerug verwacht. Dit komt overeen met de veldgegevens. Daarnaast werd er verstoring van de huidige bebouwing verwacht. Deze is terug te zien in de verstoringen in de top laag. Er is alleen rond de huidige bebouwing geboord.

3.2 Aanbeveling

Aangezien de bodem in het onderzoeksgebied grotendeels intact is en er een esdek aanwezig is waardoor eventueel aanwezige archeologische waarden die zich onder het esdek kunnen bevinden beschermd zijn. Tevens zijn in het esdek archeologische indicatoren aanwezig. Er wordt aanbevolen een vervolgonderzoek uit te voeren in de vorm van een proefsleuvenonderzoek.

Tijdens het proefsleuvenonderzoek wordt een klein deel van het terrein ontgraven om vast te stellen of er daadwerkelijk archeologische resten aanwezig zijn.

Voorafgaand aan het proefsleuvenonderzoek is een door het bevoegd gezag goedgekeurd Programma van Eisen (PvE) noodzakelijk. Het onderzoek dient uitgevoerd te worden door een daartoe gecertificeerd bedrijf.

Literatuur

Geraadpleegde literatuur

- Berendsen, H.J.A. 2005. *Landschappelijk Nederland*. Assen.
- Brandt, R.W. et. al. (red), 1992. *Archis, Archeologisch basisregister*, versie 1.0 Amersfoort.
- Buitenhuis, H., 2008. *Een archeologisch inventariserend bureau- en veldonderzoek door middel van grondboringen in het plangebied Oldehave te Ruinen, gemeente De Wolden (Dr.)*. ARC-rapport 2008-58, ARC bv, Groningen.
- Doesburg, J. van, M de Boer et al (eds.), 2007. *Essen in zicht. Essen en plaggendecken in Nederland: onderzoek en beleid*. RACM, Amersfoort.
- Koeslag, G.J. 1970. *Bodemkunde*. Wageningen.
- Kooi, P.B., 1979. *Pre-Roman urnfields in the north of the Netherlands*. Proefschrift, Groningen, 1979.
- Roller, G.J. de, 2009. *Archeologische begeleiding van het uitgraven van bouwputten aan de Mr. Harm Smeengestraat te Ruinen, gemeente De Wolden (Dr.)*. MUG-publicatie 2009-33, MUG Ingenieursbureau, Leek.
- Soetens, L., 2008. *Archeologisch onderzoek Waterproject Ruinen, Archeologische begeleiding*. Grontmij Archeologische Rapporten 195, Grontmij, Assen.
- Waterbolk, H.T. 1965. *Ein eisenzeitliches Graeberfeld bei Ruinen, Provinz Drenthe, Niederlande*. In: R. von Uslar & K.I. Narr (eds). *Studien aus Alteuropa II*. Böhlau, Verlag, Köln, pp. 34-53.
- Waterbolk, H.T. 1959 *Het urnenveld bij Ruinen*. Nieuwe Drentse Volksalmanak 1959.
- Spek, Th., 2004. *Het Drentse esdorpenlandschap. Een historisch-geografische studie*. Matrijs, Utrecht.

Overige bronnen (websites geraadpleegd op 11 november 2011)

- Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN; <http://www.ahn.nl>)
- de website watwaswaar.nl (<http://ngz.watwaswaar.nl>)
- Archis2, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
- Topografisch Dienst Nederland
- opdrachtgever
- kaarten KLIC-melding

Bijlage 1 Boorstaten

boring 01 Edelman

<i>diepte lithologie</i>	<i>kleur</i>	<i>grens</i>	<i>opmerkingen</i>
15 ZAND, matig fijn, zwak siltig, matig humeus	bruin grijs (donker)	scherp	<i>bodemkundige interpretatie:</i> bouwvoor, weinig recent puin, 2x over gezet
120 ZAND, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus	bruin grijs	scherp	<i>mate van vlek:</i> veel, <i>vlekkleur:</i> geel, <i>bodemkundige interpretatie:</i> omgewerkte grond, <i>boring beëindigd:</i> ja, gestuit, recent puin

boring 02 Edelman

<i>diepte lithologie</i>	<i>kleur</i>	<i>grens</i>	<i>opmerkingen</i>
15 ZAND, matig fijn, zwak siltig, matig humeus	grijs bruin (donker)	scherp	<i>bodemkundige interpretatie:</i> bouwvoor
90 ZAND, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus	grijs bruin	scherp	<i>mate van vlek:</i> veel, <i>vlekkleur:</i> geel, <i>bodemkundige interpretatie:</i> omgewerkte grond
150 ZAND, matig fijn, zwak siltig, matig humeus	bruin grijs (donker)	geleidelijk	<i>bodemkundige interpretatie:</i> esgrond
170 ZAND, matig fijn, zwak siltig, matig humeus	bruin grijs (donker)	scherp	<i>mate van vlek:</i> matig, <i>vlekkleur:</i> grijs, <i>bodemkundige interpretatie:</i> esgrond, wat lemig, overgangslaag
200 LEEM, sterk zandig, zwak grindig	grijs (licht)		<i>geologische interpretatie:</i> keileem, <i>boring beëindigd:</i> ja

boring 03 Edelman

<i>diepte lithologie</i>	<i>kleur</i>	<i>grens</i>	<i>opmerkingen</i>
10 ZAND, matig fijn, zwak siltig, matig humeus	grijs bruin (donker)	scherp	<i>bodemkundige interpretatie:</i> bouwvoor, recent puin, weinig
100 ZAND, matig fijn, zwak siltig, matig humeus	bruin grijs (donker)		<i>mate van vlek:</i> matig, <i>vlekkleur:</i> geel, <i>bodemkundige interpretatie:</i> omgewerkte grond, <i>boring beëindigd:</i> ja, gestuit, recent puin, matig, 2x over gezet

boring 04 Edelman

<i>diepte lithologie</i>	<i>kleur</i>	<i>grens</i>	<i>opmerkingen</i>
10 ZAND, matig fijn, zwak siltig, matig humeus	bruin grijs (donker)	scherp	<i>bodemkundige interpretatie:</i> bouwvoor
40 ZAND, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus	grijs bruin	geleidelijk	<i>mate van vlek:</i> weinig, <i>vlekkleur:</i> geel, <i>bodemkundige interpretatie:</i> omgewerkte grond, recent puin, weinig
70 ZAND, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus	grijs bruin	scherp	<i>mate van vlek:</i> veel, <i>vlekkleur:</i> geel, <i>bodemkundige interpretatie:</i> omgewerkte grond, recent puin, veel
130 ZAND, matig fijn, zwak siltig, matig humeus	bruin grijs (donker)	scherp	<i>bodemkundige interpretatie:</i> esgrond
160 ZAND, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus	grijs bruin	scherp	<i>bodemkundige interpretatie:</i> esgrond

185 LEEM, sterk zandig,
matig grindig

blauw grijs

geologische interpretatie: keileem, *boring beëindigd:* ja

boring 05 Edelman

<i>diepte lithologie</i>	<i>kleur</i>	<i>grens</i>	<i>opmerkingen</i>
10 ZAND, matig fijn, zwak siltig, matig humeus	bruin grijs (donker)	scherp	<i>bodemkundige interpretatie:</i> bouwvoor
80 ZAND, matig fijn, zwak siltig, matig humeus	grijs bruin		<i>mate van vlek:</i> weinig, <i>vlekkleur:</i> geel, <i>bodemkundige interpretatie:</i> omgewerkte grond, <i>boring beëindigd:</i> ja, gestuit, weinig recent puin, gestuit op ondoordringbaar grind/puin, 3x over gezet

boring 06 Edelman

<i>diepte lithologie</i>	<i>kleur</i>	<i>grens</i>	<i>opmerkingen</i>
10 ZAND, matig fijn, zwak siltig, matig humeus	bruin grijs (donker)	scherp	<i>bodemkundige interpretatie:</i> bouwvoor
130 ZAND, matig fijn, zwak siltig, matig humeus	grijs bruin (donker)	scherp	<i>bodemkundige interpretatie:</i> esgrond
135 LEEM, sterk zandig, zwak grindig	geel (donker)		<i>geologische interpretatie:</i> keileem, <i>boring beëindigd:</i> ja, <i>nieuwvorming:</i> veel roest, natuurlijk vuursteen

boring 07 Edelman

<i>diepte lithologie</i>	<i>kleur</i>	<i>grens</i>	<i>opmerkingen</i>
10 ZAND, matig fijn, zwak siltig, matig humeus	bruin grijs (donker)	scherp	<i>bodemkundige interpretatie:</i> bouwvoor
50 ZAND, matig fijn, zwak siltig	geel		<i>bodemkundige interpretatie:</i> opgebracht
70 ZAND, matig fijn, zwak siltig, matig humeus	bruin grijs (donker)	scherp	<i>bodemkundige interpretatie:</i> esgrond
85 ZAND, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus	grijs bruin	scherp	<i>bodemkundige interpretatie:</i> esgrond
110 LEEM, sterk zandig, zwak grindig	geel (donker)		<i>geologische interpretatie:</i> keileem, <i>boring beëindigd:</i> ja, <i>nieuwvorming:</i> matig roest

boring 08 Edelman

<i>diepte lithologie</i>	<i>kleur</i>	<i>grens</i>	<i>opmerkingen</i>
50 ZAND, matig fijn, zwak siltig	geel		<i>bodemkundige interpretatie:</i> opgebracht; 0-8cm: klinker.
80 ZAND, matig fijn, zwak siltig, matig humeus	bruin grijs		<i>mate van vlek:</i> matig, <i>vlekkleur:</i> geel, <i>bodemkundige interpretatie:</i> omgewerkte grond, <i>boring beëindigd:</i> ja, gestuit

boring 09 Edelman

<i>diepte lithologie</i>	<i>kleur</i>	<i>grens</i>	<i>opmerkingen</i>
15 ZAND, matig fijn, zwak siltig, matig humeus	bruin grijs (donker)	scherp	<i>bodemkundige interpretatie:</i> bouwvoor
50 ZAND, matig fijn, zwak siltig, matig humeus	bruin grijs (donker)	scherp	<i>mate van vlek:</i> matig, <i>vlekkleur:</i> geel, <i>bodemkundige interpretatie:</i> omgewerkte grond, matig recent puin
90 ZAND, matig fijn, zwak siltig, matig humeus	bruin grijs		<i>mate van vlek:</i> weinig, <i>vlekkleur:</i> geel, omgewerkte es
105 ZAND, matig fijn, zwak siltig, matig humeus	bruin grijs (donker)	scherp	<i>bodemkundige interpretatie:</i> esgrond
130 LEEM, sterk zandig, zwak grindig	geel (donker)		<i>geologische interpretatie:</i> keileem, <i>boring beëindigd:</i> ja, <i>nieuwvorming:</i> matig roest

boring 10 Edelman

<i>diepte lithologie</i>	<i>kleur</i>	<i>grens</i>	<i>opmerkingen</i>
15 ZAND, matig fijn, zwak siltig, matig humeus	bruin grijs (donker)	scherp	<i>bodemkundige interpretatie:</i> bouwvoor
35 ZAND, matig fijn, zwak siltig, matig humeus	grijs bruin	scherp	<i>mate van vlek:</i> matig, <i>vlekkleur:</i> geel, <i>bodemkundige interpretatie:</i> omgewerkte grond
75 ZAND, matig fijn, zwak siltig, matig humeus	bruin grijs (donker)	scherp	omgewerkte es, matig recent puin en glas
90 ZAND, matig fijn, zwak siltig, matig humeus	bruin grijs (donker)		<i>bodemkundige interpretatie:</i> esgrond
120 ZAND, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus	grijs bruin		<i>bodemkundige interpretatie:</i> esgrond
130 ZAND, matig fijn, zwak siltig	geel (donker)		<i>zandsortering:</i> goed, C-horizont, <i>geologische interpretatie:</i> dekzand, <i>nieuwvorming:</i> weinig roest
145 LEEM, sterk zandig, matig grindig	geel (donker)		<i>geologische interpretatie:</i> keileem, <i>boring beëindigd:</i> ja, <i>nieuwvorming:</i> matig roest

boring 11 Edelman

<i>diepte lithologie</i>	<i>kleur</i>	<i>grens</i>	<i>opmerkingen</i>
55 ZAND, matig fijn, zwak siltig, matig humeus	grijs bruin (donker)	scherp	<i>bodemkundige interpretatie:</i> bouwvoor, wortels, tuinaarde
100 ZAND, matig fijn, zwak siltig, matig humeus	bruin grijs	scherp	<i>mate van vlek:</i> veel, <i>vlekkleur:</i> geel, <i>bodemkundige interpretatie:</i> omgewerkte grond
165 ZAND, matig fijn, zwak siltig, matig humeus	bruin grijs (donker)	scherp	<i>bodemkundige interpretatie:</i> esgrond
180 ZAND, matig fijn, zwak siltig, zwak grindig	geel grijs	scherp	<i>geologische interpretatie:</i> keizand
190 LEEM, sterk zandig, zwak grindig	groen grijs		<i>geologische interpretatie:</i> keileem, <i>boring beëindigd:</i> ja

boring 12 Edelman

<i>diepte lithologie</i>	<i>kleur</i>	<i>grens</i>	<i>opmerkingen</i>
20 ZAND, matig fijn, zwak siltig, matig humeus	bruin grijs (donker)	scherp	<i>bodemkundige interpretatie:</i> bouwvoor, wortels
45 ZAND, matig fijn, zwak siltig	geel		<i>bodemkundige interpretatie:</i> opgebracht
175 ZAND, matig fijn, zwak siltig, matig humeus	bruin grijs (donker)	scherp	<i>bodemkundige interpretatie:</i> esgrond
200 ZAND, matig fijn, zwak siltig	oranje geel		<i>zandsortering:</i> goed, C-horizont, <i>geologische interpretatie:</i> dekzand, <i>boring beëindigd:</i> ja, <i>nieuwvorming:</i> veel roest

boring 13 Edelman

<i>diepte lithologie</i>	<i>kleur</i>	<i>grens</i>	<i>opmerkingen</i>
5 ZAND, matig fijn, zwak siltig, matig humeus	bruin grijs (donker)	scherp	<i>bodemkundige interpretatie:</i> bouwvoor, doorworteld
25 ZAND, matig fijn, zwak siltig	bruin geel (donker)	scherp	<i>mate van vlek:</i> veel, <i>vlekkleur:</i> grijs, <i>bodemkundige interpretatie:</i> opgebracht
60 ZAND, matig fijn, zwak siltig, matig humeus	bruin grijs (donker)	scherp	<i>mate van vlek:</i> matig, <i>vlekkleur:</i> geel, <i>bodemkundige interpretatie:</i> omgewerkte grond
160 ZAND, matig fijn, zwak siltig, matig humeus	bruin grijs (donker)	scherp	<i>bodemkundige interpretatie:</i> esgrond
185 ZAND, matig fijn, zwak siltig, matig humeus	grijs bruin	scherp	<i>bodemkundige interpretatie:</i> esgrond
200 ZAND, matig fijn, zwak siltig	geel (donker)		<i>zandsortering:</i> goed, C-horizont, <i>geologische interpretatie:</i> dekzand
210 ZAND, matig fijn, zwak siltig, zwak grindig	blauw grijs		<i>geologische interpretatie:</i> keizand, <i>boring beëindigd:</i> ja

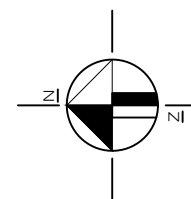
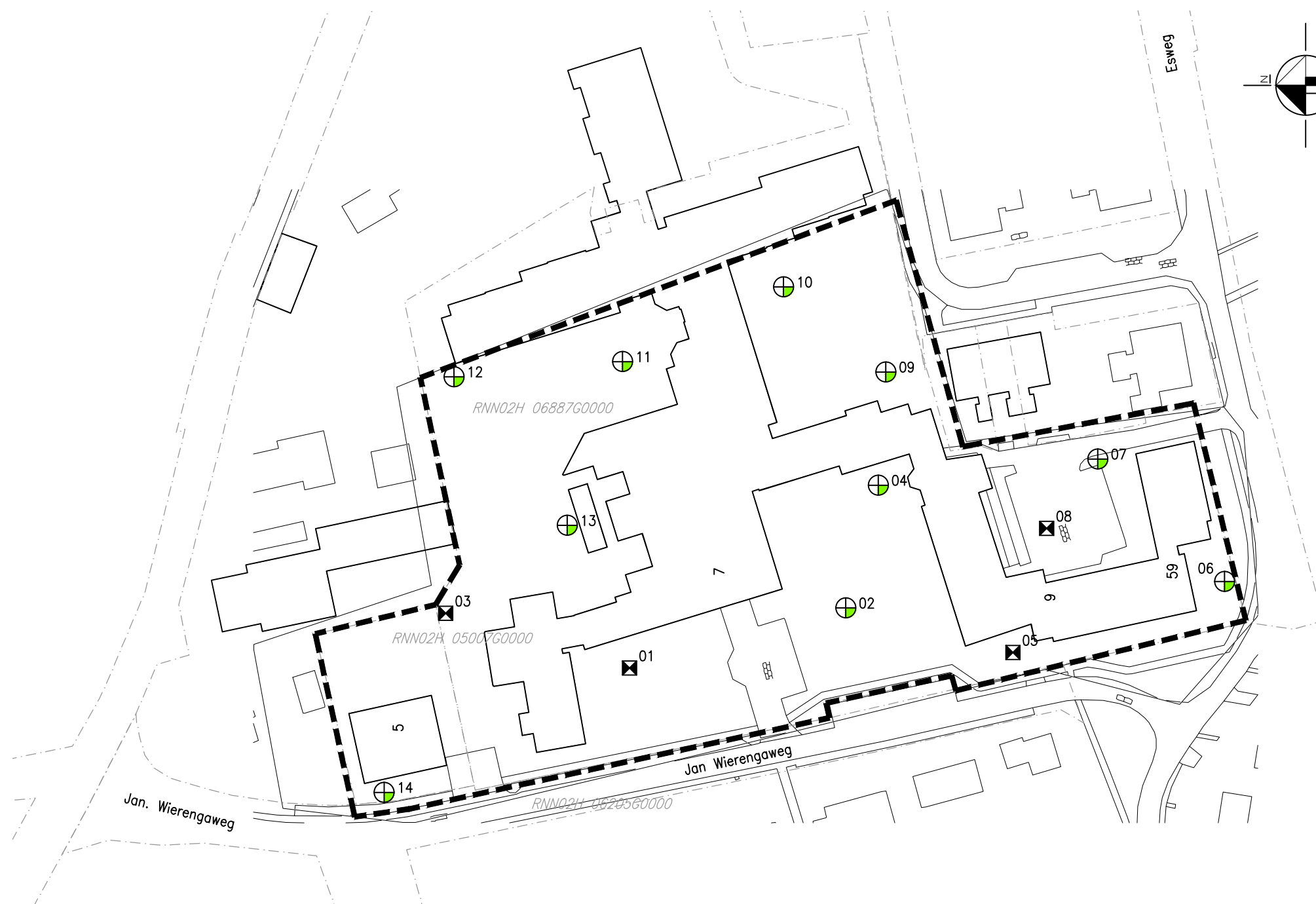
boring 14 Edelman

<i>diepte lithologie</i>	<i>kleur</i>	<i>grens</i>	<i>opmerkingen</i>
10 ZAND, matig fijn, zwak siltig, matig humeus	bruin grijs (donker)	scherp	<i>bodemkundige interpretatie:</i> bouwvoor
20 ZAND, matig fijn, zwak siltig, matig humeus	bruin grijs	scherp	<i>mate van vlek:</i> matig, <i>vlekkleur:</i> geel, <i>bodemkundige interpretatie:</i> opgebrachte grond
50 ZAND, matig fijn, zwak siltig	geel	scherp	<i>mate van vlek:</i> matig, <i>vlekkleur:</i> grijs, <i>bodemkundige interpretatie:</i> opgebracht
70 ZAND, matig fijn, zwak siltig, matig humeus	grijs bruin	scherp	<i>mate van vlek:</i> matig, <i>vlekkleur:</i> geel, <i>bodemkundige interpretatie:</i> omgewerkte grond
95 ZAND, matig fijn, zwak siltig, matig humeus	bruin grijs (donker)	scherp	<i>bodemkundige interpretatie:</i> esgrond
125 ZAND, matig fijn, zwak siltig, matig humeus	grijs bruin (donker)	scherp	<i>mate van vlek:</i> weinig, <i>vlekkleur:</i> geel, <i>bodemkundige interpretatie:</i> esgrond, met brokken dekzand
150 ZAND, matig fijn, zwak	geel		<i>mate van vlek:</i> matig, <i>vlekkleur:</i> oranje,

siltig

zandsortering: goed, C-horizont,
geologische interpretatie: dekzand, boring
beëindigd: ja, nieuwworming: matig roest

Bijlage 2 Overzicht van de onderzoekslocatie, boorpuntenkaart

LEGENDA

- bestaande bebouwing
- huisnummer
- kadastrale grens
- kadastraal nummer
- boring, gestuit
- megaboring met esdek
- grens onderzoekslocatie

0	AHu	TKr	Eerste uitgave	15-11-2011
Wijz.	Get.	Gec.	Omschrijving	Datum

MUG ingenieursbureau

Project:	Archeologisch bureau- en booronderzoek De Priensenije te Ruinen, gem. De Wolden
Opdrachtgever:	HKB Stedenbouwkundigen
Onderdeel:	Overzicht van de onderzoekslocatie - boorpuntenkaart

Projectnummer: 92103311 Schaal: 1:1000 Formaat: A3 Bijlagennummer: 2

Infra
Milieu
Geo-ICT
Archeologie
Geo-informatie

Zernikelaan 8
Postbus 136
9350 AC LEEK
Tel. (0594) 55 24 20
Fax. (0594) 55 24 99

E-mail
info@mug.nl
Internet
www.mug.nl

CONCEPT

Bijlage 4

Ecologische quickscan

Toetsing Flora- en faunawet

in verband met de voorgenomen herstructurering van zorgcentrum “De Priensenije” te Ruinen, gemeente De Wolden

Rapport 2011-081

E. van der Ploeg

koeman en bijkerk bv
ecologisch onderzoek en advies

Toetsing Flora- en faunawet

in verband met de voorgenomen herstructurering van zorgcentrum “De Priensenije” te Ruinen, gemeente De Wolden

Rapport 2011-081

E. van der Ploeg

koeman en bijkerk bv

ecologisch onderzoek en advies

bezoekadres	oosterweg 127 Haren
postadres	postbus 111 9750 AC Haren
telefoon	050 8200018
telefax	050 8200013
email	info@koemanenbijkerk.nl
website	www.koemanenbijkerk.nl

Colofon

Opdrachtgever	HKB Stedenbouwkundigen, Postbus 301, 9700 HA Groningen
Titel	Toetsing Flora- en faunawet in verband met de voorgenomen herstructurering van zorgcentrum “De Priensenije” te Ruinen, gemeente De Wolden
Auteurs	E. van der Ploeg
Datum	8 september 2011
Pagina's (inclusief bijlagen)	31
Opdrachtnr	-
Projectnr	2011-167
Rapportnr	2011-081
Status	Definitief
Akkoord	Drs. G.J. Berg
Paraaf	

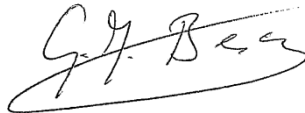

Foto omslag: Zorgcentrum “De Priensenije” te Ruinen

Deze publicatie kan geciteerd worden als:

van der Ploeg, E. 2011. Toetsing Flora- en faunawet in verband met de voorgenomen herstructurering van zorgcentrum “De Priensenije” te Ruinen, gemeente De Wolden. Rapport 2011-081, Koeman en Bijkerk bv, Haren.

© Koeman en Bijkerk bv / HKB Stedenbouwkundigen

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden veeleelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Koeman en Bijkerk bv, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Koeman en Bijkerk bv is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede schade welke voortvloeit uit toepassingen van resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Koeman en Bijkerk bv; opdrachtgever vrijwaart Koeman en Bijkerk bv voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Inhoudsopgave

Samenvatting	7
1 Inleiding	9
1.1 Achtergrond	9
1.2 Doel	10
1.3 Opzet	10
1.4 Volledigheid	10
2 Wettelijk kader	13
2.1 Flora- en faunawet	13
2.2 Gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998	17
2.3 Soorten van de Nederlandse Rode Lijst	18
3 Huidige natuurwaarde onderzoeksgebied	21
3.1 Gebiedsbeschrijving	21
3.2 Speciale Beschermingszones	22
3.3 Bronnenonderzoek	23
3.4 Waargenomen soorten	23
3.5 Gebiedspotenties	24
4 Conclusies	27
4.1 Gevolgen van de ingreep en mitigerende maatregelen	27
4.2 Eindconclusie	28
5 Literatuur	29
Bijlage I Waargenomen soorten in het plangebied en hun beschermingsstatus	31

Samenvatting

Op verzoek van mw. M. van Schoonhoven van *HKB Stedenbouwkundigen* te Groningen, heeft Koeman en Bijkerk bv een toetsing van de Flora- en faunawet uitgevoerd in verband met de voorgenomen herstructurering van zorgcentrum “De Priensenije” te Ruinen, gemeente De Wolden. Het plangebied heeft een oppervlakte van circa 2 ha en ligt aan de oostkant van Ruinen. Momenteel is in het plangebied een zorgcentrum gevestigd dat bestaat uit een aantal gebouwen. Het voornemen is om een deel van deze gebouwen te slopen en een deel van de gebouwen te renoveren. De gesloopte gebouwen zullen vervolgens vervangen worden door nieuwbouw. In verband met de sloop en renovatie van de gebouwen worden mogelijk ook enkele bosschages of bomen gekapt.

In het plangebied werden twee strengbeschermde soorten vleermuizen aangetroffen, de Dwergvleermuis en de Laatvlieger. Omdat de activiteit van dwergvleermuizen op het moment van zonsondergang direct hoog was en ook zwermende dieren werden waargenomen, kan worden aangenomen dat deze dieren uit de bebouwing in het plangebied zijn uitgevlogen. Er zijn echter geen sporen van vleermuizen gevonden, waardoor het op dit moment nog niet zeker is waar de verblijfplaatsen zich exact bevinden.

Er dient nader onderzoek te worden uitgevoerd naar gebruik van het plangebied door vleermuizen. De aanwezigheid van verblijfplaatsen moet worden onderzocht door visuele inspectie (zichtwaarnemingen en sporen) en met behulp van een batdetector (registreren van door vleermuizen geproduceerd geluid). Voor een volledige inventarisatie van vleermuizen dient zowel in het voorjaar (de kraamperiode) als in het najaar (de paarperiode) te worden geïnventariseerd, omdat vleermuizen zich niet het gehele jaar op dezelfde plaats ophouden. Pas na uitvoering van dit nader onderzoek kan geconcludeerd worden of al dan niet ontheffing moet worden aangevraagd in het kader van de Flora- en faunawet.

Negatieve effecten van de ingreep op de aangetroffen beschermde vogelsoorten, in de vorm van verstoring en vernietiging van enkele nesten, worden voor de meeste soorten niet verwacht. De Huiszwaluw vormt hierop een uitzondering. Negatieve effecten van de ingreep worden verwacht wanneer de aanwezige gebouwen worden gesloopt gedurende de periode dat broedende vogels aanwezig zijn. Om deze effecten te mitigeren wordt aanbevolen de werkzaamheden niet plaats te laten vinden in de broedperiode, die voor de huiszwaluw loopt van april tot en met september. In de Flora- en faunawet wordt geen vast begrensde broedperiode gehanteerd. Indien een broedgeval wordt geconstateerd valt deze binnen de broedperiode, ongeacht de datum. Het verdient aanbeveling om in de nieuwbouw vervangende nestgelegenheid voor de Huiszwaluw te realiseren.

In de directe omgeving van het plangebied bevinden zich geen Natura 2000-gebieden of gebieden die onderdeel uitmaken van de EHS waarop de ingreep een negatief effect zou kunnen hebben.

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

Op verzoek van mw. M. van Schoonhoven van *HKB Stedenbouwkundigen* te Groningen, heeft Koeman en Bijkerk bv een toetsing van de Flora- en faunawet uitgevoerd in verband met de voorgenomen herstructurering van zorgcentrum “De Priensenije” te Ruinen, gemeente De Wolden. Het plangebied heeft een oppervlakte van circa 2 ha en ligt aan de oostkant van Ruinen. Momenteel is in het plangebied een zorgcentrum gevestigd dat bestaat uit een aantal gebouwen. Het voornemen is om een deel van deze gebouwen te slopen en een deel van de gebouwen te renoveren. De gesloopte gebouwen zullen vervolgens vervangen worden door nieuwbouw. In verband met de sloop en renovatie van de gebouwen worden mogelijk ook enkele bosschages of bomen gekapt.

Het plangebied bevindt zich binnen het kilometerhok met de Amersfoort coördinaten 220-530 (Figuur 1). Een kilometerhok is een vastgelegd gebied van 1x1 km dat als standaard dient voor het inventariseren van de flora en fauna door de Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO's).

Figuur 1 Links de situering van het plangebied binnen het km-hok 220-530 (blauw omcirkeld). Rechts een luchtfoto met rood omlijnd het plangebied (bron: Google Earth).

1.2 Doel

Doel van het onderzoek was het toetsen van de voorgenomen ingreep aan de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet. Hiertoe moest voor eventueel aanwezige beschermde soorten worden nagegaan of de voorgenomen ingreep naar verwachting leidt tot het overtreden van verbodsbepalingen. Bij verwachte overtreding van verbodsbepalingen moet worden nagegaan of een vrijstelling geldt of dat ontheffing van de Flora- en faunawet moet worden aangevraagd (zie 2.1). Daarnaast moest worden nagegaan of er eventuele negatieve effecten te verwachten zijn op beschermde natuurgebieden in de omgeving (zie 2.2).

1.3 Opzet

Tijdens het veldbezoek op 1 september 2011, is het hele plangebied onderzocht op geschiktheid voor en het voorkomen van alle planten- en diersoortgroepen. Het bestaan van beschermde natuurgebieden, Natura 2000-gebieden en gebieden die onderdeel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), in of rond het plangebied werd nagegaan bij het ministerie van EL&I. De beschikbaarheid van bestaande inventarisatiegegevens uit het gebied werd nagegaan bij het Natuurloket, een stichting die de gezamenlijke Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO's) vertegenwoordigt.

In dit rapport worden de resultaten van de quickscan beschreven. Hierbij worden de volgende vragen beantwoord:

- Welke beschermde soorten zijn in het plangebied (en de directe omgeving) aanwezig en/of kunnen hier verwacht worden?
- Wat is het effect van de voorgenomen ingreep op de aanwezige beschermde soorten?
- Worden er verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet overtreden, en zo ja welke?
- Zijn er mogelijkheden voor mitigatie en/of compensatie?
- Is nader onderzoek noodzakelijk?
- Moet er een ontheffing worden aangevraagd?

1.4 Volledigheid

Het uitgevoerde onderzoek betreft een quickscan. Binnen de beperkte tijd van het veldonderzoek is nooit met zekerheid vast te stellen dat alle aanwezige soorten zijn waargenomen.

Op grond van de beknopte gegevens van het Natuurloket en het veldbezoek in september 2011, denken wij echter dat de kans op het voorkomen van beschermde soorten in het plangebied goed kon worden ingeschat.

Vleermuizen kunnen door hun kleine formaat gebruik maken van zeer kleine ruimten in gebouwen, bijvoorbeeld spouwmuren en ruimtes achter dakbeschotten, loodslabben en

gevelbetimmeringen. Indien zich in een gebouw een grotere groep vleermuizen bevindt kan deze door gericht onderzoek met een grote mate van zekerheid worden vastgesteld. Verblijfplaatsen van solitaire dieren of kleine groepjes echter kunnen zelfs bij een gericht onderzoek onontdekt blijven. Dit betekent dat het vrijwel nooit mogelijk is om met 100% zekerheid te zeggen dat gebouwen niet door vleermuizen worden bewoond (Koelman 2006).

2 Wettelijk kader

De Natuurbeschermingswet dateert uit 1967. Deze voldeed niet aan de verplichtingen van de internationale verdragen en de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn (Anonymus 1979, 1992). Daarom is het Nederlandse natuurbeschermingsrecht aangepast. In 2002 is de Flora- en faunawet (Anonymus 1998, 2000) van kracht geworden waarin de soortenbescherming is opgenomen en in oktober 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 ten behoeve van de bescherming van natuurgebieden in werking getreden. De laatste wijzigingen aan de Natuurbeschermingswet zijn van kracht sinds de invoering van de Crisis- en herstelwet uit 2010. De teksten voor dit hoofdstuk zijn grotendeels ontleend aan de website van het voormalig ministerie van LNV (www.minlnv.nl, nu te vinden op www.rijksoverheid.nl).

2.1 Flora- en faunawet

In de Flora- en faunawet is het soortenbeschermingsdeel van de Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn geïmplementeerd evenals het CITES¹-verdrag. De doelstelling van de wet is de bescherming en het behoud van de gunstige staat van instandhouding van in het wild levende planten- en diersoorten.

Beschermde soorten

Onder de Flora- en faunawet zijn de volgende soorten als beschermd aangewezen:

- een aantal inheemse plantensoorten;
- alle van nature in Nederland voorkomende soorten zoogdieren (met uitzondering van Zwarte rat, Bruine rat en Huismuis);
- alle van nature op het Europese grondgebied van de lidstaten van de Europese Unie voorkomende vogelsoorten;
- alle van nature in Nederland voorkomende amfibieën- en reptielensoorten;
- alle van nature in Nederland voorkomende vissoorten (met uitzondering van soorten genoemd in de Visserijwet 1963);
- een aantal overige inheemse diersoorten;
- een aantal uitheemse dier- en plantensoorten.

Zorgplicht en verbodsbepalingen

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen en de wet bevat een aantal verbodsbepalingen om er voor te zorgen dat in het wild levende soorten zoveel mogelijk met rust gelaten worden (alleen de relevante verbodsbepalingen worden hier genoemd).

- Artikel 2: Zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat menselijk handelen geen nadelige gevolgen voor flora en fauna mag hebben. De zorgplicht geldt voor alle planten en dieren, beschermd of niet. In het geval van beschermde planten of dieren geldt de zorgplicht ook als er een ontheffing of vrijstelling is verleend. De zorgplicht voor dieren

¹ CITES is het verdrag dat de internationale handel van in het wild levende dier- en plantensoorten reguleert teneinde uitsterven van soorten door overexploitatie te voorkomen.

betekent niet dat er geen dieren mogen worden gedood, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, met zo min mogelijk lijden gepaard gaat;

- Artikel 8: Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te onwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen;
- Artikel 9: Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen;
- Artikel 10: Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten;
- Artikel 11: Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren;
- Artikel 12: Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen;
- Artikel 13: Het is verboden om beschermde dier- en plantensoorten te vervoeren en onder zich te hebben.

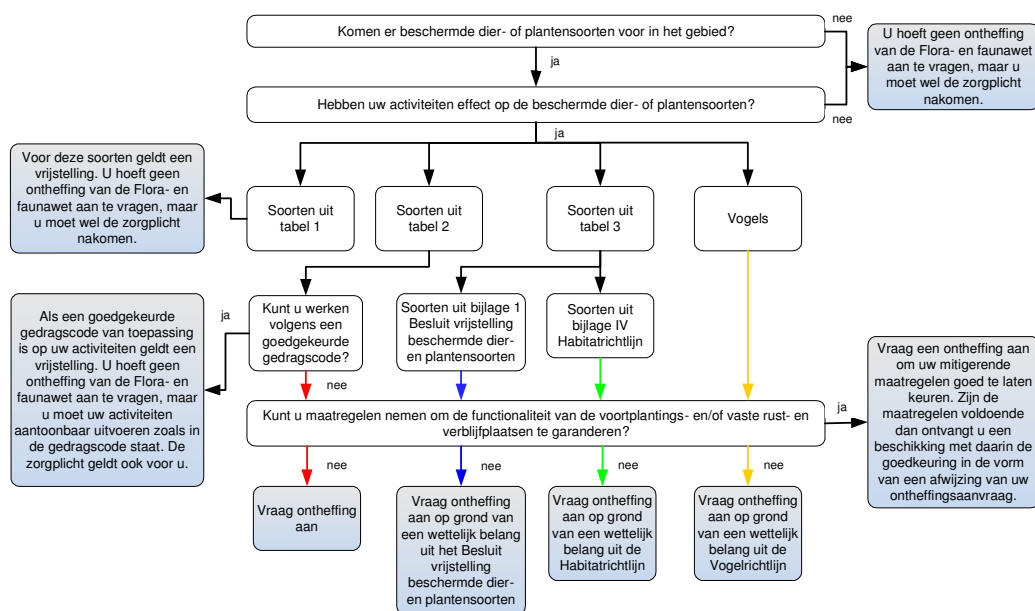
Beschermingsregimes

In 2005 is de Flora- en faunawet gewijzigd door een inwerking getreden Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB artikel 75 Flora- en faunawet). Artikel 75 biedt de mogelijkheid ontheffing aan te vragen van de verbodsbepalingen (artikel 8 t/m 12, zie hierboven). Ook biedt de Flora- en faunawet voor bepaalde soorten en ingrepen vrijstellingen, mits aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan. In de huidige opzet van de Flora- en faunawet zijn beschermde soorten onderverdeeld in drie tabellen, elk met hun eigen beschermingsregime, en worden vogels apart behandeld (Figuur 2). De volgende drie beschermingsregimes worden onderscheiden:

- **Regime 1:** Hieronder vallen de zogenaamde *tabel 1-soorten*. Dit betreft een aantal beschermde, maar vrij algemene soorten in Nederland. De gunstige staat van instandhouding in Nederland is momenteel niet in het geding en ze staan niet vermeld in bijlage IV van de Habitatrichtlijn;
- **Regime 2:** Hieronder vallen de zogenaamde *tabel 2-soorten*. Dit betreft de 'overige beschermde soorten'. Deze soorten zijn beschermd en de gunstige staat van instandhouding in Nederland kan in het geding zijn. Ze staan niet vermeld in bijlage IV van de Habitatrichtlijn;
- **Regime 3:** Hieronder vallen de zogenaamde *tabel 3-soorten*. Dit betreft de 'strikt beschermde soorten'. Voor deze soorten geldt dat de gunstige staat van instandhouding in Nederland duidelijk in het geding is en/of dat ze vermeld staan in bijlage IV van de Habitatrichtlijn. De eerste groep betreft soorten die middels een Algemene Maatregel van Bestuur door de voormalig minister van LNV zijn

aangewezen (AMvB bijlage 1-soorten). De tweede groep betreft soorten uit bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn;

- **Vogels:** Vogels zijn niet in één van bovengenoemde tabellen opgenomen en worden onder de Flora- en faunawet apart behandeld. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar door gebruiken zijn jaarrond beschermd. Er worden vier categorieën van nesten onderscheiden die het hele jaar door zijn beschermd:
 1. *Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: Steenuil);*
 2. *Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: Roek, Gierzwaluw en Huismus);*
 3. *Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaatsen zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: Ooievaar, Kerkuil en Slechtvalk);*
 4. *Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (bijvoorbeeld: Boomvalk, Buizerd en Ransuil).*

Figuur 2 Stroomschema voor activiteiten- en werkzaamheden die uitgevoerd worden vanwege ruimtelijke ontwikkeling en -inrichting (Uit: LNV, 2009)

Hoe te handelen bij het aantreffen van beschermde soorten

- **Tabel 1-soorten:** Voor soorten uit tabel 1 geldt sinds 23 februari 2005 een algemene vrijstelling die in het kader van de Flora- en faunawet wordt verleend bij, onder andere, ruimtelijke ontwikkelingen (AMvB artikel 75 van de Flora- en faunawet). Voor deze soorten hoeft daarom geen ontheffing te worden aangevraagd. De algemene zorgplicht (artikel 2) blijft wel onverminderd van kracht.
- **Tabel 2-soorten:** Wanneer activiteiten worden ondernomen die zijn te kwalificeren als bestendig gebruik of bestendig beheer en onderhoud of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor deze soorten voor de artikelen 8 t/m 12, mits de activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van EL&I (voorheen LNV) goedgekeurde gedragscode. In zo'n code staat hoe u tijdens werkzaamheden schade aan beschermde planten en dieren voorkomt of minimaliseert. Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en worden ingediend voor goedkeuring. Wanneer het niet mogelijk is de activiteiten via een goedgekeurde gedragscode uit te voeren, moeten mitigerende maatregelen worden genomen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen. Deze maatregelen moeten voorafgaand aan de activiteiten worden goedgekeurd door middel van een ontheffingsaanvraag. Als de maatregelen voldoende zijn krijgt men een beschikking met daarin de goedkeuring van de voorgenomen maatregelen. De goedkeuring wordt gegeven in de vorm van een afwijzing van de ontheffingsaanvraag. Er is namelijk geen ontheffing nodig doordat met de mitigerende maatregelen overtreding van de Flora- en faunawet wordt voorkomen.
- **Tabel 3-soorten:** Dit zijn soorten die vermeld zijn in bijlage 1 van bovengenoemde AMvB, alsmede soorten die voorkomen in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en die daardoor een strikte bescherming genieten. In dit geval dient u mitigerende maatregelen te treffen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen. Deze maatregelen moeten voorafgaand aan de activiteiten worden goedgekeurd door middel van een ontheffingsaanvraag. Wanneer de maatregelen als voldoende worden beschouwd, krijgt men een beschikking met daarin de goedkeuring van de maatregelen. De goedkeuring wordt gegeven in de vorm van een afwijzing van de ontheffingsaanvraag. Er is namelijk geen ontheffing nodig doordat met de mitigerende maatregelen overtreding van de Flora- en faunawet wordt voorkomen. Wanneer geen of onvoldoende mitigerende maatregelen kunnen worden genomen dient een ontheffing te worden aangevraagd op grond van een wettelijk belang uit het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten (bijlage 1-soorten) of op grond van een wettelijk belang uit de Habitatrichtlijn (bijlage IV-soorten).
- **Vogels:** Werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels worden gedood of verontrust (artikel 10), of waardoor hun nesten of vaste rust- of verblijfplaatsen worden verstoord (artikel 11), zijn verboden. De verbodsbepalingen van artikel 11 beperken zich bij vogels tot alleen de plaatsen waar gebroed wordt (nesten, holen en dergelijke), inclusief de functionele omgeving om het broeden succesvol te laten zijn, én slechts gedurende de periode dat er wordt gebroed. In de praktijk betekent dit dat

met name het broedseizoen (voor de meeste vogels 15 maart - 15 juli) dient te worden ontzien. Wanneer de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden zal in het algemeen niet snel een ontheffing nodig zijn. In de Flora- en faunawet wordt geen vast begrensde broedperiode gehanteerd. Indien een broedgeval wordt geconstateerd valt deze binnen de broedperiode, ongeacht de datum. Wanneer een jaarrond beschermd nest wordt aangetroffen en deze door de ingreep zal verdwijnen is een omgevingscheck nodig. Dit houdt in dat een deskundige moet vaststellen of in de omgeving voldoende gelegenheid bestaat voor de soort om zelfstandig een vervangend nest te vinden of te bouwen. Wanneer dit niet het geval is dan moet, voor zover mogelijk, een alternatief nest worden aangeboden. Is dit niet mogelijk dan zal een ontheffing moeten worden aangevraagd op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn.

2.2 Gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998

De Natuurbeschermingswet is gericht op gebiedsbescherming, de aangewezen gebieden en het beschermingsregime dat daarbij hoort. Een ontheffing voor de Flora- en faunawet betekent niet automatisch een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet. Ook het omgekeerde geldt. Beide wetten staan naast elkaar!

In Nederland hebben veel natuurgebieden een beschermde status onder de Natuurbeschermingswet gekregen. Daarbij kunnen drie categorieën beschermingsgebieden worden onderscheiden:

- Natura 2000-gebieden
- Beschermde natuurmonumenten
- Wetlands

Onder Natura 2000-gebieden vallen de gebieden die op grond van de Vogelrichtlijn en/of Habitatrichtlijn zijn aangewezen. Voor al deze gebieden gelden instandhoudingsdoelen. De essentie van het beschermingsregime voor deze gebieden is dat deze instandhoudingsdoelen niet in gevaar mogen worden gebracht. Deze instandhoudingsdoelen zijn terug te vinden in de aanwijzingsbesluiten. Om dit toetsbaar te maken, kent de Natuurbeschermingswet 1998 voor projecten en andere handelingen (zowel bestaand als nieuw) die gevolgen voor soorten en habitats van de betreffende gebieden zouden kunnen hebben, een vergunningplicht. Een vergunning voor een project wordt alleen verleend wanneer zeker is dat de instandhoudingsdoelen van het gebied niet in gevaar worden gebracht. Hiervan mag alleen worden afgeweken wanneer alternatieve oplossingen voor het project ontbreken en wanneer sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang. Bovendien moet voorafgaande aan het toestaan van een afwijking zeker zijn dat alle schade gecompenseerd wordt (de zogenaamde ADC-toets: Alternatieven, Dwingende redenen van groot openbaar belang en Compenserende maatregelen). Redenen van economische aard kunnen ook gelden als dwingende reden van groot openbaar belang. Als prioritaire soorten of habitats deel uitmaken van de instandhoudingsdoelen mogen redenen van economische aard alleen gebruikt worden na toetsing door de Europese Commissie (LNV 2005).

Verlenen van vergunning op grond van Natuurbeschermingswet

Projecten en andere handelingen in of buiten een Natura 2000-gebied kunnen vergunningsplichtig zijn; de wet kent namelijk de zogenaamde externe werking. Ook als activiteiten buiten een beschermd gebied plaats zullen vinden en negatieve gevolgen kunnen hebben voor het gebied, moeten deze beoordeeld worden. Hierbij moeten ook cumulatieve effecten worden betrokken. Dit kan betekenen dat een plan of handeling op zich geen significant effect veroorzaakt maar in combinatie met andere handelingen of plannen wel. Ook dan is een vergunning noodzakelijk.

De Natuurbeschermingswet kent twee routes voor het verlenen van een vergunning. Als significante negatieve effecten op kunnen treden moet een passende beoordeling worden uitgevoerd. Als er wel effecten verwacht worden, maar deze zeker niet significant zullen zijn, kan worden volstaan met een Verslechterings- en Verstoringstoets (VV-toets).

Samengevat betekent dit dat er een drietal situaties mogelijk zijn:

1. Zeker geen negatief effect: Geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet nodig.
2. Mogelijk negatief effect maar zeker geen significant negatief effect: Verslechterings- en Verstoringstoets, afhankelijk van de uitkomst wordt al dan niet een vergunning verleend.
3. Kans op een significant negatief effect: Passende beoordeling (zwaardere procedure) noodzakelijk. Afhankelijk van de uitkomst wordt al dan niet een vergunning verleend.

Bij een kans op negatieve effecten is het aan te raden om in een vroeg stadium met het bevoegd gezag te overleggen over de te volgen procedure.

2.3 Soorten van de Nederlandse Rode Lijst

De Rode Lijst bevat een overzicht van soorten die uit Nederland zijn verdwenen of dreigen te verdwijnen. Dit wordt bepaald op basis van zeldzaamheid en/of negatieve trend. Doordat overheden en terreinbeherende organisaties bij hun beleid en beheer rekening houden met de Rode Lijsten, wordt gehoopt dat van de nu bedreigde organismen er in de toekomst een aantal niet meer bedreigd zal zijn en dus van de Rode Lijst afgevoerd kan worden. De Rode Lijst-soorten worden ingedeeld in de volgende categorieën, met de daarbij behorende trend en zeldzaamheid:

1. uitgestorven op wereldschaal: maximaal afgenomen en nu afwezig op wereldschaal;
2. in het wild uitgestorven op wereldschaal: maximaal afgenomen en nu in het wild afwezig op wereldschaal, maar in Nederland nog wel in gevangenschap gehouden of gekweekt;
3. verdwenen uit Nederland: maximaal afgenomen en nu afwezig in Nederland;
4. in het wild verdwenen uit Nederland: maximaal afgenomen en nu in het wild afwezig in Nederland, maar in Nederland nog wel in gevangenschap gehouden of gekweekt;
5. ernstig bedreigd: zeer sterk afgenomen en nu zeer zeldzaam;

6. bedreigd: sterk afgenomen en nu zeldzaam tot zeer zeldzaam, of zeer sterk afgenomen en nu zeldzaam;
7. kwetsbaar: matig afgenomen en nu vrij tot zeer zeldzaam, of sterk tot zeer sterk afgenomen en nu vrij zeldzaam;
8. gevoelig: stabiel of toegenomen maar zeer zeldzaam, of sterk tot zeer sterk afgenomen maar nog algemeen.

Rode lijsten hebben geen juridische status. Als een soort op de lijst komt, is deze niet automatisch beschermd. Daarvoor moet de soort worden aangewezen onder de Flora- en faunawet. De rode lijsten helpen daarbij. Deze lijsten worden ook gebruikt om te toetsen of de beleidsdoelen over biodiversiteit worden gehaald.

3 Huidige natuurwaarde onderzoeksgebied

3.1 Gebiedsbeschrijving

Het plangebied bestaat uit zorgcentrum “De Priensenije” en de omliggende tuinen, paden en parkeerruimte, alsmede een agentschap van de TNT. Een groot deel van de onbebouwde oppervlakten zijn verhard met straatstenen en bieden aan vrijwel geen enkele soort mogelijkheden. Hier en daar werd Liggende vetmuur (*Sagina procumbens*) aangetroffen, maar andere soorten zijn binnen de verharding niet aanwezig. Ook de tuinen zijn wat betreft wilde planten zeer arm door het intensieve onderhoud van de plantenperken en gazons.

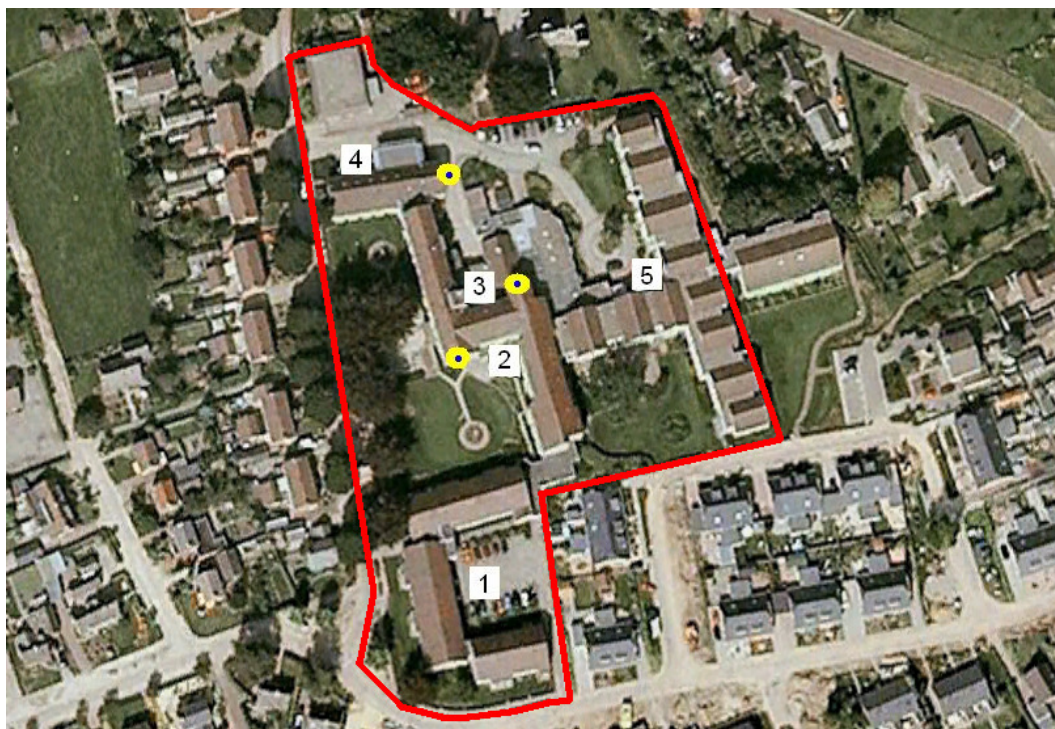
Figuur 3 De westzijde van het plangebied gezien vanuit het noorden (links) en het agentschap van de TNT.

De bebouwing van zorgcentrum “De Priensenije” is over het algemeen goed onderhouden. Op enkele plaatsen staat de houten betimmering rond het dakbeschoot en in de nokken van de daken iets af. De muren zijn over een groot deel van de bebouwing voorzien van openingen naar de spouw. Hier liggen diverse mogelijkheden voor vleermuizen om verblijfplaatsen te vinden binnen de bebouwing in het plangebied. Op een drietal plaatsen werden onder het overstekend dakbeschoot nesten van de Huiszwaluw (*Delichon urbica*) aangetroffen, welke nog in gebruik waren ten tijde van het veldbezoek.

Ten zuiden van de bebouwing van zorgcentrum “De Priensenije” staat een agentschap van de TNT welke ook tot het plangebied behoort. Rond dit gebouw is de vegetatie iets verwilderd en hier werd dan ook de grootste soortendichtheid aan planten aangetroffen. Het betreft hierbij echter uitsluitend zeer algemene soorten. De bebouwing is hier voor vleermuizen ongeschikt. De muren bevatten geen toegangsmogelijkheden tot de spouw en ruimten tussen de muren en het dakbeschoot zijn niet aangetroffen. De dakbedekking bestaat uit dakleer, waardoor ook hier geen mogelijkheden voor vleermuizen beschikbaar zijn.

Gelijktijdig met de zonsondergang startte in het plangebied de activiteit van vleermuizen. Met name op de locaties met de nummers 1 en 2 (Figuur 4) werden meteen vrij grote aantallen waargenomen van de Dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*). Gezien de vroege start van deze activiteit is het zeer waarschijnlijk dat deze dieren zijn uitgevlogen

uit de bebouwing in het plangebied. Omdat de grootste aantallen werden waargenomen op de locatie met nummer 2 en hier ook zwermgedrag werd waargenomen, is het vermoeden dat zich hier een verblijfplaats van deze soort bevindt.

Figuur 4 Luchtfoto van het plangebied met de locaties met veel of continue activiteit van vleermuizen (nummers 1-5) en de gevels met nesten van de Huiszwaluw (geel met blauwe stippen).

Verspreid door het plangebied werden gedurende enige tijd foeragerende dieren waargenomen, waarbij de foerageeractiviteit van dwergvleermuizen op de locaties 3 en 5 vrij constant was. Op locatie 4 foerageerden geruime tijd twee exemplaren van de Laatvlieger (*Eptesicus serotinus*). Deze dieren verschenen enige tijd na zonsondergang in het plangebied en leken “De Priensenije” vanuit het westen te benaderen. Het wordt niet waarschijnlijk geacht dat deze dieren ten tijde van het veldbezoek verblijfplaatsen hadden in het plangebied.

3.2 Speciale Beschermingszones

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied of de EHS. In de directe omgeving van het plangebied bevinden zich geen wettelijk beschermde gebieden waarop de ingreep een negatief effect zou kunnen hebben. Het meest nabijgelegen wettelijk beschermde gebied, het Natura 2000-gebied Dwingelderveld bevindt zich op een afstand van ruim 2 km van het plangebied.

3.3 Bronnenonderzoek

Het Natuurloket geeft een eerste indruk van mogelijk aanwezige beschermde soorten. Per soortgroep wordt aangegeven met welke nauwkeurigheid deze in het verleden is onderzocht en hoeveel beschermde soorten daarbij zijn aangetroffen.

Op grond van de gegevens van het Natuurloket werd vastgesteld dat het kilometerhok 220-530, waarbinnen het plangebied zich bevindt, in het verleden voor de meeste soortgroepen niet of slecht, is onderzocht (Tabel 1). Geen enkele soortgroep is recent goed onderzocht. Naast enkele lichtbeschermde soorten (tabel 1 AMvB artikel 75 van de Flora- en faunawet) en vogels zijn drie strengbeschermde soorten, één soort vaatplant, één zoogdiersoort en één soort reptiel (tabel 2 of 3 AMvB artikel 75 van de Flora- en faunawet), waargenomen.

Het plangebied heeft slechts een beperkte omvang en beschikt, in vergelijking met andere delen binnen het km-hok, niet of nauwelijks over habitat dat potentieel geschikt is voor beschermde soorten. De strengbeschermde zoogdiersoort betreft waarschijnlijk een vleermuis. Het wordt met uitzondering van deze zoogdiersoort onwaarschijnlijk geacht dat de aangegeven beschermde soorten binnen het plangebied zijn aangetroffen en het is dan ook niet noodzakelijk om aanvullende gegevens aan te schaffen bij het Natuurloket.

Tabel 1 Rapportage Natuurloket voor kilometerhok 220-530. FF 1 = aantal soorten van tabel 1 AMvB artikel 75 van de Flora- en faunawet, FF 2/3 = aantal soorten van tabel 2 of 3 AMvB artikel 75 van de Flora- en faunawet, FF vogels = aantal vogels vallend onder de FF-wet. Vogels worden in de FF-wet apart behandeld en zijn derhalve niet in de tabellen 1, 2 of 3 opgenomen, RL = aantal Rode Lijst soorten.

Soortgroep	FF 1	FF 2/3	FF vogels	RL	volledigheid onderzoek	onderzoekperiode
vaatplanten	-	1	-	2	slecht	1990-2010
libellen	-	-	-	-	slecht	2000-2010
dagvlinders	-	-	-	-	redelijk	2000-2010
amfibieën	1	-	-	-	slecht	2000-2010
reptielen	-	1	-	1	onbepaald	2000-2010
vissen	-	-	-	-	niet	2000-2010
vogels	-	-	20	2	slecht/niet	2000-2010
zoogdieren	1	1	-	-	slecht	2000-2010

3.4 Waargenomen soorten

In onderstaande tekst is per soortgroep aangegeven welke beschermde soorten tijdens het veldbezoek op 1 september 2011 zijn waargenomen of waarvan het zeer waarschijnlijk wordt geacht dat de soorten in het plangebied voorkomen.

Vaatplanten

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied geen beschermde soorten aangetroffen. Gezien de huidige inrichting en het beheer binnen het plangebied zijn geen beschermde soorten te verwachten.

Libellen

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied geen libellen aangetroffen. Vanwege het ontbreken van geschikt leefgebied voor libellen zijn geenszins beschermde soorten te verwachten.

Dagvlinders

Tijdens het veldbezoek werden in het plangebied geen dagvlinders aangetroffen. Door de afwezigheid van geschikt voortplantingsbiotoop voor dagvlinders zijn geenszins beschermde soorten te verwachten.

Amfibieën

Tijdens het veldbezoek werden in het plangebied geen amfibieën aangetroffen. Geschikt voortplantingswater voor amfibieën ontbreekt in het plangebied en ook geschikte overwinteringsplaatsen zijn niet aanwezig. Er zijn dan ook geen amfibieën in het plangebied te verwachten.

Vogels

Tijdens het veldbezoek werden zeven vogelsoorten aangetroffen. De Huiszwaluw staat op de Nederlandse Rode Lijst als gevoelige soort, de overige soorten komen in Nederland algemeen voor. Alle waargenomen soorten worden beschermd onder de Flora- en faunawet, zoals bijna alle in Nederland voorkomende vogelsoorten. Door de sloop van de bebouwing gaan de nestplaatsen van de Huiszwaluw verloren.

Zoogdieren

Tijdens het veldbezoek werden in het plangebied 2 strengbeschermde soorten (tabel 3 AMvB artikel 75 van de Flora- en faunawet) aangetroffen. Het betreft de Dwergvleermuis en de Laatvlieger. De Laatvlieger staat als kwetsbaar vermeld op de Nederlandse Rode Lijst. Omdat direct na zonsondergang een relatief groot aantal dwergvleermuizen bij elkaar werd waargenomen is de kans groot dat deze dieren uit de bebouwing afkomstig zijn. Van de Laatvlieger wordt het voorkomen van verblijfplaatsen in de bebouwing minder waarschijnlijk geacht.

Overige soortgroepen

Tijdens het veldbezoek is vastgesteld dat de huidige inrichting het plangebied ongeschikt maakt voor overige beschermde soorten.

3.5 Gebiedspotenties

De potenties van het plangebied liggen vooral bij vleermuizen en de Huiszwaluw. Voor vleermuizen is de verwachting dat deze gedurende het gehele jaar geschikte verblijfplaatsen kunnen vinden in de bebouwing. Gedurende de zomerperiode kunnen

deze zowel onder dakpannen, achter dakbeschot of in de spouwmuren liggen, terwijl als winterverblijfplaats uitsluitend de spouwmuren een hoge waarde hebben. Met name de Dwergveermuis is het gehele jaar te verwachten, maar ook het voorkomen van de Laatvlieger in de bebouwing is niet geheel uit te sluiten.

De mogelijkheden voor zwaluwen zijn in het plangebied reeds volledig benut. De daken met overstekend dakbeschot zijn reeds door zwaluwen in gebruik, waarbij het aantal nesten relatief laag is voor een kolonieplaats.

4 Conclusies

4.1 Gevolgen van de ingreep en mitigerende maatregelen

In het plangebied werden twee strengbeschermde soorten vleermuizen aangetroffen, de Dwergvleermuis en de Laatvlieger. Omdat de activiteit van dwergvleermuizen op het moment van zonsondergang direct hoog was en ook zwermende dieren werden waargenomen, kan worden aangenomen dat deze dieren uit de bebouwing in het plangebied zijn uitgevlogen. Er zijn echter geen sporen van vleermuizen gevonden, waardoor het op dit moment nog niet zeker is waar de verblijfplaatsen zich exact bevinden. Op basis van de eigenschappen van de te slopen gebouwen wordt het als zeer waarschijnlijk geacht dat vleermuizen gedurende een groot deel van het jaar van het plangebied gebruik kunnen maken. Nader onderzoek zal moeten uitwijzen welke delen van de bebouwing voor vleermuizen de belangrijkste waarde hebben. Pas na aanvullend onderzoek kan worden gezegd welke mitigerende en compenserende maatregelen kunnen worden overwogen om de in het plangebied voorkomende vleermuizen zo weinig mogelijk te verstoren.

Negatieve effecten van de ingreep op de aangetroffen beschermde vogelsoorten, in de vorm van verstoring en vernietiging van enkele nesten, worden voor de meeste soorten niet verwacht. De Huiszwaluw vormt hierop een uitzondering. Negatieve effecten van de ingreep op de nesten van deze soort worden verwacht wanneer de aanwezige gebouwen worden gesloopt gedurende de periode dat broedende vogels aanwezig zijn. Om deze effecten te mitigeren wordt aanbevolen de werkzaamheden niet plaats te laten vinden in de broedperiode, die voor de huiszwaluw loopt van april tot en met september. In de Flora- en faunawet wordt geen vast begrensde broedperiode gehanteerd. Indien een broedgeval wordt geconstateerd valt deze binnen de broedperiode, ongeacht de datum. Het verdient aanbeveling om in de nieuwbouw vervangende nestgelegenheid te realiseren voor de Huiszwaluw.

Tabel 2 Waargenomen beschermde en Rode Lijst soorten tijdens het veldbezoek op 1 september 2011. Tevens wordt het verwachte effect van de voorgenomen ingreep op de waargenomen soorten aangegeven. FF: nummer = nummer van de tabel uit AMvB artikel 75 Flora- en faunawet waarin een onder deze wet beschermde soort is opgenomen (Tabel 1,2 of 3), vogels zijn niet in één van deze tabellen opgenomen en zijn daarom aangegeven met een +; RL: status van soort met vermelding op de Nederlandse Rode Lijst; 0 = uitgestorven op wereldschaal, 1 = in het wild uitgestorven op wereldschaal, 2 = verdwenen uit Nederland, 3 = in het wild verdwenen uit Nederland, 4 = ernstig bedreigd, 5 = bedreigd, 6 = kwetsbaar, 7 = gevoelig (LNV 2004).

Soort	Voorkomen	FF	RL	Gevolgen van de ingreep
Vogels				
Huiszwaluw	zeker	+	7	vernietiging nestplaats
Zoogdieren				
Dwergvleermuis	zeker	3	-	vernietiging verblijfplaats
Laatvlieger	zeker	3	6	vernietiging verblijfplaats wordt onwaarschijnlijk geacht

4.2 Eindconclusie

Op basis van de quickscan kan niet worden uitgesloten dat vleermuizen gebruik maken van de bebouwing als tijdelijke of vaste verblijfplaats. Er dient nader onderzoek te worden uitgevoerd naar gebruik van het plangebied door vleermuizen. De aanwezigheid van verblijfplaatsen moet worden onderzocht door visuele inspectie (zichtwaarnemingen en sporen) en met behulp van een batdetector (registreren van door vleermuizen geproduceerd geluid). Voor een volledige inventarisatie van vleermuizen dient zowel in het voorjaar (de kraamperiode) als in het najaar (de paarperiode) te worden geïnventariseerd, omdat vleermuizen zich niet het gehele jaar op dezelfde plaats ophouden. Pas na uitvoering van dit nader onderzoek kan geconcludeerd worden of al dan niet ontheffing moet worden aangevraagd in het kader van de Flora- en faunawet.

Voor de vogels die zijn aangetroffen geldt dat de nesten buiten het broedseizoen niet van belang zijn voor de instandhouding van de soort. Indien de werkzaamheden buiten de broedperiode worden uitgevoerd, met voorkeur in het winterhalfjaar, is het derhalve niet nodig ontheffing aan te vragen.

In de directe omgeving van het plangebied bevinden zich geen Natura 2000-gebieden of gebieden die onderdeel uitmaken van de EHS waarop de ingreep een negatief effect zou kunnen hebben.

5 Literatuur

- Anonymus. 1979. Richtlijn 70/409/EEG van de Raad van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand. *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen* Nr. L 103 van 25/04/1979: 1-18.
- Anonymus. 1992. Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna. *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen* Nr. L 206 van 22/07/1992: 7-50.
- Anonymus. 1998. Wet van 25 mei 1998, houdende regels ter bescherming van in het wild levende planten- en diersoorten (Flora- en faunawet). *Staatsblad* 402: 1-37.
- Anonymus. 2000. Besluit van 28 november 2000, houdende aanwijzing van dier- en plantensoorten ingevolge de Flora- en faunawet (Besluit aanwijzing dier- en plantensoorten Flora- en faunawet). *Staatsblad* 523: 1-11.
- Koelman, R.M., 2006. *Vleermuisonderzoek Noordelijke Hogeschool Leeuwarden*. VZZ rapport 2006.38. Zoogdiervereniging VZZ, Arnhem.
- LNV. 2004. *Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van ..., TRCJZ/2004/5727, houdende vaststelling van rode lijsten flora en fauna*.
- LNV. 2005. *Algemene Handreiking Natuurbeschermingswet 1998*. Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Den Haag.
- LNV. 2009. *Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet*. Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Den Haag.

Bijlage I Waargenomen soorten in het plangebied en hun beschermingsstatus

Alle vermelde soorten zijn waargenomen in het plangebied tijdens het veldbezoek op 1 september 2011. FF: nummer = nummer van de tabel uit AMvB artikel 75 Flora- en faunawet waarin een onder deze wet beschermde soort is opgenomen (Tabel 1, 2 of 3), vogels zijn niet in één van deze tabellen opgenomen en zijn daarom aangegeven met +; RL: status van soort met vermelding op de Nederlandse Rode Lijst; 0 = uitgestorven op wereldschaal, 1 = in het wild uitgestorven op wereldschaal, 2 = verdwenen uit Nederland, 3 = in het wild verdwenen uit Nederland, 4 = ernstig bedreigd, 5 = bedreigd, 6 = kwetsbaar, 7 = gevoelig, - = niet op Rode Lijst (LNV 2004).

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	FF	RL
Vaatplanten			
Akkerdistel	<i>Cirsium arvense</i>	-	-
Beuk	<i>Fagus sylvatica</i>	-	-
Duizendblad	<i>Achillea millefolium</i>	-	-
Eenstijlige meidoorn	<i>Crataegus monogyna</i>	-	-
Engels raaigras	<i>Lolium perenne</i>	-	-
Europese hanenpoot	<i>Echinochloa crus-galli</i>	-	-
Gewone hoornbloem	<i>Cerastium fontanum vulgare</i>	-	-
Gewone melkdistel	<i>Sonchus oleraceus</i>	-	-
Gewoon varkensgras	<i>Polygonum aviculare</i>	-	-
Grote weegbree	<i>Plantago major major</i>	-	-
Haagwinde	<i>Calystegia sepium</i>	-	-
Hondsdrif	<i>Glechoma hederacea</i>	-	-
Hulst	<i>Ilex aquifolium</i>	-	-
Japanse notenboom	<i>Ginkgo biloba</i>	-	-
Kantige basterdwederik	<i>Epilobium tetragonum</i>	-	-
Klein kruiskruid	<i>Senecio vulgaris</i>	-	-
Klimop	<i>Hedera helix</i>	-	-
Kroontjeskruid	<i>Euphorbia helioscopia</i>	-	-
Kruipende boterbloem	<i>Ranunculus repens</i>	-	-
Liggende vetmuur	<i>Sagina procumbens</i>	-	-
Lijsterbes	<i>Sorbus</i>	-	-
Madeliefje	<i>Bellis perennis</i>	-	-
Paardenbloem	<i>Taraxacum officinale</i>	-	-
Robertskruid	<i>Geranium robertianum</i>	-	-
Spaanse aak	<i>Acer campestre</i>	-	-
Straatgras	<i>Poa annua</i>	-	-
Vogelmuur	<i>Stellaria media</i>	-	-
Witte klaver	<i>Trifolium repens</i>	-	-
Zachte berk	<i>Betula pubescens</i>	-	-
Zoete kers	<i>Prunus avium</i>	-	-
Vogels			
Houtduif	<i>Columba palumbus</i>	+	-
Huiszwaluw	<i>Delichon urbicum</i>	+	7
Kauw	<i>Corvus monedula</i>	+	-
Koolmees	<i>Parus major</i>	+	-
Merel	<i>Turdus merula</i>	+	-
Spreeuw	<i>Sturnus vulgaris</i>	+	-
Turkse tortel	<i>Streptopelia decaocto</i>	+	-
Zoogdieren			
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	3	-
Laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>	3	6

Bijlage 5

Reactienota inspraak/overleg

INSPRAAK EN OVERLEG VOORONTWERP BESTEMMINGSPLAN DE PRIENSENIJE RUINEN

REACTIENOTA

In het kader van het overleg ex artikel 3.1.1 Bro is het bestemmingsplan aan diverse overlegpartners gezonden.

De reacties zijn als bijlagen toegevoegd, worden hieronder samengevat en waar nodig van een gemeentelijke reactie voorzien.

Het voorontwerp bestemmingsplan is tevens in het kader van de inspraakprocedure 6 weken ter inzage gelegd t/m 22 februari 2012. Op 2 februari is een inspraakavond gehouden. Gedurende deze inspraakperiode zijn er 2 overlegreacties en 1 inspraakreactie ingebracht.

1. Provincie Drenthe

Samenvatting overlegreactie

Archeologie

Uit het archeologisch rapport blijkt dat geadviseerd wordt een proefsleuvenonderzoek uit te voeren. Voor het hiervoor op te stellen programma van eisen (PVE) vinden wij het van belang de provinciaal archeoloog te betrekken.

Zorgvuldig ruimtegebruik

Het plan voorziet in een gedeeltelijke renovatie, sloop en nieuwbouw van het woonzorgcentrum De Priensenije. Behalve de bestaande locatie zal hiervoor ook worden gebruikt de locatie van het voormalig postagentschap. Sprake is van een goed doordacht plan als het gaat om zorgvuldig ruimtegebruik.

Reactie gemeente

Archeologie

In het PVE zal worden opgenomen dat de provinciaal archeoloog zal worden betrokken.

Zorgvuldig ruimtegebruik

Door het bestaande woonzorgcomplex te renoveren en het postagentschap te slopen, ontstaat een ruimtelijke kwaliteitsslag voor het gebied. Er is geen sprake van invulling van een voorheen braakliggend terrein. Wij zijn van mening hiermee te voldoen aan een zorgvuldig ruimtegebruik.

2. Waterschap Reest en Wieden

Samenvatting overlegreactie

Als de aanvullende waterparagraaf wordt opgenomen in het bestemmingsplan kan het waterschap akkoord gaan met het bestemmingsplan.

Reactie gemeente

De toelichting is op dit punt aangepast.

3. Indiener 1

Samenvatting inspraakreactie

Bouwvlak binnentuin

De huidige parkeerplaats op het binnenterrein (achter de bebouwing van Esweg 63 t/m 67) zal worden omgezet naar een afgeschermd binnentuin. In het bestemmingsplan is dit gebied toegevoegd aan het bouwvlak met een maximum bouwhoogte van 9,5 meter. Deze uitbreiding van het bouwvlak zorgt voor minder lichtinval en meer inijk. Wij zijn het niet eens met deze

uitbreiding.

Bouwvlak hoofdgebouw richting Esweg

Het nieuwe hoofdgebouw met gezamenlijke functies wordt aanzienlijk dichter bij de Esweg gebouwd dan in de huidige situatie het geval is. Hierdoor komen de langzaamverkeerroute en het terras ook dichterbij te liggen. Hier hebben wij bezwaar tegen.

Aan- en afvoer goederen

Doordat de definitieve invulling van het hoofdgebouw nog niet bekend is, is de mate van aan- en afvoer van goederen nog niet bekend. Wel is duidelijk gemaakt dat dit waarschijnlijk via de Esweg zal plaatsvinden. Wij gaan hier niet mee akkoord en verzoeken de plannen te wijzigen door de aan- en afvoer via de zijde van het postagentschap te laten verlopen.

Opheffen bestaande parkeerplaatsen

Een aantal bewoners heeft van Actium een parkeerplaats toegewezen gekregen op het parkeerterrein achter de bebouwing van de Esweg 63 t/m 67. Deze bewoners willen graag weer de beschikking over een eigen parkeerplaats krijgen in de nieuwe plannen.

Reactie gemeente

Bouwvlak binnentuin

Het bouwvlak zal worden aangepast aan de voorgenomen bouwgrens van het gebouw.

Bouwvlak hoofdgebouw richting Esweg

Het hoofdgebouw komt inderdaad dichter bij de Esweg te liggen dan het hoofdgebouw in de bestaande situatie. Er is echter nog steeds een afstand van 15 meter tussen het hoofdgebouw en de Esweg. Wij zien geen mogelijkheid het gebouw op een grotere afstand te plaatsen, vanwege de benodigde openbare ruimte bij de hoofdentree van het gebouw en de locatie van de woongebouwen. De ruimte aldaar zou te veel beperkt worden.

Op dit moment is een terras voorzien aan de zijde van de Esweg. In het huidige bestemmingsplan is dit ook reeds toegestaan. Om de eventuele hinder zo veel mogelijk te beperken, zal het terras worden voorzien van een passende groene afscherming. Actium en de ZZWD zijn bereid de invulling daarvan in overleg met u vorm te geven.

Wij verwachten dat het aantal mensen dat gebruik zal gaan maken van de langzaamverkeerroute beperkt zal zijn. Het vormt een shortcut voor bewoners van de Esweg richting het dorpscentrum. De overlast zal hierdoor beperkt zijn.

Aan- en afvoer goederen

Door de inrichting van de Esweg als 30 km/uur zone worden gevaarlijke situaties door de rijsnelheid in de huidige situatie reeds zo veel mogelijk beperkt.

Vanwege de situering van de algemene voorzieningen in het centrale deel van het zorgcentrum, de beperkte ruimte aan de zijde van de Jan Wierengaweg en de logistiek is de aan- en afvoerplaats van goederen voor de Priensenije aan de zijde van de Esweg gekozen.

Wij begrijpen uw zorgen en hebben daarom uitgezocht wat de invloed van de verkeersbewegingen is en op welk moment van de dag deze plaatsvinden. Het aantal verkeersbewegingen is zeer beperkt (hooguit enkele verkeersbewegingen per dag). Daarbij zal de bevoorrading alleen overdag plaatsvinden. Uit akoestisch onderzoek is gebleken dat het laden en lossen voldoet aan de daarvoor gestelde grenswaarden.

Uit het oogpunt van verkeersveiligheid is het bevoorradingsverkeer dat mogelijk achteruit in zal steken een aandachtspunt. Wij zijn van mening dat het aantal verkeersbewegingen dermate beperkt is dat de risico's in de afweging van belangen te accepteren zijn. Wij erkennen daarbij dat het een verkeerskundig niet optimale situatie is die vraagt om oplettendheid van de chauffeurs, de bewoners en hun kinderen.

Opheffen bestaande parkeerplaatsen

Na navraag bij de indiener is gebleken dat er 1 bewoner gebruik maakt van de parkeerplaats achter de bebouwing van Esweg 63 t/m 67. Op die plek komt echter in de nieuwe situatie een besloten binnentuin, waardoor deze bewoner niet wederom van een privé parkeerplaats op terrein van De Priensenije kan worden voorzien.

Aan de Esweg zal het bestaande aantal parkeerplaatsen van drie zal worden vergroot naar

veertien. Deze parkeerplaatsen zijn openbaar en kunnen derhalve ook door omwonenden worden gebruikt. Indien er geen medische noodzaak is voor een privé parkeerplaats, is ons beleid dat er geen privé parkeerplaatsen worden aangewezen.

Provinciebus Westerbrink 1, Assen
Postadres Postbus 122, 9400 AC Assen
www.drenthe.nl

T (0592) 36 55 55
F (0592) 36 57 77

provincie **D**renthe

Aan:
Gemeente De Wolden
Postbus 20
7920 AA ZUIDWOLDE DR
7920 AA20

Gemeente De Wolden	
ingekomen: - 9 FEB. 2012	
zaak nr: 13884	
doc.nr: 20143	
afdeling: VROM	om advies: Vd Vinne
kopie voor:	

Assen, 7 februari 2012
Ons kenmerk 201200044-00309014
Behandeld door A.J. Anema (0592) 365408
Onderwerp: Bestemmingsplan De Priensenije, Ruinen

Geacht college,

U hebt ons gevraagd advies uit te brengen over het voorontwerp-Bestemmingsplan De Priensenije, Ruinen. Het gaat hier om een gedeeltelijke renovatie, sloop en nieuwbouw van het woonzorgcentrum De Priensenije. Om het plan uit te voeren is ook de locatie van het voormalig postagentschap er bij betrokken.

Provinciaal belang

Op basis van de Omgevingsvisie Drenthe (vastgesteld door Provinciale Staten op 2 juni 2010) zijn in het bovengenoemde voorontwerpbestemmingsplan de volgende aspecten van provinciaal belang:

- - Zorgvuldig ruimtegebruik (SER-ladder)
- - Archeologie

Advies

Uit het archeologisch rapport blijkt dat geadviseerd wordt proefsleuvenonderzoek uit te voeren. Voor het hiervoor op te stellen programma van eisen (PVE) vinden wij het van belang de provinciaal archeoloog hierbij te betrekken.

Inzet instrumenten

Indien het plan niet of onvoldoende wordt aangepast zullen wij overwegen een zienswijze in te dienen.

Wij adviseren u het voorontwerp bestemmingsplan aan te passen alvorens verder in procedure te brengen.

Samenvatting en conclusie

Het plan voorziet in een gedeeltelijke renovatie, sloop en nieuwbouw van het woonzorgcentrum De Priensenije. Behalve de bestaande locatie zal hiervoor ook worden gebruikt de locatie van het

voormalig postagentschap. Sprake is van een goed doordacht plan als het gaat om zorgvuldig ruimtegebruik. Voor het op te stellen programma van eisen (PVE) ten behoeve van het proefsleuvenonderzoek is het van belang hierbij de provinciaal archeoloog te betrekken.

Hiermee is, voor wat betreft de provinciale diensten, voldaan aan het vooroverleg als bedoeld in het Besluit ruimtelijke ordening.

Voor vragen of overleg inzake dit advies kunt u contact opnemen met A.J. Anema, telefoon 0592 365408 of a.anema@drenthe.nl.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,
namens dezen,

i.o.

P.J. van Eijk,
manager Ruimtelijke Ontwikkeling, Milieu en Natuur

Van: "Dolstra W." <W.Dolstra@reestenwieden.nl>
Aan: "M. vanderVinne" <M.vanderVinne@dewolden.nl>
Datum: 22-02-2012 17:16
Onderwerp: RE: Voorontwerp bestemmingsplan De Priensenije Ruinen

Geachte Mouringh van der Vinne,

Na aanleiding van uw email hebben wij het voorontwerp en de waterparagraaf bekeken en getoetst.

De aanvullende waterparagraaf wordt nog ingevoegd in het bestemmingsplan? Hier wordt de kern besproken en dat is wat ons betreft voldoende. Het water wordt ook op de verbeelding en in de regels vermeld, daarvoor hoeft niets meer veranderd te worden.

Als deze aanvullende paragraaf wordt opgenomen kan het waterschap akkoord gaan met het bestemmingsplan, anders niet.

Voor vragen kunt u altijd contact met ons opnemen.

Met vriendelijke groet,

Wendy Dolstra
0522-276262
Waterschap Reest en Wieden

Indiener 1

Gemeente De Wolden
t.a.v. Burgemeester en Wethouders
Postbus 20
7920 AA ZUIDWOLDE

Gemeente De Wolden	
ingekomen: 21 FEB. 2012	
zaak nr:	14790
doc.nr:	20474
afdeling:	Urom
kopie voor:	om advies:

Datum 20 februari 2012
Betreft Schriftelijke inspraakreactie voorontwerp bestemmingsplan De Priensenije, Ruinen

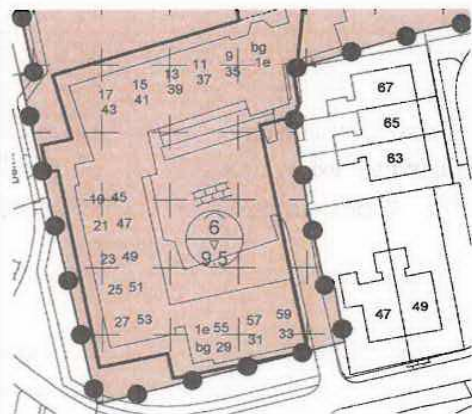
Geacht college van B & W,

Deze schriftelijke inspraakreactie betreft een gezamenlijke reactie van een 7-tal buurtbewoners van de Esweg te Ruinen. Aan de onderzijde van deze brief worden de gegevens van de indieners genoemd.

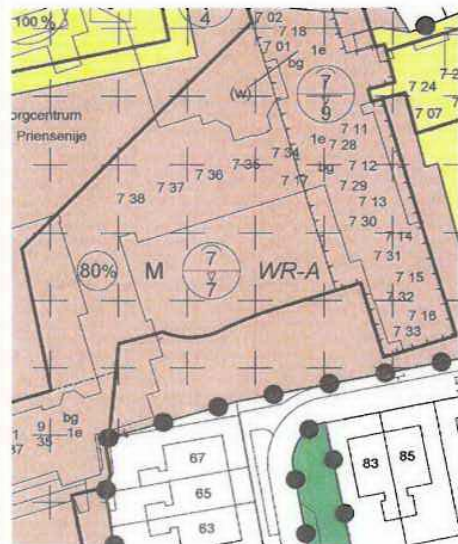
Op donderdag 2 februari j.l. heeft een informatieavond plaatsgevonden waarbij het voorontwerp bestemmingsplan alsmede de planvorming, zover bekend, is gepresenteerd. Naar aanleiding van deze informatieavond, alsook de informatie die op de website van De Wolden staat vermeld, hebben wij als directe burens gemeend een aantal opmerkingen op de onderliggende plannen te moeten maken. Deze opmerkingen worden onderstaand toegelicht, onderverdeeld in opmerkingen op het voorontwerp bestemmingsplan en algemene opmerkingen op de ontwikkeling/ontwerp.

Opmerkingen voorontwerp bestemmingsplan

Uitbreiding bouwvlak "Nieuwe aanleunwoningen"

Op de informatieavond is aangegeven dat de huidige parkeerplaats op het binnenterrein wordt omgezet naar een afgeschermd binnentuin voor de toekomstige doelgroep. In het voorontwerp bestemmingsplan is dit binnenterrein toegevoegd aan het bouwvlak. Dit houdt in dat dit binnenterrein op basis van het voorontwerp bestemmingsplan in de toekomst bebouwd mag worden tot een hoogte van 9,5 m. Kijkend naar deze bouwhoogte, aanzienlijk minder lichtinval en inkijk zijn wij het als aanwonende buurtbewoners niet eens met de uitbreiding van het bouwvlak op dit gedeelte van het terrein.

Uitbreiding bouwvlak richting Esweg ten behoeve van "hoofdgebouw"

Tijdens de informatiebijeenkomst zijn ook de plannen voor het "hoofdgebouw" op hoofdlijnen gepresenteerd. Zo ook de hiermee gepaard gaande uitbreiding van het bouwvlak richting de Esweg. Zoals aangegeven is de exacte invulling van het "hoofdgebouw" nog niet bekend. Wij hebben bezwaar tegen het aanzienlijk dichterbij de Esweg komen van dit toekomstige "hoofdgebouw". Dit komt tevens voort uit de combinatie met een route voor langzaam verkeer die hier langs zal komen en een mogelijk terras aan deze zijde. Wij zien graag dat de plannen op bovenstaand onderdeel worden aangepast.

Wij zijn ons ervan bewust dat deze fase alleen bedoeld is voor het maken van opmerkingen op het voorontwerp bestemmingsplan. Derhalve willen wij dit moment tevens gebruiken om een aantal algemene opmerkingen te maken op het ontwerp en de consequenties die hieruit voortvloeien. Deze onderdelen zullen met de initiatiefnemers (Actium en Zorgcentra Zuidwest-Drenthe) gecommuniceerd moeten worden.

Algemene opmerkingen ontwerp***Aan- en afvoer van goederen***

Gezien het feit dat de definitieve invulling van het "hoofdgebouw" nog niet definitief is vastgesteld, is er nog veel onduidelijkheid over de aan- en afvoer van goederen voor de locatie. Op 2 februari 2012 is aangegeven dat deze aan- en afvoer mogelijk via de zijde van de Esweg zal plaatsvinden. Uiteraard kunnen wij niet overzien wat de consequenties hiervan zijn, maar dit is voor de bewoners van de Esweg een onacceptabele oplossing. Wij zien graag dat dit bezwaar door de initiatiefnemers wordt meegenomen in de verdere uitwerking van de plannen, door de aan- en afvoer van goederen via de andere zijde (postkantoorzijde) te laten verlopen, zoals dit tot op heden altijd heeft plaatsgevonden.

Opheffen bestaande parkeerplaatsen

Een aantal bewoners van de Esweg hebben in het binnengebied van de "nieuwe aanleunwoningen" in het verleden een parkeerplaats door Actium toegewezen gekregen. Met een andere invulling van dit binnengebied en een toename van de parkeerdruk aan de Esweg zien de betreffende bewoners graag dat zij bij de nieuw te realiseren parkeerplaatsen aan de Esweg weer de beschikking krijgen over een gereserveerde parkeerplaats, zodat een parkeerplaats voor hen zeker gesteld is. Hierbij het verzoek of Actium dit in de verdere planvorming wil meenemen.

Algemeen beeld herontwikkeling De Priensenije

In algemene zin staan wij als buurtbewoners niet negatief tegenover deze planontwikkeling en zien we dat dit een aanzienlijke kwaliteitsimpuls voor het gebied tot gevolg zal hebben. Wel vinden we het noodzakelijk dat we de bovengenoemde opmerkingen kenbaar maken zodat deze ontwikkeling geen ingrijpende gevolgen heeft voor het woongenot van ons als naaste burens, voor nu of in de toekomst.

Wij gaan er vanuit het college van B & W hiermee voldoende geïnformeerd te hebben. Wel willen wij u vragen om onderdelen van deze brief, die niet gelijk van invloed zijn op het voorontwerp bestemmingsplan, maar wel voor het ontwerp van de nieuwbouw/renovatie, kenbaar te maken aan de initiatiefnemers van deze ontwikkeling.

Mocht u na het lezen van deze brief vragen hebben dan vernemen wij dat uiteraard graag en zullen wij deze voor u beantwoorden.

Wij zien uw reactie uiteraard graag tegemoet en ontvangen graag van u een ontvangstbevestiging.

Met vriendelijke groet,

Correspondentieadres

Bijlage 6

Akoestisch onderzoek

HKB Stedenbouwkundigen
Marjolein van Schoonhoven
Zuiderpark 21
9724 AH Groningen
vanschoonhoven@hkbs.nl

Datum : 1 mei 2012
Onderwerp : Geluid Bestemmingsplan Priensenije

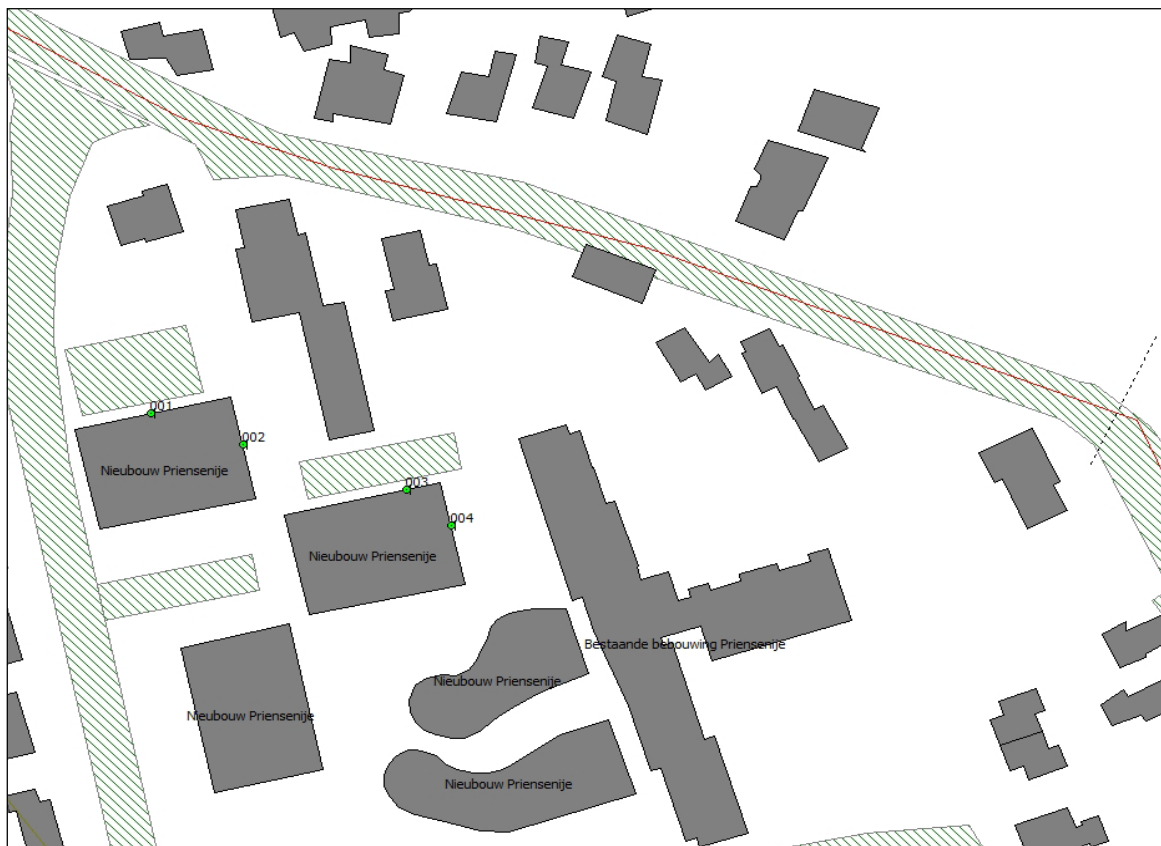
Zoals overeengekomen heb ik de vernieuwing van het verzorgingscentrum Priensenije beoordeeld op het aspect geluid. Hierbij zijn drie onderdelen van het geluid nader onderzocht. Ten eerste de geluidsbelasting van de woningen ten gevolge van het wegverkeer op de Oosterstraat. Het tweede onderdeel is de indirecte hinder ten gevolge van inrichting. Indirecte hinder ontstaat door het aan- en afrijden van het verkeer dat de inrichting bezoekt buiten de inrichtingsgrenzen. Het derde onderdeel is de geluidsuitstraling van activiteiten van de inrichting naar de omgeving.

1. Wegverkeer

De geluidsbelasting vanwege het wegverkeer is bepaald aan de hand van de geluidsniveaukaart 2008-2018 van de gemeente De Wolden. Hieruit blijkt dat er in het jaar 2018 op de Oosterstraat een verkeersintensiteit wordt verwacht van 5072 motorvoertuigen per etmaal. Wegverkeerslawaaï wordt uitgedrukt in de Europese dosismaat Lden. De Wet geluidhinder (Wgh) stelt grenswaarden aan de geluidsbelasting ten gevolge van o.a. wegverkeerslawaaï. Voor nieuwe gevoelige bestemmingen (o.a. woningen en zorgcentra) geldt een voorkeurswaarde van 48 dB op de buitengevel. In stedelijke gebieden is de grenswaarde 53 dB, voor vervangende nieuwbouw geldt 68 dB.

Op vier maatgevende locaties is de geluidsbelasting berekend, welke zijn weergegeven in volgende figuur.

Figuur 1: Overzicht van de beoordelingspunten.

In onderstaande tabel zijn de geluidsbelastingen weergegeven. Deze geluidsbelastingen zijn inclusief -5 dB correctie conform artikel 110g Wgh. De correctie mag worden toegepast omdat voertuigen stiller worden.

Tabel 1: Geluidsbelasting in dB in het jaar 2018.

Id.nrs	Beoordelingspunt	Hoogte	Geluidsbelasting (dB)
001_A	De Priensenije	1,5	45,7
001_B	De Priensenije	5,0	47,8
002_A	De Priensenije	1,5	42,1
002_B	De Priensenije	5,0	44,7
003_A	De Priensenije	1,5	45,7
003_B	De Priensenije	5,0	48,1
004_A	De Priensenije	1,5	42,2
004_B	De Priensenije	5,0	44,7

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de geluidsbelasting op de gevels van de nieuwbouw van Priensenije ten gevolge van het wegverkeer op de Oosterstraat maximaal 48 dB bedraagt. De voorkeursgrenswaarde van 48 dB wordt niet overschreden. Nader onderzoek naar geluid reducerende of geluidswerende maatregelen is niet noodzakelijk.

2. Indirecte hinder

De indirecte hinder is bepaald volgens de circulaire van het Directoraat-generaal Milieubeheer, Directie Geluid en Verkeer aan de besturen van provincies en gemeenten van 29 februari 1996, de zogenaamde Schrikkelcircular. Hierin wordt de beoordeling van geluidhinder door wegverkeer op de openbare weg bij vergunningverlening Wet milieubeheer beschreven. Hierin is de voorkeurswaarde van 50 dB(A) etmaalwaarde opgenomen en de grenswaarde van 65 dB(A). De avondperiode wordt volgens het destijds geldende rekenvoorschrift buiten beschouwing gelaten.

De indirecte hinder is beoordeeld over de gehele lengte van de Jan Wierengaweg en een gedeelte van de Esweg, zoals weergegeven in volgende figuur.

Figuur 2: Vervoersbewegingen en beoordelingspunten indirecte hinder

Zodra het verkeer bij een kruising komt, is het niet meer te onderscheiden van het normale verkeer en valt het niet meer onder de indirecte hinder. Het aantal verkeersbewegingen is geschat aan de hand van het aantal parkeervakken op het terrein. De Jan Wierengaweg heeft door de inrichting niet meer dan 400 vervoersbewegingen per etmaal en een gedeelte bij de inrichting Esweg 100.

De berekende geluidsbelastingen zijn weergegeven in de volgende tabel.

Tabel 2: Geluidsbelasting ten gevolge van indirecte hinder.

Id.nr	Beoordelingspunt	Hoogte	Geluidsbelasting (dB)
010_A	Esweg 83/85	1,5	48,4
010_B	Esweg 83 (dag/nacht)	5,0	47,8
011_A	Esweg 67	1,5	46,9
011_B	Esweg 67 (dag/nacht)	5,0	44,9
201_A	Jan Wierengaweg 12/14	1,5	51,9
201_B	Jan Wierengaweg 12/14 (dag/nacht)	5,0	52,0
202_A	Jan Wierengaweg 24/26	1,5	49,4
202_B	Jan Wierengaweg 24/26 (dag/nacht)	5,0	50,0
203_A	Jan Wierengaweg 36	1,5	53,3
203_B	Jan Wierengaweg 36 (dag/nacht)	5,0	53,0

Niet alle onderzochte beoordelingspunten zijn in de tabel weergegeven. De verkeersbewegingen in de dagperiode bepalen de etmaalwaarde. Alleen bij de woningen op nummer 24, 26, 28 en 30 word de voorkeurswaarde niet overschreden. Uit bovenstaande tabel blijkt dat de geluidsbelasting ten gevolge van de indirecte hinder maximaal 53 dB(A) bedraagt. Hiermee wordt niet voldaan aan de voorkeursgrenswaarde zoals gesteld in de Schrikkelcirculaire.

Het betreft hier een bestaande situatie en de geluidsbelasting is niet zodanig dat in de (bestaande) woningen ernstige overlast wordt verwacht. Dat komt omdat de gemiddelde woning een geluidwering heeft van 20 dB(A).

3. Laden en lossen

In en om de inrichting wordt gemiddeld genomen niet veel geluid veroorzaakt. Laden en lossen kan een relevante bron van geluid zijn. Het laden en lossen kan mogelijk voor overlast zorgen omdat het op enige afstand van woningen plaatsvindt. In de avond- en nachtperiode zal niet worden geladen en gelost. Daartoe is besloten nadat door de omgeving bedenkingen zijn geuit en de mogelijke problemen zijn onderkend. Voor een bestemmingsplan wijziging wordt het geproduceerde geluid vergeleken met geluidsniveaus die er verwacht kunnen worden (richtwaarden).

In de Wet ruimtelijke ordening noch in het Besluit ruimtelijke ordening is niet beschreven wat onder een goede ruimtelijke ordening dient te worden verstaan. Het is een begrip geworden door de jurisprudentie die erover is ontstaan.

Voor geluid heeft dat tot gevolg gehad dat ook onderzoek dient te worden uitgevoerd dat volgens de Wet geluidhinder niet verplicht wordt gesteld.

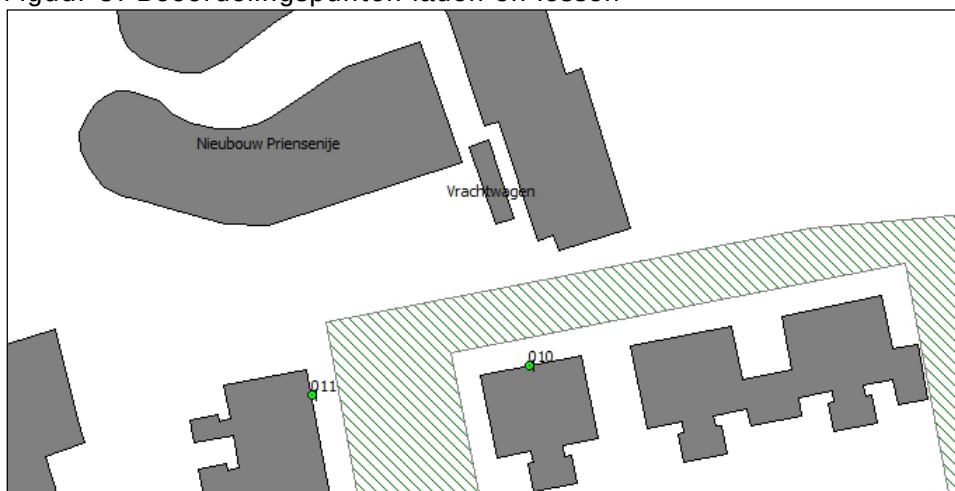
Toetsing dient plaats te vinden aan de hand van de richtwaarden, zoals gesteld in de Handreiking Industrielawaai en vergunningverlening van 1998, hierna de Handreiking. Voor de publicatie van de Handreiking Industrielawaai en vergunningverlening in oktober 1998, gold de circulaire Industrielawaai - door toedoen van de jurisprudentie - als pseudowetgeving. Sinds de publicatie van de Handreiking is in de jurisprudentie een zwaarwegend gewicht toegekend aan de bestuurlijke beoordelingsvrijheid. Feitelijk heeft dit gemaakt dat de toepassing van de beoordelingssystematiek van de Handreiking een vrije keuze van het bevoegde gezag is geworden.

Tabel 3: Tabel 4 van de Handreiking (Richtwaarden voor woonomgevingen)

Aard van de woonomgeving	< dB(A) in woonomgeving de richtwaarden >		
	dag	avond	nacht
Landelijke omgeving	40	35	30
Rustige woonwijk, weinig verkeer	45	40	35
Woonwijk in de stad	50	45	40

De Handreiking beveelt aan voor het verschil tussen de gemiddelde waarde en maximale geluidsniveaus bij beoordelingspunten niet meer dan 10 dB te hanteren. De woningen liggen in een rustige woonwijk met weinig verkeer, volgens de richtlijn zal de richtwaarde voor het omgevingsgeluid 45 dB(A) bedragen. Industrielawaai wordt bepaald in overeenstemming met de Handleiding Meten en Rekenen Industrielawaai (internetversie 2004). Op de gevels van drie woningen zijn de piekgeluiden berekend, zoals weergegeven in onderstaande figuur. Het betreft de woningen aan de Esweg 83/85 en aan de Esweg 67.

Figuur 3: Beoordelingspunten laden en lossen

Omdat alleen in de dagperiode wordt geladen en gelost is de beoordelingshoogte 1,5 meter boven het maaiveld gekozen. In onderstaande tabel staan de resultaten weergegeven.

Tabel 4: Langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus bij naburige woningen in dB(A).

Id.nr	Beoordelingspunt	Hoogte	(LAr.LT)
010 A	Esweg 83/85	1,5	46,2
011 A	Esweg 67	1,5	40,3

Uit bovenstaande tabel blijkt dat er langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus optreden van maximaal 46 dB(A) op de gevel van de woningen Esweg 83 en 85. De waarde is 1 dB(A) hoger dan de richtwaarde. Het berekende geluidsniveau wordt veroorzaakt door het komen en gaan van twee vrachtwagens (bronvermogen 104 dB(A)) en een uur laden en lossen met een rolcontainer (bronvermogen 91 dB(A)). Er is geen rekening gehouden met het stationair draaien van de motor. De vrachtwagens komen en zetten gelijk de motor stil en na het starten van de motor rijden ze gelijk weg. Een bord opgesteld bij de laad- losplaats, met duidelijk leesbare tekst, kan de chauffeur aan deze voorwaarde herinneren.

De inrichting valt onder het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer, het Activiteitenbesluit. Op grond van dat Besluit mag de inrichting bij woningen gemiddeld niet meer dan 50 dB(A) in de dagperiode veroorzaken. Aan die voorwaarde kan worden voldaan.

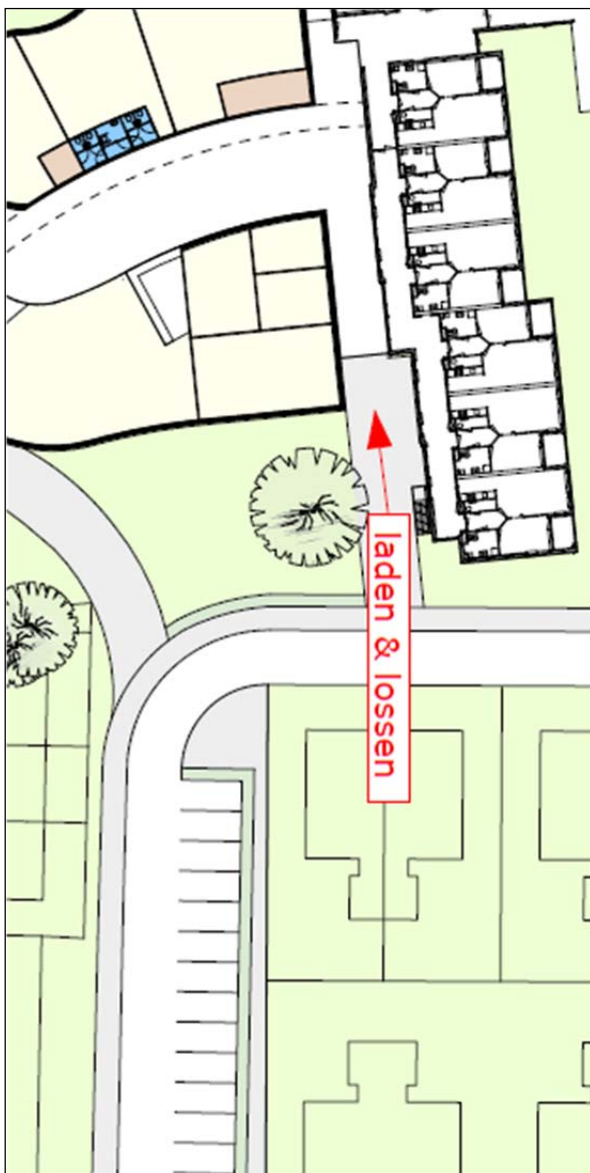
Piekgeluiden worden in deze situatie veroorzaakt door het sluiten van voertuigportieren (bronvermogen 100 dB(A)) en het rijden van de vrachtwagens (110 dB(A)). Door het lossen van de vrachtwagen (103 dB(A)) zal bij de gevel van de

woningen Esweg 83/85 een piekgeluid waarneembaar zijn van 67 dB(A). Bij de woning Esweg 67 is dat 63 dB(A). De waarden zijn meer dan 10 dB(A) hoger dan de richtwaarden, maar zijn niet hoger dan de grenswaarden van 70 dB(A) in de dagperiode.

Op grond van het Activiteitenbesluit worden piekgeluiden die in de dagperiode veroorzaakt worden vanwege het laden en lossen buiten beschouwing gelaten. Aan de grenswaarden, zoals gesteld in het Activiteitenbesluit kan worden voldaan.

Geen beoordelingspunten zijn bij de gebouwen op het complex gekozen, omdat achter de gevels van de gebouwen gangen liggen (zie volgende figuur). De gangen zorgen voor voldoende geluidsisolatie naar de woningen toe.

Figuur 4: Geen beoordelingspunten op het complex vanwege gang.

4. Samenvatting

Voor de verandering van het bestemmingsplan is dit geluidsonderzoek uitgevoerd volgens de daarvoor gestelde rekenmethoden. Bekeken zijn wegverkeerslawaaï, indirecte hinder vanwege het verkeer en industrielawaaï.

Het wegverkeer op de Oosterstraat veroorzaakt bij de woningen binnen het plan geen hogere geluidsbelasting dan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB.

Indirecte hinder kan ontstaan door vervoersbewegingen buiten het terrein van de inrichting. Bij vier woningen (24, 26, 28 en 30) in de Jan Wierengaweg wordt de voorkeurswaarde van 50 dB(A) niet overschreden. Bij de overige woningen is de overschrijding niet meer dan 3 dB(A). De grenswaarde van 65 dB(A) wordt niet overschreden. Omdat in Nederland de gevels van woningen gemiddeld een geluidswering hebben van 20 dB(A) zal een geluidsniveau van 53 dB(A) in de woning geen hoger gemiddeld geluidsniveau veroorzaken dan 33 dB(A). Deze hogere geluidsbelasting dan de voorkeurswaarde geeft in deze (bestaande) situatie geen aanleiding maatregelen te treffen.

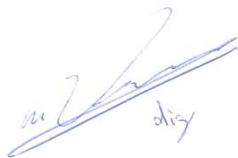
Het Woonzorgcentrum De Priensenije veroorzaakt "industrielawaaï" door het laden en lossen van goederen. Naar aanleiding van dit onderzoek is overeengekomen dat alleen in de dagperiode laad- en losactiviteiten zullen plaatsvinden.

Het laden en lossen veroorzaakt in de dagperiode 1 dB(A) meer geluid dan de richtwaarde voor een omgeving "rustige woonwijk met weinig verkeer". Dit wordt veroorzaakt bij de gevel van de woningen Esweg 83 en 85 door het gedurende een uur laden en lossen met een rolcontainer. Daarbij mag tijdens het laden en lossen de vrachtwagen niet stationair draaien. De overschrijding is niet zodanig dat daarvoor nog andere maatregelen nodig zijn.

Piekgeluiden die tijdens het laden en lossen ontstaan zijn meer dan 10 dB hoger dan de gemiddeld optredende geluidsniveaus. De grenswaarden van 70 dB(A) in de Handreiking worden niet overschreden. Wanneer getoetst wordt overeenkomstig het Activiteitenbesluit, zullen ook geen grenswaarden overschreden worden.

De verandering van de Priensenije zijn voor het aspect geluid voldoende onderzocht. Geluid is geen reden de plannen verder te veranderen.

Eelde, 1 mei 2012

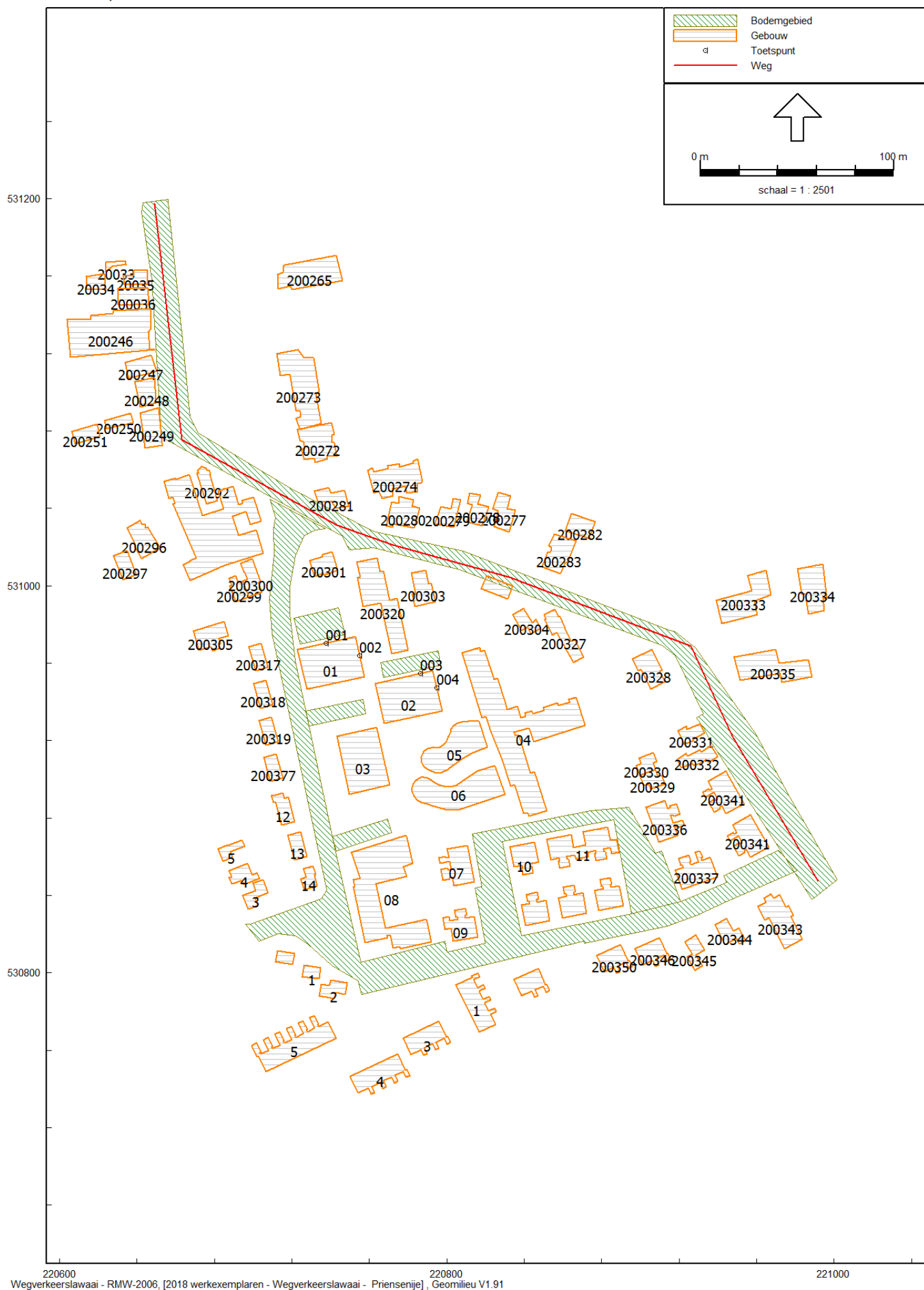
Martien Vrancken

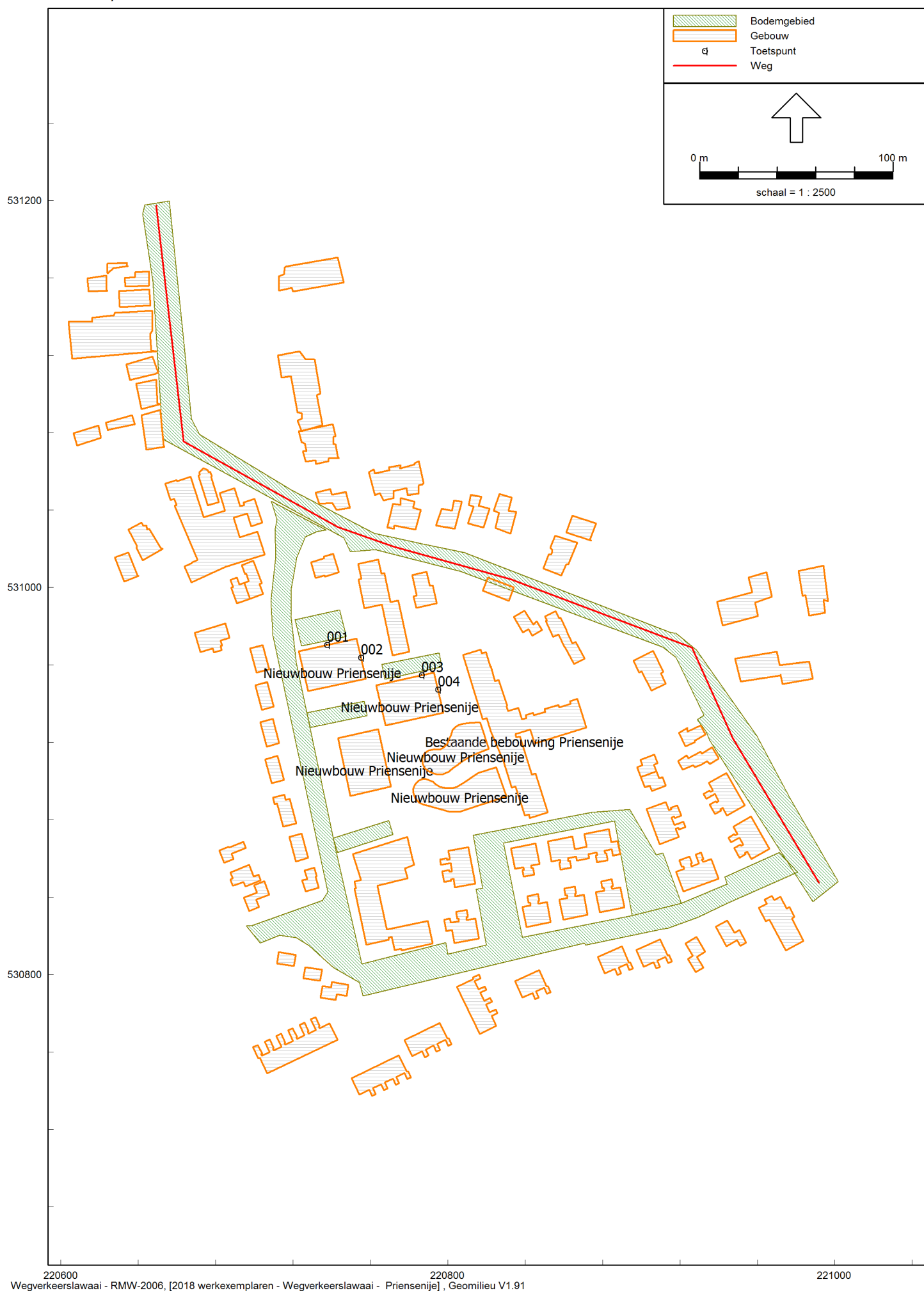

Adviesbureau Vrancken

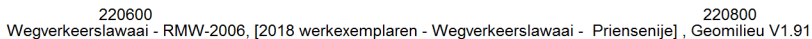
- Duinerlaan 8, 9761 CT Eelde
- Tel.: 050 - 3080225
- E-mail: info@adviesbureau-vrancken.nl
- www.adviesbureau-vrancken.nl

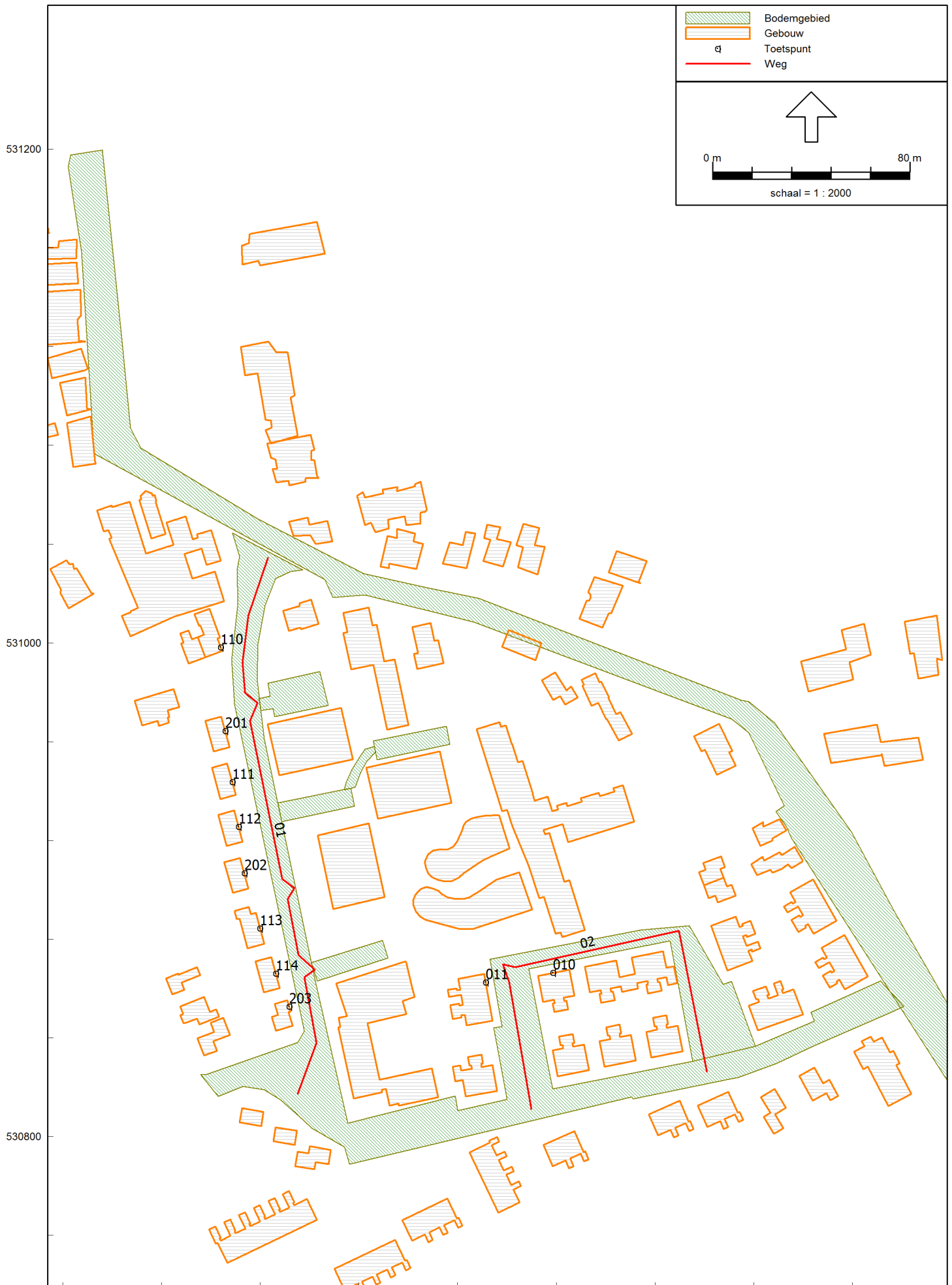
FIGUREN

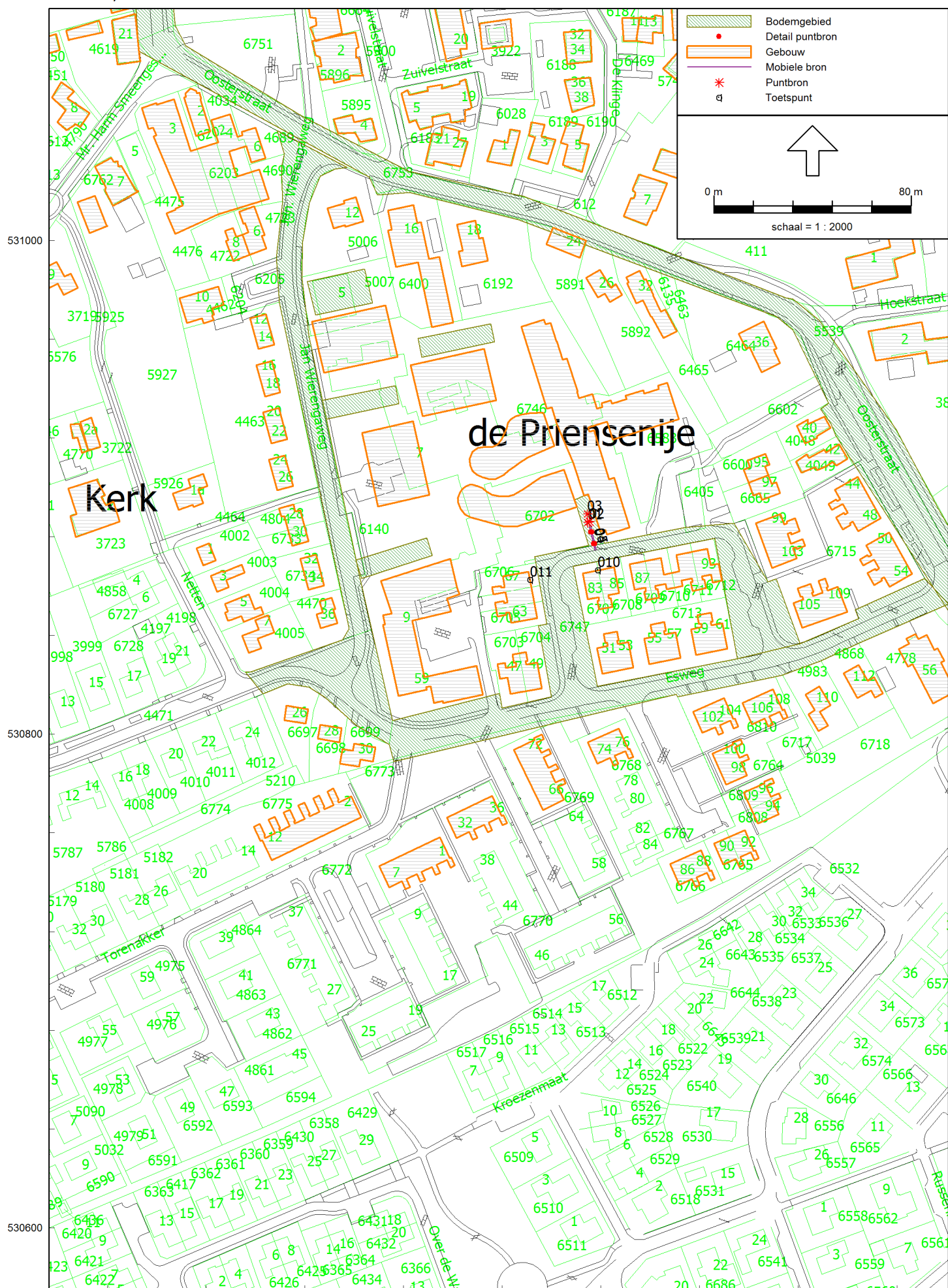

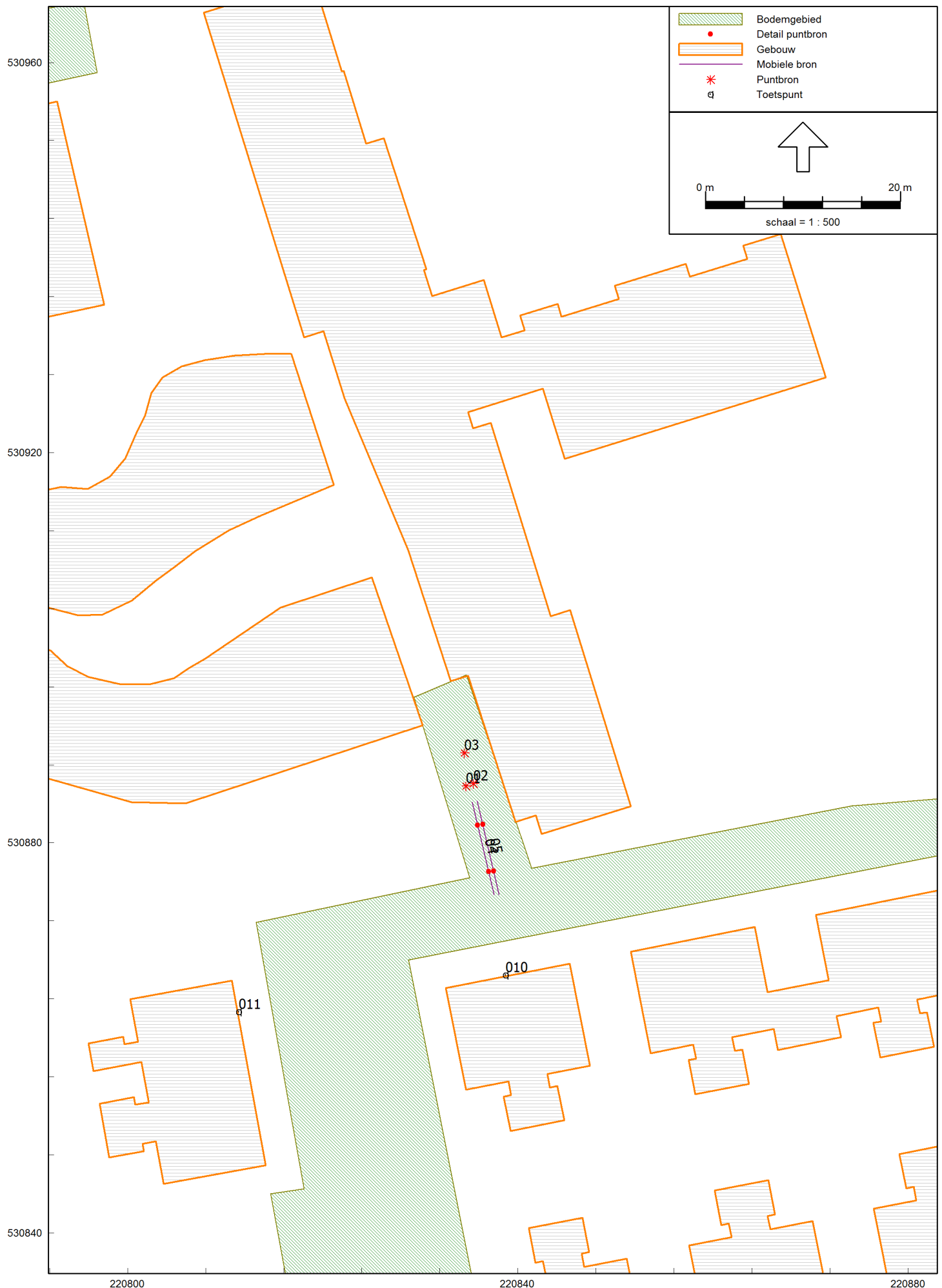

1 mei 2012, 15:39

Adviesbureau Vrancken

- Duinerlaan 8, 9761 CT Eelde
- Tel.: 050 - 3080225
- E-mail: info@adviesbureau-vrancken.nl
- www.adviesbureau-vrancken.nl

BIJLAGEN

Model: Wegverkeerslawaaï - Priensenije
 Groep: (hoofdgroep)
 Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaaï - RMW-2006

Naam	Omschr.	ISO H	ISO M	HDef.	Invoertype	Hbron	Helling	Wegdek	V(MR)	V(LV)	V(MV)	V(ZV)	Totaal aantal	%Int.(D)	%Int.(A)	%Int.(N)
90	Ruinen Echtenseweg I	0,00	0,00	Eigen waarde	Verdeling	0,75	0	W9	--	35	35	35	5072,00	6,40	3,70	1,10
91	Ruinen Echtenseweg II	0,00	0,00	Eigen waarde	Verdeling	0,75	0	W0	--	35	35	35	5072,00	6,40	3,70	1,10

Model: Wegverkeerslawaaï - Priensenijë
 Groep: (hoofdgroep)
 Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaaï - RMW-2006

Naam	%Int.(P4)	%MR(D)	%MR(A)	%MR(N)	%MR(P4)	%LV(D)	%LV(A)	%LV(N)	%LV(P4)	%MV(D)	%MV(A)	%MV(N)	%MV(P4)	%ZV(D)	%ZV(A)	%ZV(N)	%ZV(P4)	MR(D)	MR(A)	MR(N)	MR(P4)
90	--	--	--	--	--	80,60	91,70	77,90	--	12,50	3,90	9,40	--	6,90	4,40	12,60	--	--	--	--	--
91	--	--	--	--	--	80,60	91,70	77,90	--	12,50	3,90	9,40	--	6,90	4,40	12,60	--	--	--	--	--

Model: Wegverkeerslawaaï - Priensenijë
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaaï - RMW-2006

Naam	LV(D)	LV(A)	LV(N)	LV(P4)	MV(D)	MV(A)	MV(N)	MV(P4)	ZV(D)	ZV(A)	ZV(N)	ZV(P4)	LE (D) 63	LE (D) 125	LE (D) 250	LE (D) 500
90	261,63	172,09	43,46	--	40,58	7,32	5,24	--	22,40	8,26	7,03	--	93,06	93,93	102,49	104,36
91	261,63	172,09	43,46	--	40,58	7,32	5,24	--	22,40	8,26	7,03	--	86,21	90,60	99,49	99,08

Model: Wegverkeerslawaaai - Priensenije
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaaai - RMW-2006

Naam	LE (D) 1k	LE (D) 2k	LE (D) 4k	LE (D) 8k	LE (A) 63	LE (A) 125	LE (A) 250	LE (A) 500	LE (A) 1k	LE (A) 2k	LE (A) 4k	LE (A) 8k	LE (N) 63	LE (N) 125	LE (N) 250
90	108,60	103,71	96,51	91,95	89,77	89,50	97,07	100,37	105,22	100,53	92,97	87,74	85,74	87,00	95,45
91	103,53	102,35	95,29	90,92	82,92	86,17	94,07	95,09	100,15	99,17	91,75	86,71	78,89	83,67	92,45

Model: Wegverkeerslawaaai - Priensenije
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaaai - RMW-2006

Naam	LE (N) 500	LE (N) 1k	LE (N) 2k	LE (N) 4k	LE (N) 8k	LE (P4) 63	LE (P4) 125	LE (P4) 250	LE (P4) 500	LE (P4) 1k	LE (P4) 2k	LE (P4) 4k	LE (P4) 8k
90	97,93	101,65	96,53	89,49	84,94	--	--	--	--	--	--	--	--
91	92,65	96,58	95,17	88,27	83,91	--	--	--	--	--	--	--	--

Model: Wegverkeerslawaaai - Priensenije
 Groep: (hoofdgroep)
 Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaaai - RMW-2006

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	HDef.	Cp	Zwevend	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
200377		5,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
200350		5,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
200346		5,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
200345		5,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
200344		5,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
200343		5,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
200341		5,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
200341		5,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
200337		5,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
200336		5,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
200335		5,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
200334		5,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
200333		5,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
200332		5,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
200331		5,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
200330		5,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
200329		5,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
200328		5,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
200327		5,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
200320		5,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
200319		5,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
200318		5,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
200317		5,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
200305		5,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
200304		5,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
200303		5,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
200301		5,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
200300		5,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
200299		5,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
200297		5,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
200296		5,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
200292		5,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
200283		5,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
200282		5,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
200281		5,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
200280		5,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
200279		5,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
200278		5,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: Wegverkeerslawaaai - Priensenije
 Groep: (hoofdgroep)
 Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaaai - RMW-2006

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	HDef.	Cp	Zwevend	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
200277		5,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
200274		5,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
200273		5,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
200272		5,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
200265		5,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
200251		5,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
200250		5,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
200249		5,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
200248		5,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
200247		5,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
200246		5,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
200036		5,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
20035		5,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
20034		5,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
20033		5,00	0,00	Eigen waarde	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
14		5,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
13		5,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
12		5,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
11		5,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
10		6,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
09		5,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
08		5,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
07		5,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
06	Nieuwbouw Priensenije	5,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
5		5,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
5		5,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
05	Nieuwbouw Priensenije	5,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
4		5,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
4		5,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
04	Bestaande bebouwing Priensenije	5,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		5,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
3		5,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
3		5,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
03	Nieuwbouw Priensenije	5,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
2		0,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
02	Nieuwbouw Priensenije	5,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		5,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
1		5,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
1		0,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
01	Nieuwbouw Priensenije	5,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		5,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: Wegverkeerslawaaï - Priensenije
 Groep: (hoofdgroep)
 Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaaï - RMW-2006

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	HDef.	Cp	Zwevend	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
		5,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		5,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		0,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		0,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		5,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		4,50	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
		5,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: Wegverkeerslawaaï - Priensenije
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Wegverkeerslawaaï - RMW-2006

Naam	Omschr.	Bf
01		0,00
02	Parkeren	0,00
03	Parkeren	0,00
04	Parkeren	0,00
05	Parkeren	0,00
06		0,00

Model: Indirecte hinder - Priensenije
 Groep: (hoofdgroep)
 Lijst van Toetspunten, voor rekenmethode Wegverkeerslawaaï - RMW-2006

Naam	Omschr.	Maaiveld	HDef.	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Hoogte D	Hoogte E	Hoogte F	Gevel
010	Esweg 83	0,00	Relatief	1,50	5,00	--	--	--	--	Ja
011	Esweg 67	0,00	Relatief	1,50	5,00	--	--	--	--	Ja
110		0,00	Relatief	1,50	5,00	--	--	--	--	Ja
111		0,00	Relatief	1,50	5,00	--	--	--	--	Ja
112		0,00	Relatief	1,50	5,00	--	--	--	--	Ja
113		0,00	Relatief	1,50	5,00	--	--	--	--	Ja
114		0,00	Relatief	1,50	5,00	--	--	--	--	Ja
201	Jan Wierengaweg 12/14	0,00	Relatief	1,50	5,00	--	--	--	--	Ja
202	Jan Wierengaweg 24/26	0,00	Relatief	1,50	5,00	--	--	--	--	Ja
203	Jan Wierengaweg 36	0,00	Relatief	1,50	5,00	--	--	--	--	Ja

Model: Indirecte hinder - Priensenije
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaaï - RMW-2006

Naam	Omschr.	ISO H	ISO M	HDef.	Invoertype	Hbron	Helling	Wegdek	V(MR)	V(LV)	V(MV)	V(ZV)	Totaal aantal	%Int.(D)	%Int.(A)	%Int.(N)	%Int.(P4)
01	Jan Wieringaweg	0,00	0,00	Relatief	Verdeling	0,75	0	W9	--	30	30	30	400,00	7,00	--	0,07	--
02	Esweg	0,00	0,00	Relatief	Verdeling	0,75	0	W9	--	30	30	30	100,00	7,00	--	0,07	--

Model: Indirecte hinder - Priensenije
 Groep: (hoofdgroep)
 Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaaï - RMW-2006

Naam	%MR(D)	%MR(A)	%MR(N)	%MR(P4)	%LV(D)	%LV(A)	%LV(N)	%LV(P4)	%MV(D)	%MV(A)	%MV(N)	%MV(P4)	%ZV(D)	%ZV(A)	%ZV(N)	%ZV(P4)	MR(D)	MR(A)	MR(N)	MR(P4)	LV(D)
01	--	--	--	--	96,00	--	100,00	--	3,00	--	--	--	1,00	--	--	--	--	--	--	--	26,88
02	--	--	--	--	97,00	--	99,00	--	2,00	--	1,00	--	1,00	--	--	--	--	--	--	--	6,79

Model: Indirecte hinder - Priensenije
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaaï - RMW-2006

Naam	LV(A)	LV(N)	LV(P4)	MV(D)	MV(A)	MV(N)	MV(P4)	ZV(D)	ZV(A)	ZV(N)	ZV(P4)	LE (D) 63	LE (D) 125	LE (D) 250	LE (D) 500	LE (D) 1k	LE (D) 2k	LE (D) 4k
01	--	0,28	--	0,84	--	--	--	0,28	--	--	--	81,67	78,94	86,40	89,20	95,05	90,92	83,10
02	--	0,07	--	0,14	--	--	--	0,07	--	--	--	75,56	72,58	79,55	83,01	88,93	84,82	76,95

Model: Indirecte hinder - Priensenije
 Groep: (hoofdgroep)
 Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaaï - RMW-2006

Naam	LE (D) 8k	LE (A) 63	LE (A) 125	LE (A) 250	LE (A) 500	LE (A) 1k	LE (A) 2k	LE (A) 4k	LE (A) 8k	LE (N) 63	LE (N) 125	LE (N) 250	LE (N) 500	LE (N) 1k	LE (N) 2k
01	78,34	--	--	--	--	--	--	--	--	61,26	57,05	60,84	67,86	74,45	70,48
02	72,02	--	--	--	--	--	--	--	--	55,34	51,50	56,94	62,06	68,54	64,54

Model: Indirecte hinder - Priensenije
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaaï - RMW-2006

Naam	LE (N) 4k	LE (N) 8k	LE (P4) 63	LE (P4) 125	LE (P4) 250	LE (P4) 500	LE (P4) 1k	LE (P4) 2k	LE (P4) 4k	LE (P4) 8k
01	62,36	56,75	--	--	--	--	--	--	--	--
02	56,49	51,13	--	--	--	--	--	--	--	--

Model: Larlt laden en lossen - Priensenije
 Groep: (hoofdgroep)
 Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	HDef.	Type	Richt.	Hoek	Cb(D)	Cb(A)	Cb(N)	GeenRefl.	GeenDemping	GeenProces
01	Lmax Laden en lossen met rolcontainers	0,30	0,00	Relatief	Normale puntbron	0,00	360,00	199,00	199,00	199,00	Nee	Nee	Nee
02	Lmax portier voertuig	1,00	0,00	Eigen waarde	Normale puntbron	0,00	360,00	199,00	199,00	199,00	Nee	Nee	Nee
03	Laden en lossen met rolcontainers	1,00	0,00	Eigen waarde	Normale puntbron	0,00	360,00	10,79	--	--	Nee	Nee	Nee

Model: Larlt laden en lossen - Priensenije
 Groep: (hoofdgroep)
 Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Lw. 31	Lw. 63	Lw. 125	Lw. 250	Lw. 500	Lw. 1k	Lw. 2k	Lw. 4k	Lw. 8k	Lw. Totaal	Lwr Totaal	D 31	D 63	D 125	D 250	D 500	D 1k	D 2k
01	67,00	67,00	91,00	85,00	89,00	99,00	99,00	92,00	88,00	103,11	103,11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
02	0,00	0,00	63,00	75,00	82,00	96,00	96,00	89,00	90,00	99,98	99,98	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
03	66,60	66,70	74,40	78,70	79,30	87,30	85,30	78,00	73,70	90,64	90,64	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Model: Larlt laden en lossen - Priensenije
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	D 4k	D 8k
01	0,00	0,00
02	0,00	0,00
03	0,00	0,00

Model: Larlt laden en lossen - Priensenije
 Groep: (hoofdgroep)
 Lijst van Mobiele bron, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO H	ISO M	HDef.	Aantal(D)	Aantal(A)	Aantal(N)	Cb(D)	Cb(A)	Cb(N)	Gem.snelheid	Max.afst.	Lw. 31	Lw. 63	Lw. 125
04	Vrachtwagen laden en lossen	0,75	0,00	Relatief	4	--	--	36,34	--	--	7	5,00	74,00	79,00	88,00
05	Lmax vrachtwagen	0,75	0,00	Relatief	--	--	--	--	--	--	3	5,00	79,00	88,00	97,00

Model: Larlt laden en lossen - Priensenije
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Mobiele bron, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Lw. 250	Lw. 500	Lw. 1k	Lw. 2k	Lw. 4k	Lw. 8k	Lw. Totaal	Lwr Totaal	D 31	D 63	D 125	D 250	D 500	D 1k	D 2k	D 4k	D 8k
04	92,00	96,00	100,00	97,00	91,00	85,00	103,60	103,60	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
05	101,00	101,00	105,00	105,00	100,00	92,00	110,24	110,24	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Model: Larlt laden en lossen - Priensenije
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Toetspunten, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	Maaiveld	HDef.	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Hoogte D	Hoogte E	Hoogte F	Gevel
010	Esweg 83/85	0,00	Relatief	1,50	--	--	--	--	--	Ja
011	Esweg 67	0,00	Relatief	1,50	--	--	--	--	--	Ja

Lden incl correctie 5 dB art 103 Wgh

Rapport: Resultatentabel
Model: Wegverkeerslawaai - Priensenije
L_{Aeq} totaalresultaten voor toetspunten
Groep: 5dB
Groepsreductie: Ja

Naam						
Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
001_A		1,50	44,23	40,77	37,21	45,69
001_B		5,00	46,32	42,78	39,34	47,79
002_A		1,50	40,61	37,17	33,56	42,06
002_B		5,00	43,18	39,66	36,17	44,63
003_A		1,50	44,20	40,77	37,17	45,66
003_B		5,00	46,65	43,15	39,65	48,11
004_A		1,50	40,73	37,30	33,68	42,18
004_B		5,00	43,23	39,73	36,22	44,69

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Indirecte hinder in dB(A)

Rapport: Resultatentabel
 Model: Indirecte hinder - Priensenije
 LAeq totaalresultaten voor toetspunten
 Groep: (hoofdgroep)
 Groepsreductie: Ja

Naam						
Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal
010_A	Esweg 83	1,50	48,45	--	27,95	48,45
010_B	Esweg 83	5,00	47,79	--	27,27	47,79
011_A	Esweg 67	1,50	46,93	--	26,42	46,93
011_B	Esweg 67	5,00	46,87	--	26,35	46,87
110_A		1,50	52,08	--	31,28	52,08
110_B		5,00	51,99	--	31,16	51,99
111_A		1,50	51,13	--	30,37	51,13
111_B		5,00	51,48	--	30,69	51,48
112_A		1,50	50,36	--	29,61	50,36
112_B		5,00	50,81	--	30,03	50,81
113_A		1,50	50,15	--	29,41	50,15
113_B		5,00	50,50	--	29,71	50,50
114_A		1,50	51,36	--	30,60	51,36
114_B		5,00	51,50	--	30,70	51,50
201_A	Jan Wierengaweg 12/14	1,50	51,87	--	31,09	51,87
201_B	Jan Wierengaweg 12/14	5,00	52,05	--	31,24	52,05
202_A	Jan Wierengaweg 24/26	1,50	49,46	--	28,73	49,46
202_B	Jan Wierengaweg 24/26	5,00	49,98	--	29,20	49,98
203_A	Jan Wierengaweg 36	1,50	53,27	--	32,47	53,27
203_B	Jan Wierengaweg 36	5,00	53,04	--	32,21	53,04

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Industrielawaai L_{Amax} in dB(A)

Rapport: Resultatentabel
Model: Larlt laden en lossen - Priensenije
L_{Amax} totaalresultaten voor toetspunten
Groep: L_{max}

Naam						
Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	
010_A	Esweg 83/85	1,50	67,37	67,37	67,37	
011_A	Esweg 67	1,50	62,74	62,74	62,74	

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Industrielawaai LAr,LT in dB(A)

Rapport: Resultatentabel
Model: Larlt laden en lossen - Priensenije
L_{Aeq} totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Ja

Naam							
Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal	L _i
010_A	Esweg 83/85	1,50	46,20	-129,86	-129,86	46,20	82,49
011_A	Esweg 67	1,50	40,28	-134,19	-134,19	40,28	76,34

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Bijlage 7

Nader onderzoek vleermuizen

Nader onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten in het kader van de Flora- en faunawet

Vleermuizen in “De Priensenije” te Ruinen, gemeente De Wolden

Rapport 2012-045

E. van der Ploeg

koeman en bijkerk bv
ecologisch onderzoek en advies

Nader onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten in het kader van de Flora- en faunawet

Vleermuizen in “De Priensenije” te Ruinen, gemeente De Wolden

Rapport 2012-045

E. van der Ploeg

koeman en bijkerk bv

ecologisch onderzoek en advies

bezoekadres	Oosterweg 127 Haren
postadres	postbus 111 9750 AC Haren
telefoon	050 8200018
telefax	050 8200013
email	info@koemanenbijkerk.nl
website	www.koemanenbijkerk.nl

Colofon

Opdrachtgever	HKB Stedenbouwkundigen Zuiderpark 21, 9724 AH Groningen
Titel	Nader onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten in het kader van de Flora- en faunawet
Subtitel	Vleermuizen in “De Priensenije” te Ruinen, gemeente De Wolden
Auteurs	E. van der Ploeg
Datum	6 juli 2012
Pagina's (inclusief bijlagen)	19
Projectnr	2011-195
Rapportnr	2012-045
Status	Definitief
Akkoord	Dr. Ir. G. Milder-Mulderij
Paraaf	

Deze publicatie kan geciteerd worden als:

van der Ploeg, E. 2012. Nader onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten in het kader van de Flora- en faunawet. Vleermuizen in “De Priensenije” te Ruinen, gemeente De Wolden. Rapport 2012-045, Koeman en Bijkerk bv, Haren.

© Koeman en Bijkerk bv / HKB Stedenbouwkundigen

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden veeleelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Koeman en Bijkerk bv, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Koeman en Bijkerk bv is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede schade welke voortvloeit uit toepassingen van resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Koeman en Bijkerk bv; opdrachtgever vrijwaart Koeman en Bijkerk bv voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Inhoudsopgave

Samenvatting	7
1 Inleiding	9
1.1 Achtergrond	9
1.2 Doel	9
2 Materiaal en methode	10
3 Wettelijk kader - vleermuizen	11
4 Resultaten	14
4.1 Gebiedsbeschrijving	14
4.2 Resultaten visuele inspectie en batdetector onderzoek	14
5 Conclusies en aanbevelingen	16
6 Literatuur	17

Samenvatting

Op verzoek van mevrouw M. van Schoonhoven van HKB Stedenbouwkundigen te Groningen, heeft Koeman en Bijkerk nader onderzoek uitgevoerd in verband met het mogelijk voorkomen van vleermuizen in het te slopen zorgcentrum “De Priensenije” te Ruinen, gemeente De Wolden. In het plangebied is reeds een toetsing van de Flora- en faunawet uitgevoerd (Van der Ploeg, 2011). Dit onderzoek naar het voorkomen van de strengbeschermde soortgroep vleermuizen dient als aanvulling hierop. De aanwezigheid van verblijfplaatsen is onderzocht door visuele inspectie (zichtwaarnemingen en zoeken naar sporen) en met behulp van een batdetector (registreren van door vleermuizen geproduceerd geluid).

Er werden in het plangebied geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. Wel zijn vleermuizen al zeer snel na zonsondergang in het plangebied aanwezig, waaruit kan worden geconcludeerd dat verblijfplaatsen in de directe nabijheid van het plangebied aanwezig zijn. Vleermuizen gebruiken het plangebied als eerste foerageergebied om van daaruit verder te trekken naar andere gebieden. In die zin heeft het plangebied een bepaalde waarde voor vleermuizen, maar gezien het zeer tijdelijke verblijf van de dieren in het plangebied kan de waarde als marginaal worden beschouwd. Uitwijkmogelijkheden zijn in de nabijheid van het plangebied voldoende aanwezig.

Het aantasten van trek- en foerageroutes van strikt beschermde soorten is enkel ontheffingsplichtig indien zij van groot belang zijn voor de functionaliteit van vaste rust- en verblijfplaatsen elders, doordat er onvoldoende alternatieven voorhanden zijn. Voor de Dwergvleermuis en de Laatvlieger is hier geen sprake van. Voor de eventuele aantasting van het foerageergebied van beide soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd.

Het verdient hoe dan ook aanbeveling om bij de voorgenomen nieuwbouw rekening te houden met vleermuizen, in de vorm van het aanbrengen van toegangsmogelijkheden tot bijvoorbeeld spouwmuren of daklijsten in de nieuwe woningen, of het aanbrengen van vleermuiskasten aan vooral de zuidelijke of zuidwestelijke zijde van de bebouwing.

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

Op verzoek van mevrouw M. van Schoonhoven van HKB Stedenbouwkundigen te Groningen, heeft Koeman en Bijkerk nader onderzoek uitgevoerd in verband met het mogelijk voorkomen van vleermuizen in het te slopen zorgcentrum “De Priensenije” te Ruinen, gemeente De Wolden. In het plangebied is reeds een toetsing van de Flora- en faunawet uitgevoerd (Van der Ploeg, 2011). Een onderzoek naar het voorkomen van de strengbeschermde soortgroep vleermuizen dient als aanvulling hierop. De aanwezigheid van verblijfplaatsen is onderzocht door visuele inspectie (zichtwaarnemingen en zoeken naar sporen) en met behulp van een batdetector (registreren van door vleermuizen geproduceerd geluid).

Het plangebied heeft een oppervlakte van circa 2 ha en ligt aan de oostkant van Ruinen. Momenteel is in het plangebied een zorgcentrum gevestigd dat bestaat uit een aantal gebouwen. Het voornemen is om een deel van deze gebouwen te slopen en een deel van de gebouwen te renoveren. De gesloopte gebouwen zullen vervolgens vervangen worden door nieuwbouw.

Figuur 1 Links de situering van het plangebied binnen het km-hok 220-530 (blauw omcirkeld). Rechts een luchtfoto met rood omlijnd het plangebied (bron: Google Earth).

1.2 Doel

Het hier gepresenteerde onderzoek beoogt het vaststellen of in de bebouwing in het plangebied verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn en of het plangebied fungeert als belangrijk foerageergebied.

2 Materiaal en methode

Voorliggend onderzoek is uitgevoerd volgens de in het Vleermuisprotocol gestelde voorwaarden. Het protocol voor het inventariseren van vleermuizen is opgesteld door het Netwerk Groene Bureaus (NGB) en de Zoogdiervereniging (VZZ), in overleg met de Dienst Landelijk Gebied (DLG) en de Gegevensautoriteit Natuur (GAN). In expertmeetings zijn in 2008 de voorschriften ontwikkeld en op basis van toepassing gedurende de daarop volgende jaren geëvalueerd.

Het protocol heeft tot doel het belang van de functies van gebieden voor soorten vleermuizen effectief en efficiënt vast te stellen voor de Flora en faunawet, wanneer door ingrepen en activiteiten effecten worden verwacht. Het is een hulpmiddel voor deskundige vleermuisonderzoekers en de beoordelaars van vleermuisonderzoek om te bepalen wat een juridisch redelijke onderzoeksinspanning is voor een specifieke locatie.

Het protocol bundelt daartoe de bestaande kennis over onder meer de beste veldcondities, de perioden voor onderzoek, het aantal en de duur van veldbezoek. Het protocol geeft niet aan onder welke condities vleermuizen kunnen voorkomen, maar onder welke condities de aanwezige vleermuizen het best kunnen worden waargenomen.

Het protocol is opgesteld om onderzoek voor de Flora- en faunawet optimaal te laten verlopen. Wanneer het protocol in essentie is gevolgd, bestaat een grote mate van juridische zekerheid dat voldaan is aan een wettelijk en maatschappelijk verantwoorde inspanning om na te gaan of soorten en functies van gebieden in het geding zijn. In het bijzonder wanneer de aanwezigheid van gebiedsfuncties of soorten wordt uitgesloten zou een onderzoek volgens het protocol als juridisch voldoende moeten worden aangemerkt.

Het toepassen van het protocol geeft een grote mate van zekerheid op twee punten:

- dat de Dienst Landelijk Gebied geen aanvullend inventarisatieonderzoek verlangt bij een (pro forma) ontheffingsaanvraag volgens artikel 75 Ffw.
- dat een onderzoek stand houdt in een eventuele juridische procedure.

Rond en tot maximaal 2 uur na zonsondergang en eenmaal vanaf 1,5 uur voor zonsopkomst, is gedurende gemiddeld twee uur per bezoek het gebied visueel en met behulp van een batdetector onderzocht. Hierbij is specifiek onderzocht of er dieren uit de bestaande bebouwing vlogen, hetgeen zou duiden op een verblijfplaats. Tevens is onderzocht of dieren vliegroutes of foerageergebieden in het plangebied hebben.

3 Wettelijk kader - vleermuizen

De Flora- en faunawet is op 1 april 2002 in werking getreden. In deze wet is het soortenbeschermingsdeel van de Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn (Anonymus 1979, 1992) geïmplementeerd. De doelstelling van de wet is de bescherming en het behoud van de gunstige staat van instandhouding van in het wild levende planten- en diersoorten.

Beschermde soorten

Onder de Flora- en faunawet zijn alle van nature in Nederland voorkomende soorten zoogdieren beschermd (met uitzondering van Zwarte rat, Bruine rat en Huismuis).

Zorgplicht en verbodsbepalingen

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen en de wet bevat een aantal verbodsbepalingen om er voor te zorgen dat in het wild levende soorten zoveel mogelijk met rust gelaten worden (alleen de relevante verbodsbepalingen worden hier genoemd).

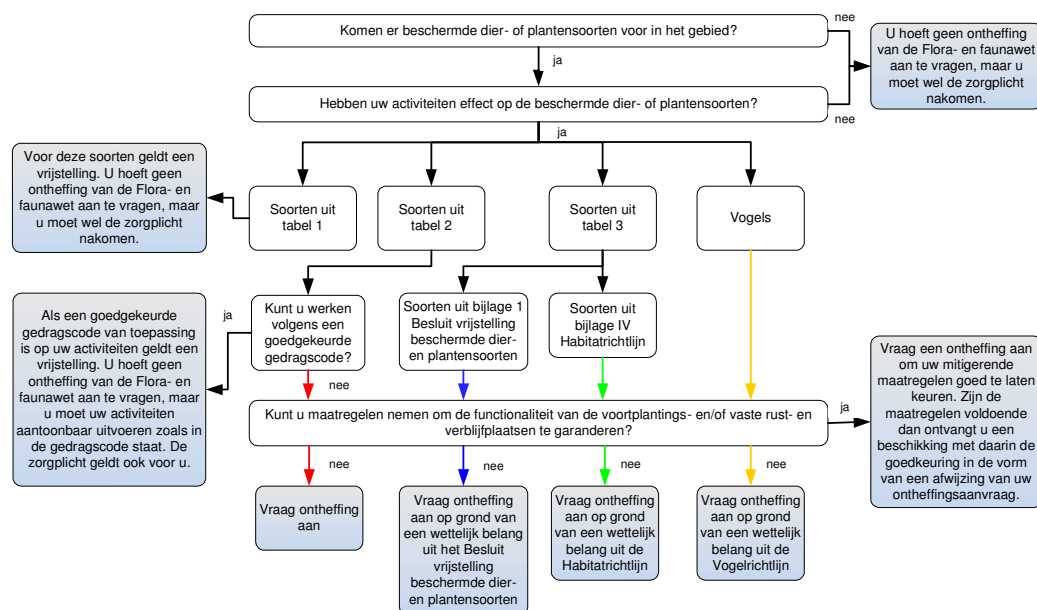
- Artikel 2: Zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat menselijk handelen geen nadelige gevolgen voor flora en fauna mag hebben. De zorgplicht geldt voor alle planten en dieren, beschermd of niet. In het geval van beschermde planten of dieren geldt de zorgplicht ook als er een ontheffing of vrijstelling is verleend. De zorgplicht voor dieren betekent niet dat er geen dieren mogen worden gedood, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, met zo min mogelijk lijden gepaard gaat.
- Artikel 8: Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
- Artikel 9: Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- Artikel 10: Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
- Artikel 11: Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
- Artikel 12: Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.
- Artikel 13: Het is verboden om beschermde dier- en plantensoorten te vervoeren en onder zich te hebben.

Beschermingsregimes

In 2005 is de Flora- en faunawet gewijzigd door een inwerking getreden Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB artikel 75 Flora- en faunawet). Artikel 75 biedt de mogelijkheid ontheffing aan te vragen van de verbodsbepalingen (artikel 8 t/m 12, zie hierboven). Ook biedt de Flora- en faunawet voor bepaalde soorten en ingrepen vrijstellingen, mits aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan. In de nieuwe opzet van de Flora- en faunawet zijn beschermde soorten onderverdeeld in drie tabellen, elk met hun

eigen beschermingsregime, en worden vogels apart behandeld (Figuur 2). De volgende drie beschermingsregimes worden onderscheiden:

- **Regime 1:** Hieronder vallen de zogenaamde tabel 1-soorten. Dit betreft een aantal beschermde, maar vrij algemene soorten in Nederland. De gunstige staat van instandhouding in Nederland is momenteel niet in het geding en ze staan niet vermeld in bijlage IV van de Habitatrichtlijn.
- **Regime 2:** Hieronder vallen de zogenaamde tabel 2-soorten. Dit betreft de 'overige beschermde soorten'. Deze soorten zijn beschermd en de gunstige staat van instandhouding in Nederland kan in het geding zijn. Ze staan niet vermeld in bijlage IV van de Habitatrichtlijn.
- **Regime 3:** Hieronder vallen de zogenaamde tabel 3-soorten. Dit betreft de 'strikt beschermde soorten'. Voor deze soorten geldt dat de gunstige staat van instandhouding in Nederland duidelijk in het geding is en/of ze staan vermeld in bijlage IV van de Habitatrichtlijn. De eerste groep betreft soorten die middels een Algemene Maatregel van Bestuur door de minister van LNV zijn aangewezen (AMvB bijlage 1-soorten). De tweede groep betreft soorten uit bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn.

Figuur 2 Stroomschema voor activiteiten- en werkzaamheden die uitgevoerd worden vanwege ruimtelijke ontwikkeling en -inrichting (Uit: LNV, 2009)

Hoe te handelen bij het aantreffen van vleermuizen

Alle soorten vleermuizen vallen onder het strengste beschermingsregime (regime 3) en staan vermeld in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Als vleermuizen worden aangetroffen dient u mitigerende maatregelen te treffen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen. Deze mitigerende maatregelen moeten voorafgaand aan de activiteiten worden goedgekeurd door middel van een ontheffingsaanvraag. Wanneer de maatregelen als voldoende worden beschouwd, krijgt u een beschikking met daarin de goedkeuring van uw maatregelen. De goedkeuring krijgt u in de vorm van een afwijzing van uw ontheffingsaanvraag. U heeft namelijk geen ontheffing nodig doordat u met uw maatregelen overtreding van de Flora- en faunawet voorkomt. U mag uw werkzaamheden dus gaan uitvoeren. Wanneer deze maatregelen niet kunnen worden genomen dient een ontheffing te worden aangevraagd op grond van een wettelijk belang uit de Habitatrichtlijn.

4 Resultaten

4.1 Gebiedsbeschrijving

Het plangebied bestaat uit de bebouwing van zorgcentrum “De Priensenije” en de omliggende tuinen, paden en parkeerruimte, alsmede een agentschap van de TNT.

Ten opzichte van de in 2011 uitgevoerde toetsing van de Flora- en faunawet (Van der Ploeg, 2011) hebben geen wijzigingen in het plangebied plaatsgevonden. De bebouwing bevat nog dezelfde mogelijkheden voor vleermuizen als destijds, waarbij de stootvoegen, afstaande betimmeringen en ruimten achter het dakbeschot de beste mogelijkheden voor vleermuizen bieden. Vanwege de zeer beperkte potentie van het postagentschap van de TNT voor vleermuizen is dit gebouw tijdens het nader onderzoek buiten beschouwing gelaten.

Figuur 3 De meest noordelijke bebouwing van “De Priensenije” (links) en de parkeerplaats tussen de woningen in het zuiden van het plangebied.

4.2 Resultaten visuele inspectie en batdetectoronderzoek

Aansluitend op de toetsing van de Flora- en faunawet is het plangebied in 2011 en 2012 vier keer bezocht, waarbij visueel en met behulp van een batdetector de aanwezigheid van vleermuizen werd onderzocht. Hierbij is gepost op de meest kansrijke plekken voor vleermuizen, op plaatsen waar de gebouwen goed konden worden overzien.

In Tabel 1 worden de waarnemingen weergegeven per veldbezoek. De exacte locaties van de waarnemingen zijn in de tabel niet opgenomen.

Tabel 1 Waarnemingen van vleermuizen in 2011 en 2012 bij zorgcentrum “De Priensenije” te Ruinen.

Datum	Tijdstip	Soort	Aantal	opmerking
1-9-2011	avond	Dwergvleermuis	8	Waarschijnlijk niet uitvliegend
1-9-2011	avond	Laatvlieger	2	Niet uitvliegend
29-9-2011	ochtend	-	0	Geen vleermuizen waargenomen
21-5-2012	avond	Dwergvleermuis	3	Waarschijnlijk niet uitvliegend
21-5-2012	avond	Laatvlieger	2	Niet uitvliegend
4-6-2012	avond	Dwergvleermuis	4	Niet uitvliegend
4-6-2012	avond	Laatvlieger	3	Niet uitvliegend
3-7-2012	avond	Dwergvleermuis	8	Niet uitvliegend
3-7-2012	avond	Laatvlieger	10	Niet uitvliegend

Bij vrijwel alle veldbezoeken werden vleermuizen waargenomen, behalve tijdens het ochtendbezoek op 29 september 2011. Met name in deze tijd van het jaar zwermen vleermuizen in de ochtend veelal voor de verblijfplaats, alvorens in te vliegen. Er werden echter geen vleermuizen waargenomen, wat er sterk op wijst dat in het najaar geen verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig waren.

Tijdens de overige bezoeken werden wel vleermuizen waargenomen, waarbij opvalt dat het aantal exemplaren vaak vrij laag is. Steeds betreft het de Dwergvleermuis (*Pipistellus pipistrellus*) en de Laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), welke vaak al kort na zonsondergang foeragerend in het plangebied werden aangetroffen. Met name de Dwergvleermuis werd vaak relatief vroeg waargenomen, waardoor enige tijd een sterk vermoeden bestond dat de dieren vanuit de bebouwing in het plangebied uitvlogen. Tijdens de laatste twee veldbezoeken bleek echter dat de dieren het plangebied vanuit het noordwesten benaderden. Verblijfplaatsen van de Dwergvleermuis werden in het plangebied dan ook niet aangetroffen. Het plangebied wordt door de Dwergvleermuis gebruikt als foerageergebied, van waaruit de dieren na enige tijd verder vliegen naar andere jachtgebieden.

Voor de Laatvlieger geldt grotendeels hetzelfde. Van deze soort was echter al eerder duidelijk dat zich geen verblijfplaatsen in het plangebied bevinden. Het aantal exemplaren was tijdens de meeste veldbezoeken laag. Alleen op 3 juli 2012 werd een relatief groot aantal dieren waargenomen. Direct na zonsondergang benaderde een groep van ongeveer tien laatvliegers het plangebied vanuit het westen. Hoogstwaarschijnlijk bevindt zich in de directe nabijheid van “De Priensenije” een verblijfplaats van deze soort. Een deel van de dieren bleef gedurende enige tijd foerageren in het plangebied om vervolgens weer uit beeld te verdwijnen. Met zekerheid kan worden gezegd dat van de Laatvlieger in het plangebied geen verblijfplaatsen aanwezig zijn.

Het terrein rond de bebouwing is als foerageergebied van beperkt belang voor vleermuizen. De dieren verblijven slechts tijdelijk in het gebied om vervolgens verder te trekken naar andere gebieden om te foerageren.

5 Conclusies en aanbevelingen

Er werden in het plangebied geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. Wel zijn vleermuizen al zeer snel na zonsondergang in het plangebied aanwezig, waaruit kan worden geconcludeerd dat verblijfplaatsen in de directe nabijheid van het plangebied aanwezig zijn. Vleermuizen gebruiken het plangebied als eerste foerageergebied om van daaruit verder te trekken naar andere gebieden. In die zin heeft het plangebied een bepaalde waarde voor vleermuizen, maar gezien het zeer tijdelijke verblijf van de dieren in het plangebied kan de waarde als marginaal worden beschouwd. Uitwijkmogelijkheden zijn in de nabijheid van het plangebied voldoende aanwezig.

Het aantasten van trek- en foerageerroutes van strikt beschermde soorten is enkel ontheffingsplichtig indien zij van groot belang zijn voor de functionaliteit van vaste rust- en verblijfplaatsen elders, doordat er onvoldoende alternatieven voorhanden zijn. Voor de Dwergvleermuis en de Laatvlieger is hier geen sprake van. Voor de eventuele aantasting van het foerageergebied van beide soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd.

Het verdient hoe dan ook aanbeveling om bij de voorgenomen nieuwbouw rekening te houden met vleermuizen, in de vorm van het aanbrengen van toegangsmogelijkheden tot bijvoorbeeld spouwmuren of daklijsten in de nieuwe woningen, of het aanbrengen van vleermuiskasten aan vooral de zuidelijke of zuidwestelijke zijde van de bebouwing.

6 Literatuur

- van Dijk, A. 2008. Quicksan Bodemterrein. 6 februari 2008. Gemeente Groningen, IGG.
- LNV. 2009. *Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet*. Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Den Haag.
- van der Ploeg, E. 2011. Toetsing Flora- en faunawet in verband met de voorgenomen herstructurering van zorgcentrum “De Priensenije” te Ruinen, gemeente De Wolden. Rapport 2011-081, Koeman en Bijkerk bv, Haren.
- van Heusden, W.R.M. & S.J. Vreugdenhil. 2006. Handreiking Flora- en faunawet. Voor werkzaamheden en activiteiten in het kader van bestendig gebruik, bestendig beheer en onderhoud en ruimtelijke inrichting en ontwikkeling. Eindconcept. Dienst Landelijk Gebied. 91 pp.

Bijlage 8

Reactienota zienswijzen

Reactienota zienswijzen

Het college van burgemeester en wethouders heeft op 12 juni 2012 besloten tot gecoördineerde behandeling van bestemmingsplan De Priensenije Ruinen, het beeldkwaliteitsplan en de aanvraag om omgevingsvergunning voor de bouw van drie woongebouwen (3x10 appartementen). Het ontwerp bestemmingsplan heeft tezamen met het ontwerp beeldkwaliteitsplan en een ontwerp omgevingsvergunning voor de bouw van drie woongebouwen van 21 juni tot en met 1 augustus ter inzage gelegen.

Gedurende deze periode zijn drie zienswijzen ingediend. Alle zienswijzen zijn binnen de gestelde termijn ontvangen en daarmee ontvankelijk. In deze nota zijn de zienswijzen samengevat weergegeven en van een reactie namens de gemeente voorzien. Ook is aangegeven of de zienswijzen leiden tot een aanpassing van het bestemmingsplan, het beeldkwaliteitsplan of de omgevingsvergunning leiden.

1. Zienswijze namens Dorpsbelangen Rune (verstuurd 20 juli 2012; ingekomen 21 juli 2012)
2. Zienswijze namens diverse bewoners van de Esweg¹ te Ruinen (verstuurd 30 juli 2012; ingekomen 30 juli 2012)
3. Zienswijze namens vijf inwoners van Ruinen² (verstuurd 31 juli 2012; ingekomen 31 juli 2012)

Door de provincie Drenthe is daarnaast aangegeven dat het provinciaal belang op voldoende wijze in het plan is opgenomen en het bestemmingsplan geen aanleiding geeft tot verdere opmerkingen. Dit betreft een algemene informerende brief (verstuurd 2 juli 2012; ingekomen 3 juli 2012) en geen zienswijze. De brief van de provincie wordt door de gemeente voor kennisgeving aangenomen.

¹ Vanwege de bescherming van de privacy van de indieners van zienswijzen worden in deze reactienota geen namen genoemd.

² Idem

1. Zienswijze door Dorpsbelangen Rune

In de zienswijze staat aangegeven dat de zienswijze onder meer de aanvraag van een sloopvergunning betreft.

Reactie gemeente

Er heeft geen aanvraag om sloopvergunning ter inzage gelegen. Er zal op een later tijdstip een sloopmelding worden gedaan. Er is derhalve geen aanvraag om sloopvergunning onderdeel van de lopende procedure.

Het is moeilijk een goed beeld te krijgen van de plannen. Het indienen van een totale aanvraag als onderbouwing voor de bestemmingsplanwijziging en bouwplannen zou voor de hand hebben gelegen.

Reactie gemeente

De noodzaak van de herontwikkeling van de Priensenije hangt voor Actium samen met een combinatie van factoren op het gebied van onder meer de bouwkundige en functionele kwaliteit van de Priensenije, de grootte van woningen, de ontwikkelingen in de zorg en een veranderende vraag. Het planvoornemen in paragraaf 2.3 van de toelichting van het bestemmingsplan zal op deze punten worden aangevuld.

Het is niet noodzakelijk en evenmin in algemene zin gebruikelijk dat er aanvragen om omgevingsvergunning (bouw) aan de vaststelling een bestemmingsplan ten grondslag liggen. Doorgaans wordt eerst het planologisch kader vastgelegd en volgen pas daarna de aanvragen.

Dat in dit geval wel een aanvraag voor 30 woningen mede ter inzage wordt gelegd heeft te maken met de overkoepelende planning van Actium die ten grondslag ligt aan de realisatie van het project. Daarom is gebruik gemaakt van de coördinatieregeling. Het is gelet op de fasering van het project voor Actium noodzakelijk om zo spoedig mogelijk te starten met de realisatie van de 30 seniorenappartementen. Het programma van eisen hiervoor was door de initiatiefnemer in korte tijd op te stellen. Het opstellen van een programma van eisen voor een zorgcentrum vraagt daarentegen meer aandacht en dus tijd. Het was voor Actium niet mogelijk om dit samen met de uitwerking van de plannen voor de indiening van de wijziging van het bestemmingsplan te realiseren.

Een tweede reden betreft de ontwikkelingsrisico's voor Actium: de architect en adviseurs moeten voor een bouwaanvraag de plannen gedetailleerd uitwerken, terwijl een bezwaar tegen het bestemmingsplan tot gevolg kan hebben dat de plannen volledig moeten worden herzien.

Er ligt alleen een bouwaanvraag voor 30 driekamerwoningen, die niet gerelateerd

zijn aan zorg voor ouderen.

Reactie gemeente

Bovenstaande suggestie is niet correct. De woningen zijn door Actium wat betreft indeling volledig getoetst aan de minimale eisen die gelden voor een zorgwoning.

Het rijk stuurt aan op de ontwikkeling van scheiden van wonen en zorg. Op dit moment is dit al doorgevoerd voor de drie lichtste zorgcategorieën. Dit betekent dat personen met een lichte zorgvraag niet meer in aanmerking komen voor een intramurale zorgplaats, maar zijn aangewezen op een woning in de directe nabijheid van het zorgcentrum. De 30 seniorenwoningen passen uitstekend in deze ontwikkeling. De woningen worden na realisatie aangeboden als zorgwoning. Dit betekent dat senioren die een zorgvraag hebben voorrang krijgen. De mate van zorg is in eerste instantie bepalend voor toewijzing. Indien zich geen zorgvragers melden worden de woningen op basis van wachttijd toegewezen.

Een bestemmingsplanwijziging is niet nodig om 30 zorgwoningen te realiseren voor ouderen. Het vigerende bestemmingsplan laat dat nu al toe.

Reactie gemeente

De realisatie van de 30 appartementen past niet in het geldend bestemmingsplan. Er zal bijvoorbeeld buiten het bouwblok worden gebouwd.

Over hoe en wat er precies gaat gebeuren bestaat geen duidelijkheid. Er worden steeds andere getallen genoemd.

Reactie gemeente

In de huidige situatie zijn er op het terrein 26 plus 30 seniorenwoningen op het terrein aanwezig en bestaat het zorgcentrum uit 55 intramurale zorgplaatsen. In de nieuwe situatie worden er 30 seniorenwoningen gerealiseerd en 58 zorgplaatsen.

Per saldo ontstaat een verlies van 26 seniorenwoningen waarvoor door de gemeente en Actium in overleg met overige partijen naar een locatie wordt gezocht om dit te compenseren.

Het is niet te verwachten dat de huidige bewoners van de eenvoudige aanleunwoningen in de ruime driekamer huurwoningen komen. Mochten die driekamerwoningen wel voor deze doelgroep zijn, wat gaan die woningen kosten?

Reactie gemeente

Door Actium wordt momenteel leegstand in de bestaande aanleunwoningen gecreëerd, zodat in principe straks alle bewoners van de aanleunwoningen in aanmerking kunnen komen voor één van de nieuwe seniorenwoningen. De precieze kosten van de woningen zijn nog niet bekend. De woningen worden

verhuurd in het sociale segment en zijn huurtoeslagtoegankelijk.

Indien de 30 driekamerwoningen ten laste komen van het bouwcontingent dan heeft dat invloed op de huizenmarkt in Ruinen.

Reactie gemeente

De 30 woningen worden ter vervanging van bestaande aanleunwoningen gerealiseerd. Omdat er minder woningen worden gerealiseerd dan nu aanwezig hebben de plannen geen invloed op het bouwcontingent. Pas als alle 56 woningen zijn gecompenseerd gaan eventuele verdere bouwplannen ten koste van het bouwcontingent.

Geconstateerd wordt dat alle 111 bewoners naar een tijdelijke huisvesting moeten. Er kunnen er vervolgens maar 22 terugkeren naar het zorgcentrum.

Reactie gemeente

Deze constatering is niet juist: alleen de cliënten van het zorgcentrum (55 plaatsen) verhuizen naar de tijdelijke huisvesting. De bewoners van de aanleunwoningen blijven in hun woning totdat de 30 driekamerwoningen zijn gerealiseerd. De 55 cliënten in de tijdelijke huisvesting kunnen allemaal terugkeren naar het nieuwe zorgcentrum.

Gevraagd wordt om duidelijkheid over de prestatieafspraken met de woningcorporaties over de gewenste voorraad en transformatieopgaven als genoemd in het woonplan 2011. En de monitoring met Actium en Woonconcept naar de vraag en de toewijzing van sociale huur?

Reactie gemeente

Het Woonplan 2011-2015 is op 12 juli 2012 vastgesteld door de gemeenteraad. Er liggen nog geen prestatie-afspraken vast. De overleggen hiervoor zullen binnenkort worden opgestart. In deze prestatie-afspraken zal ook de opgave voor de sociale huur en koop voor de kerndorpen worden vastgelegd. Over exacte aantallen is nu nog niets te zeggen, mede vanwege het opstellen van de regionale woonvisie Zuidwest Drenthe. Het opstellen van een regionale woonvisie is een verplichting die voort komt uit de Omgevingsvisie. Aan de Omgevingsvisie ligt de Bevolkingsprognose XVII ten grondslag. Op basis hiervan is een woningbouwopgave bepaald voor de periode 2008-2020. Echter is in het voorjaar van 2012 een nieuwe Bevolkingsprognose XVIII uitgekomen. Deze prognose laat een negatiever beeld van de bevolkingsontwikkeling zien. De provincie heeft gevraagd om de uitkomsten van deze bevolkingsprognose mee te nemen in de regionale woonvisie. Dit betekent voor De Wolden dat we de (nog te bouwen) woningbouw aantallen verder naar beneden moeten bijstellen. Er zal gemeentebreed een heroverweging in aantallen moeten plaatsvinden.

Dit neemt niet weg dat uit de onderzoeken blijkt dat in Ruinen het aantal ouderen in de toekomst flink gaat toenemen en huisvesting hiervoor van belang is. Dit wordt ook door Actium onderstreept. Het college heeft ook in de gesprekken met Actium aangegeven alleen mee te willen werken aan het plan van de Priensenije indien het tekort in aantal aanleunwoningen op een andere locatie worden teruggebouwd.

De monitoring naar de vraag en toewijzing naar sociale huurwoningen wordt ook dit jaar opgepakt.

Voor zowel de monitoring als de prestatie-afspraken geldt dat dit actiepunten zijn die voortvloeien uit het recentelijk vastgestelde woonplan 2011-2015.

Er zijn bedenkingen tegen de ruimtelijke inrichting c.q. het stedenbouwkundig ontwerp van de drie woongebouwen. Deze sluiten niet aan bij de maat en schaal van het dorp. Er is geen afweging volgens de welstandsnota gemaakt.

Reactie gemeente

De drie nieuwe gebouwen zullen in een parkachtige omgeving gepositioneerd worden. Door een verspringende gevellijn en een overwegend horizontale geleding binnen het gebouw ontstaat een compositie van zelfstandige volumes welke een paviljoenachtige uitstraling krijgen. De gemeente is van mening dat dit een verbetering ten opzichte van de bestaande situatie is: de bebouwing die plaatsmaakt voor de woongebouwen bestaat namelijk uit grotere aaneengesloten bouwvolumes van drie bouwlagen met een kap. In de nieuwe situatie bedraagt de bouwhoogte niet meer dan 9,5 meter.

De welstandsnota biedt niet voldoende toetsingskader voor het toekomstige Priensenije. Daarom is een beeldkwaliteitplan op maat opgesteld dat onderdeel wordt van de welstandsnota.

In het ontwerp bestemmingsplan is sprake van het verplaatsen van activiteiten uit het dorpshuis naar de centrale voorziening van de nieuwe Priensenije. Wordt hier de Tump bedoeld? Dergelijke ontwikkelingen wil Dorpsbelangen communiceren met de bevolking. In het Dorpsplan is aangegeven dat men die activiteiten liever wil verplaatsen naar de Brink.

Reactie gemeente

Binnen de bestemming 'Maatschappelijk' in het bestemmingsplan zijn activiteiten zoals in de Tump in beginsel mogelijk. Alle opties in deze worden open gehouden, ontwikkelingen hieromtrent zullen in voldoende mate worden gecommuniceerd met de bevolking.

2. Zienswijze namens diverse bewoners van de Esweg te Ruinen

In het ontwerp bestemmingsplan en de reactienota inspraak en vooroverleg is het door de buurtbewoners van de Esweg ingebrachte punt, ten aanzien van het aan- en afvoeren van goederen, in onvoldoende mate opgelost/beantwoord.

Reactie gemeente

Omtrent de wensen en eisen van de bewoners aan de Esweg heeft op 28 juni 2012 een gesprek plaatsgevonden tussen Actium, Stichting Zorgcentra Zuidwest-Drenthe en de bewoners. In dit overleg is door de eerste twee partijen toegezegd dat de beoogde plek aan de Esweg voor laden en lossen van goederen en het in- en uit laten stappen van personen bij taxivervoer verplaatst zal worden naar de Jan Wierengaweg. Het laden en lossen ten behoeve van het zorgcentrum is daarmee aan de Esweg komen te vervallen.

Op de verbeelding van het bestemmingsplan wordt een aanduiding opgenomen dat laden en lossen aan de Esweg niet is toegestaan. In de regels wordt dit verder vastgelegd.

3. Zienswijze namens vijf inwoners van Ruinen

De zienswijze van vijf inwoners is inhoudelijk gelijk aan de zienswijze van Dorpsbelangen.

Reactie gemeente

Voor de beantwoording wordt dan ook verwezen naar de gemeentelijke reactie onder 1.

Resumerend leiden de zienswijzen onder 1. en 3. tot een aanvulling van de toelichting van het bestemmingsplan over de noodzaak tot herstructurering van de Priensenije.

Zienswijze 2. leidt tot een aanpassing van verbeelding (plankaart) en regels van het bestemmingsplan op het punt laden en lossen.

De zienswijzen leiden niet tot aanpassing van beeldkwaliteitsplan en omgevingsvergunning.

Zuidwolde, 10 september 2012

Gemeente De Wolden	
ingekomen: 21 JULI 2012	
zaak nr:	18042
doc.nr:	26111
afdeling:	VRONT
kopie voor:	om advies:

Aan de leden van de Raad, alsmede
Aan het college van Burgemeester en Wethouders
Postbus 20
7920 AA ZUIDWOLDE

ook PER FAX 0528-378228.

Ruinen: : 20 juli 2012
Betreft : 1. Ontwerp bestemmingsplan De Priensenije
2. Beeldkwaliteitsplan m.b.t. De Priensenije
3. Aanvraag sloopvergunning
4. Aanvraag bouwvergunning voor 3 flatjes van 3 hoog.

Geacht gemeentebestuur,

In de Wolder Courant is van bovengenoemde onderwerpen melding gemaakt. De stukken liggen tot 1 augustus 2012 ter visie. Wij hebben enkele keren de stukken ingezien en de plannen besproken met leden van de themagroep Wonen van het Dorpsplan Ruinen, aangevuld met enkele ruimtelijk orderingsdeskundigen. Wij dienen hierbij de volgende zienswijze in.

Allereerst is het moeilijk om een goed beeld te krijgen van de plannen. Bijna alles is nog schetsmatig. Het zou voor de hand hebben gelegen dat er een totale aanvraag zou zijn ingediend als onderbouwing voor de bestemmingswijziging en bouwplannen van de Priensenije. Daarvan is geen sprake. Er ligt alleen een bouwaanvraag voor 30 3-kamerwoningen, die niet gerelateerd zijn aan zorg voor ouderen. Deze bouwaanvraag is onvoldoende om een bestemmingsplanwijziging op te baseren. Bovendien is een bestemmingswijziging helemaal niet nodig om 30 zorgwoningen te realiseren voor ouderen. Het vigerende bestemmingsplan laat dat nu al gewoon toe.

Over hoe en wat er precies gaat gebeuren bestaat geen duidelijkheid. Er doemen steeds andere getallen op. Het lijkt erop dat de huidige 55 individuele zorgplaatsen gaan vervallen. Het ontwerpbestemmingsplan geeft hier maximaal 22 zelfstandige woningen aan op de plaats van het achterste deel van de huidige Priensenije. Verder staan er geen zorgplaatsen opgenomen met de nieuwe bestemming 'maatschappelijk'. Een verlies van 33 zorgplaatsen. In het stuk van Mug Ingenieursbureau wordt nog melding gemaakt van 3 x 6 = 18 plaatsen in een groepshuisvesting voor mensen met geheugenproblemen. In een schets voor het tuinontwerp is dit weergegeven op de plaats van de huidige aanleunwoningen op de hoek van de Jan Wierengaweg / Esweg. Maar daarover is echter geen enkele zekerheid. Het wordt niet aangevraagd of aangegeven.

De huidige 56 aanleunwoningen lijken te gaan vervallen. Dat betekent nog eens een verlies van 56 woonplaatsen.

Het ontwerpbestemmingsplan knipt een stuk af van de vigerende bestemming "maatschappelijk" bedoeld voor "openbare of bijzondere gebouwen" en wijzigt dat in de bestemming "wonen". Op die bestemming worden 30 woningen gerealiseerd, 3 flatjes van elk 10 stuks 3-kamerwoningen. Zoals hier boven beschreven is komen die woningen niet in de zorgsfeer, maar hebben gewoon de bestemming "wonen". Het is niet te verwachten dat de huidige bewoners van de aanleunwoningen met hun zeer eenvoudige 2-kamerwoningen in deze ruime 3-kamer normale huurwoningen komen. Het verlies van die 56 aanleunwoningen wordt dus niet opgevangen door nieuwbouw. Mochten die 3-kamerwoningen wel voor deze doelgroep zijn (welke zekerheid bestaat daarover, wat gaan die woningen kosten, wordt het huur of verkoop, vallen ze in het sociale segment of in de vrije sector?), dan is er altijd nog een verlies van 26 zorgplaatsen. Dit alles baart ons ernstig zorgen.

Als deze 30 3-kamerwoningen ten laste komen van het bouwcontingent, dan heeft dat invloed op de huizenmarkt in Ruinen en op de moeilijkheid om elders in de dorp woningen te realiseren, als bijvoorbeeld op de Brink, Bramer plan, Horlings plan, Luten plan, de Tump locatie en Bos/Oldenhave. Die zullen niet meer of moeilijker van de grond komen.

Tevens constateren wij, dat alle 111 bewoners naar een tijdelijke huisvesting moeten. En dat er vervolgens maar 22 terug kunnen keren naar het zorgcentrum, omdat er maar 22 plaatsen in dezelfde categorie zijn. Voor 18 plaatsen zou het zo zijn dat die bedoeld zijn voor dementerende ouderen. Deze 18 plaatsen betreffen dus een andere doelgroep. De nieuw te bouwen 3-kamerwoningen zijn ook niet bedoeld voor ouderen in de zorgsfeer, want hebben de bestemming "wonen". Dit houdt in dat 89 bewoners niet meer terug gaan naar het zorgcentrum. Is dat juist? Wat is uw mening daarover?

Kunt u duidelijkheid geven over de prestatieafspraken met de woningcorporaties over de gewenste voorraad en transformatieopgaven als genoemd in het Woonplan 2011? En de monitoring met Actium en Woonconcept naar de vraag en de toewijzing van sociale huur?

Voorts hebben wij bedenkingen tegen de ruimtelijke inrichting c.q. het stedenbouwkundig ontwerp van de bouwaanvraag van de 3 woongebouwen. De bebouwing, 3 flats, appelleert op geen enkele wijze aan de ruimtelijke opbouw van de dorpskern en de directe omgeving. Architectuur / de verschijningsvorm draagt een uitgesproken stedelijk karakter. Vanuit de stedenbouwkundige ruimtelijke optiek zou aansluiting moeten worden gezocht met de maat en de schaal van het dorp. Bijzonder detail: komend van de Brink, Oosterstraat, Jan Wierengaweg zullen wij tegen de achterkant van een woonblok van 10 woningen 3-hoog aankijken. Vreselijk. Dat moet toch lager /beter en mooier kunnen.

Wij merken daarbij op, dat uw onderbouwing in uw Beeldkwaliteitsplan onder 1 Algemeen aangeeft dat *"voor de toetsingscriteria ten aanzien van plaatsing en massa/vorm worden uitgegaan van de situering, hoogtes en volumes die in het plan van HJK architecten door Actium met de gemeente zijn overeengekomen"*. De onderbouwing berust dus op een afspraak, niet op een afweging volgens de Welstandsnota.

In het ontwerp bestemmingsplan is sprake van het verplaatsen van activiteiten uit het dorpshuis (is hier de Tump bedoeld?) naar de centrale voorziening van de nieuwe Priensenije. Dergelijke ontwikkelingen willen wij communiceren met de bevolking. In het Dorpsplan Ruinen is aangegeven dat men die activiteiten liever naar de Brink wil verplaatsen

PRO FORMA ZIENSWIJZE

Gemeente De Wolden
t.a.v. Raad Gemeente de Wolden
Postbus 20
7920 AA ZUIDWOLDE

Gemeente De Wolden ingekomen: 30 JULI 2012	
zaak nr: 10137	
doc.nr: 26351	
afdeling: vrom	om advies:
kopie voor:	

Datum 30 juli 2012
Betreft Schriftelijke zienswijze tegen ontwerp bestemmingsplan Priensenije

Geachte heer/mevrouw,

Hierdoor dient ondergetekende namens de buurtbewoners van de Esweg te Ruinen, binnen de door u gestelde termijn een zienswijze in tegen het thans ter inzage liggende ontwerp bestemmingsplan van 'Priensenije' (d.d. 25 mei 2012 met kenmerk NL.IMRO.1690.BP00293-0301).

In het ontwerp bestemmingsplan en de reactienota is het door de buurtbewoners van de Esweg ingebrachte punt, ten aanzien van het aan- en afvoeren van goederen, in onvoldoende mate opgelost/beantwoord. Met de huurder en verhuurder van de locatie is het standpunt van de buurtbewoners reeds gecommuniceerd.

In afwachting van een passende oplossing, welke overeenkomt met de gestelde eisen vanuit de buurtbewoners, dienen wij thans deze zienswijze in.

Graag ontvangen wij op korte termijn een schriftelijke bevestiging van ontvangst van deze brief. Wij blijven in afwachting van een passende reactie vanaf de zijde van huurder en/of verhuurder van de Priensenije.

Hoogachtend, onder voorbehoud van alle rechten en weren,

Namens de belanghebbende buurtbewoners,

ingekomen: 31 JULI 2012

zaak nr:

doc.nr:

afdeling:

om advies:

kopie voor:

Aan de leden van de Raad, alsmede
Aan het college van Burgemeester en Wethouders
Postbus 20
7920 AA ZUIDWOLDE

ook PER FAX 0528 - 378228.

Ruinen: : 31 juli 2012
Betreft : 1. Ontwerp bestemmingsplan De Priensenije
2. Beeldkwaliteitsplan m.b.t. De Priensenije
3. Aanvraag sloopvergunning
4. Aanvraag bouwvergunning voor 3 flatjes van 3 hoog.

Geacht gemeentebestuur,

In de Wolder Courant is van bovengenoemde onderwerpen melding gemaakt. De stukken liggen tot 1 augustus 2012 ter visie. Wij hebben enkele keren de stukken ingezien. Wij dienen hierbij de volgende zienswijze in.

Allereerst is het moeilijk om een goed beeld te krijgen van de plannen. Bijna alles is nog schetsmatig. Het zou voor de hand hebben gelegen dat er een totale aanvraag zou zijn ingediend als onderbouwing voor de bestemmingswijziging en bouwplannen van de Priensenije. Daarvan is echter geen sprake. Er ligt alleen een bouwaanvraag voor 30 st 3-kamerwoningen, die niet gerelateerd zijn aan zorg voor ouderen. Deze bouwaanvraag is onvoldoende om een bestemmingsplanwijziging op te baseren. Bovendien is een bestemmingswijziging helemaal niet nodig om 30 zorgwoningen te realiseren voor ouderen. Het vigerende bestemmingsplan laat dat nu al gewoon toe.

Over hoe en wat er precies gaat gebeuren bestaat geen duidelijkheid. Er doemen steeds andere getallen op. Het lijkt erop dat de huidige 55 individuele zorgplaatsen gaan vervallen. Het ontwerpbestemmingsplan geeft hier maximaal 22 zelfstandige woningen aan op de plaats van het achterste deel van de huidige Priensenije. Verder staan er geen zorgplaatsen opgenomen met de nieuwe bestemming 'maatschappelijk'. Een verlies van 33 zorgplaatsen. In het stuk van Mug Ingenieursbureau wordt nog melding gemaakt van 3 x 6=18 plaatsen in een groepshuisvesting voor mensen met geheugenproblemen. In een schets voor het tuinontwerp is dit weergegeven op de plaats van de huidige aanleunwoningen op de hoek van de Jan Wierengaweg / Esweg. Maar daarover is echter geen enkele zekerheid. Het wordt nu nog niet aangevraagd en is ook aangegeven dat dat gaat gebeuren.

De huidige 56 aanleunwoningen lijken te gaan vervallen. Dat betekent nog eens een verlies van 56 woonplaatsen.

Het ontwerpbestemmingsplan knipt een stuk af van de vigerende bestemming "maatschappelijk" bedoeld voor "openbare of bijzondere gebouwen" en wijzigt dat in de bestemming "wonen". Op die bestemming worden 30 woningen gerealiseerd, 3 flatjes van elk 10 stuks 3-kamerwoningen. Zoals hier boven beschreven is komen die woningen niet in de zorgsfeer, maar hebben gewoon de bestemming "wonen". Het is niet te verwachten dat de huidige bewoners van de aanleunwoningen met hun zeer eenvoudige 2-kamerwoningen in deze ruime 3-kamer normale huurwoningen komen. Het verlies van die 56 aanleunwoningen wordt dus niet opgevangen door nieuwbouw. Mochten die 3-kamerwoningen wel voor deze doelgroep zijn (welke zekerheid bestaat daarover, wat gaan die woningen kosten, wordt het huur of verkoop, vallen ze in het sociale segment of in de

vrije sector?), dan is er altijd nog een verlies van 26 zorgplaatsen. Dit alles baart ons ernstig zorgen.

Als deze 30 3-kamerwoningen ten laste komen van het bouwcontingent, dan heeft dat invloed op de huizenmarkt in Ruinen en op de moeilijkheid om elders in de dorp woningen te realiseren, als bijvoorbeeld op de Brink, Bramer plan, Horlings plan, Luten plan, de Tump locatie en Bos/Oldenhove. Die zullen niet meer of moeilijker van de grond komen.

Tevens constateren wij, dat alle 111 bewoners naar een tijdelijke huisvesting moeten. En dat er vervolgens maar 22 terug kunnen keren naar het zorgcentrum, omdat er maar 22 plaatsen in dezelfde categorie zijn. Voor 18 plaatsen zou het zo zijn dat die bedoeld zijn voor dementerende ouderen. Deze 18 plaatsen betreffen dus een andere doelgroep. De nieuw te bouwen 3-kamerwoningen zijn ook niet bedoeld voor ouderen in de zorgsfeer, want hebben de bestemming "wonen". Dit houdt in dat 89 bewoners niet meer terug gaan naar het zorgcentrum. Is dat juist? Wat is uw mening daarover?

Kunt u duidelijkheid geven over de prestatieafspraken met de woningcorporaties over de gewenste voorraad en transformatieopgaven als genoemd in het Woonplan 2011? En de monitoring met Actium en Woonconcept naar de vraag en de toewijzing van sociale huur?

Voorts hebben wij bedenkingen tegen de ruimtelijke inrichting c.q. het stedenbouwkundig ontwerp van de bouwaanvraag van de 3 woongebouwen. De bebouwing, 3 flats, appelleert op geen enkele wijze aan de ruimtelijke opbouw van de dorpskern en de directe omgeving. Architectuur / de verschijningsvorm draagt een uitgesproken stedelijk karakter. Vanuit de stedenbouwkundige ruimtelijke optiek zou aansluiting moeten worden gezocht met de maat en de schaal van het dorp. Bijzonder detail: komend van de Brink, Oosterstraat, Jan Wierengaweg zullen wij tegen de achterkant van een woonblok van 10 woningen 3-hoog aankijken. Vreselijk. Dat moet toch lager /beter en mooier kunnen. Wij merken daarbij op, dat uw onderbouwing in uw Beeldkwaliteitsplan onder 1 Algemeen aangeeft dat *"voor de toetsingscriteria ten aanzien van plaatsing en massa/vorm worden uitgegaan van de situering, hoogtes en volumes die in het plan van IJK architecten door Actium met de gemeente zijn overeengekomen"*. De onderbouwing berust dus op een afspraak, niet op een afweging volgens de Welstandsnota.

In het ontwerp bestemmingsplan is sprake van het verplaatsen van activiteiten uit het dorpshuis (is hier de Tump bedoeld?) naar de centrale voorziening van de nieuwe Priensenije.. In het Dorpsplan Ruinen is aangegeven dat men die activiteiten liever naar de Brink wil verplaatsen

Aan:
Gemeente De Wolden
Postbus 20
7920 AA ZUIDWOLDE DR
|||||

Gemeente De Wolden	
ingekomen: - 3 JULI 2012	
zaak nr: 13884	
doc.nr: 25496	
afdeling: VROM	om advies:
kopie voor:	

Assen, 2 juli 2012
Ons kenmerk 201200044-00329041
Behandeld door A.J. Anema (0592) 365408
Onderwerp: De Priensenije

Geachte raad,

Volgens kennisgeving van 20 juni 2012 ligt als gevolg van artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening m.i.v. 21 juni 2012 gedurende zes weken voor een ieder ter inzage het ontwerp-besluit met bijbehorende stukken tot vaststelling van het bestemmingsplan Onderwerp Toevoeging. De kennisgeving is als gevolg van lid 1 sub b van voormeld artikel gelijktijdig met die plaatsing langs elektronische weg toegezonden aan de betreffende diensten van rijk en provincie.

In de door provinciale staten op 2 juni 2010 vastgestelde Omgevingsvisie Drenthe is pro-actief aangegeven welke onderdelen van het ruimtelijke beleid van de provincie van provinciaal belang worden geacht.

Op 7 februari 2012 is in het kader van het vooroverleg, zoals bedoeld in artikel 3.1.1 Besluit ruimtelijke ordening, door ons advies uitgebracht over het voorontwerp bestemmingsplan.

In onze reactie is aangegeven dat de volgende aspecten van provinciaal belang worden geacht:

- Zorgvuldig ruimtegebruik (SER-ladder)
- Archeologie

Wij hebben geconstateerd dat de door ons gemaakte opmerkingen in het plan zijn voorzien van een goede gemeentelijke reactie. Het provinciaal belang is op een voldoende wijze in het plan opgenomen.

Indien het ontwerp bestemmingsplan ongewijzigd wordt vastgesteld mag u ervan uitgaan dat wij geen reactieve aanwijzing zullen geven.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,
namens dezen,

i.o.

P.J. van Eijk,
manager Ruimtelijke Ontwikkeling, Milieu en Natuur

